

ក្រសួងអនុសាស្ត្រយ៍ដ្ឋាន

ព្រះមហាក្សត្រ

៩

ជាបន្ទាន់

ប្រធានាគម្មាល់រាជ នាថ់ សុខណា

ក្រសួង

Copyright © 2014

ក្រសួងអនុសាស្ត្រវិប័យប្លែកទំនុំ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ព្រះមហាក្សត្រ ធម្មោលជាតិ នានា សុខន

រក្សាសិទ្ធិ
Copyright © 2014

ចុញ្ញនទ្រ

សៀវភៅ ដែលបាននិងកំពងស្តិតលើដែលទាំងឡើ
របស់អ្នក តីខ្ញុំបានប្រមូលចងក្រងនូវចំណុច និងប្រភិតិ
ទាំងន្មាយរបស់ខ្ញុំ តាំងពីខ្ញុំបានបួសរហូតមកដល់ថ្ងៃនេះ
ថាគើតីខ្ញុំបានធ្វើអីខ្លះសម្រាប់ខ្លួនខ្ញុំ ប្រទេសខ្ញុំ និងព្រះពុទ្ធសាសនាបស់ខ្ញុំ។

ខ្ញុំ សូមបញ្ជាក់ប្រាប់ដល់អ្នកអានទាំងន្មាយថា
តាំងពីថ្ងៃដែលខ្ញុំបួសរហូតមកដល់ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំត្រូវប់បាន
សីកទ្រឹយសូម្យីតែមួន បើទោះបីមានគេនិយាយបញ្ញា៖
បញ្ញាលទ្វោសីក ដើម្បីទទួលឱ្យការនៅប្រទេសជិតខាងយើង
ដែលគេបានយើង្ហាតីសេចក្តីទុក្ខលំបាករបស់គ្រួសារម្នាយ
ខ្ញុំក្នុងកំខ្លួនខ្លួនដែលបានប្រព័ន្ធសីកដែល។

ការសង្គមជាន់ចិត្ត ជាប្រការសំខាន់ណាស់
សម្រាប់បញ្ជីតាំងន្មាយក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា បើមាន
ការតាំងចិត្តគ្រួសារទំនងហើយ ការតាំងចិត្តនោះបានរួរ
ប្រានយើងឲ្យបានដល់នូវភាពធោតជីយ បន្ទិចមួន។

ជីវិត ៤

បើត្តានថ្វីនេះថ្វីស្អែកកំត្តាន មិនខុសត្រាទេ បើខ្ញែង
មិនបានបើក្រាសជីវិតខ្ញុំក្នុងអតិថរាលជាប្រយោជន៍ដល់
ខ្លួន សង្គមជាតិ និងព្រះពុទ្ធសាសនាទេ ខ្លួនខ្ញុំមិនបាន
ស្ថិតក្នុងទិន្នន័យបែបនេះដើរ។

ខ្ញុំសូមអរគុណចំពោះបុណ្យកុសល និងពេលវេលា
ដែលបានផ្តល់នូវឱកាសដល់ខ្ញុំ ដើម្បីបានកសាងសេចក្តី
ល្អសម្រាប់ជីវិតរហូតដូចមក។

សៀវភៅកម្រោងអនុស្សារីយ៉ាង្វើសខ្ញុំនេះ នឹងត្រូវ
ធ្វោះពុម្ពចែកជាចម្លានក្នុងពិធីបុណ្យខ្លួនជូន ១៦ ឆ្នាំ
របស់ខ្ញុំដែលប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃ សែរ-អាទិត្យ ២-៣ កើត
ខែមាមៗ ឆ្នាំម្ភារ៉ា បញ្ហាស៊ែក ៩.ស.២៥៥៧ ត្រូវនឹងថ្វីទី
១-២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨។

ថ្វីនេះថ្វីទី៣១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ ខែត្រូវបន្ទាយមានដំបាន
ជាយព្រះមហាក្សត្រនាមិត្តភាព នាម់ សុខន

សារចំណាំ

លេខរៀង

- បុព្ទកចា	ក
- លិខិតអបអរសាធវេ	ច
- ជីវប្រវត្តិ	១
- កូមារភាព	២
- ជីវិតបងប្រុសខ្លួន	៤
- កូមារ ចាន់ សុជន នឹសអេតចាយ	១១
- ព្រះពុទ្ធសាសនាថ្មីយេខ្មែរ	១៣
- ជីវិតផ្ទើសបានចាប់ផ្តើម	១៥
- វស្សាពី ១	១៧
- វស្សាពី ២	២១
- វស្សាពី ៣	២៥
- វស្សាពី ៤	៣៥
- វស្សាពី ៥	៤០
- វស្សាពី ៦	៤៧

៤៥

- វិស្វាតី ៧	៥២
- វិស្វាតី ៨	៥៣
- កោហិណីចេរីតាតា	៥៤
- វិស្វាតី ៩	៥៥
- សំដើនីយដ្ឋានទៅក្នៃង	៥៦
- វិស្វាតី ១០	៥៧
- វិស្វាតី ១១	៥៨
- វិស្វាតី ១២	៥៩
- វិស្វាតី ១៣	៥៩
- បុជនីយស្ថានក្នុងប្រទេសស្រីលង្កាត់	៥៥
- វិស្វាតី ១៤	១០៥
- វិស្វាតី ១៥	១០៥
- វិស្វាតី ១៦	១១៥
- ចនិតគ្របារ	១១៥
- បុជនីយដ្ឋានប្រទេសកូមៗ	១២៥
- កក្រិតសិក្សា	១៤៥
- សៀវភៅដែលបានធ្វើឡើង	១៤៥

៤

- វិទ្យាដែលខ្ពស់ បាននឹងកំពុងផ្សេចផ្សាយព្រះដម្ឋៃ... ១៦១
- រូបសម្រេចបានពីការដើរកនាំ និងធ្វើរបស់ខ្ពស់... ១៦៣
- ផ្លូវក្រោមប្រឡេស ១៧០

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
បាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ជីវិតរបាយនៃនាង

ចាប់តាំងពីខ្សែត្តិកាល និងបន្ទិញនាកាលនេះ
ព្រះគោរមបរមតាតត មកដល់បច្ចុប្បន្នកាលនេះ
បណ្តាមនូស្សទាំងឡាយ ដែលចេញពាក្យុលចូល
មកបូសជាកិត្យុសាមណេរក្តួងពុទ្ធសាសនា មិនមែន
មកពីផ្ទះ បុជាតិត្រកូលទៅម្នាយទេ តើមកពីត្រកូល
ដើរដើរមិនស្រីត្រា ឱស់ឆ្លែះ កណ្តាលឆ្លែះ ទាបឆ្លែះ មាន
ជាតិ កម្រិតវប្បធម៌ ភាសាសម្បិតែសំដៅ និងស្រុកទេស
ក៏ដើរត្រា កាលបើជុំទ្វារៈ បែបបទ បុទ្ធដោមទ្វាប់
ចិរយាមារយាញ ក៏រីមឃន្តក៏ត្រាថោតាមទំនងដើម
ដែលធ្វាប់ប្រព្រឹត្តមក ទាំងអង្វាស្រែយកើតពេជ្យដើរ
ត្រាថោទ្វោតា ព្រះហេតុនេះ បណ្តាមឱ្យកប្បសទាំង

នោះ កិច្ចសាមណេរខ្លះទៅ ប្រកបដោយកោសជ្រើរត
និងអលជ្រើរត មិនខ្សោះសូមព្យួរចេះដី បុចេះដី
ដែរ តែមិនប្រព្រឹត្តិមត្តិមត្តិរតាមត្រីក្សនៃបញ្ជីត-
ភាពសោះទៅ កំបែរជាមានកាយវាទានិងកិរិយាមារ-
យាទតតសណ្ឌាប់ឆ្នាំប់ ប្រឡើងប្រឡាងកោង
ព្រហឹន មិនសមជាបុញ្ញត្រូវត្រូវនៃមហាផនកំមាន កិច្ច
សាមណេរខ្លះ វិញទៅប្រកបដោយចិត្តមីនម៉ាត់
ហ្មត់ចត់មធ្យ់ត មានព្យាយាមប្រាសាការខ្លួល
ប្រអូស ស្រីតត់ស្រីតគំនិងនូន ឱហាតប្រពិបត្តិសិក្សា
ផ្សោះសូមព្យួរបានចេះដីប្រចក្ស បុរីកំទាន់ចេះដី
អីបីនានេ តែជាអ្នកប្រព្រឹត្តិមត្តិរតាមមាត្រា ព្រះជម់
ព្រះវិនិយបានលូសមរម្យ នាក់ខ្លួនជាងក្តីណែនយកបញ្ជី
ជីតសមជាសមណាសក្សបុត្តិយ៍ និងសមជាបុញ្ញត្រូវត្រូវ
នៃពុទ្ធសាសនិកំមាន។ តែទោះយ៉ាងណាកំដោយ
ចុះ កំសមណ៍ទាំងឡាយនោះ មានកាយកម្ម និង
មនោតតិល្មប្រសើរជាងពួកគ្រប់ស្ថិ ដែលជាកាម-

កោតី (អ្នកបរិភោគកាមគុណ) ដើរ ព្រោះលោកបាន
ភាពបន្ថយនូវភាពក្រហាល់ក្រហាយក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិ
និងភាពរំលែកលែកក្នុងអគ្គភាពបានមួយភាពចាំ ថ្មីដើរីតិ
តែលោកមានការឆ្លាំឆ្លង និងអសាយបហ័ត្ប័ន៍ ក្នុង
បញ្ហាឯីបត្តិក៍ពិតមេន។ បើនេះចាំបាច់
និស្ស័យក្រុម ហើយជាកំពូលសំណងជំដោងណាស់
ទម្រាំតែកៅតមានចំពោះបុគ្គលម្នាក់ទៅ ព្រោះថាអ្នកខ្លះ
ចង់បួសតែអត់ក៍មាន អ្នកខ្លះបានបួសហើយ តែតុ
បានស្ថិតសេវានៅយុទ្ធសំឡេង ដើម្បីសាងបំពេញ
ប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន និងអ្នកដែងជាដើមក៍មាន ពាក្យ
នេះសមដូចព្រោះអង្គកចាទាយ ពោលទុកក្នុងគម្ពិរ
សមនុប្រាសាទិកចាំ “ឯុល្យកោ ហិ ពុទ្ធប្រាណោ,
តតោ ឯុល្យកតក បញ្ហានា ច ឧបសម្បជា ច
= ជាការពិត ការកៅតឡើង ពោលគឺការត្រាស់ដឹងនៃ
ព្រោះពុទ្ធតីបុគ្គលបានដោយក្រុមណាស់ តែចាករ

បុស និងខបសម្បទានីព្រៃ តីបុគ្គលបានដោយកម្រជាវ
ការប្រាស់ដើរនៅព្រះព្រៃនៅក្រោមព្រៃ” ។

ជាក់ស្នើដី ដូចក្នុងសម្រេចកាលនេះជាសម្រេចយកលម្អិតបានបែកចាយ សកលភាពប្រើបន្ថឹងកម្ម មានវគ្គសម្រាប់ទំនើប។ បច្ចេកវិទ្យាការណ៍តែវិកចម្រោះ អើងការណ៍តែបើកចំហទូលំឡាយ កត្តាចាំងនេះបើយធ្វើឲ្យមនុស្សលើស្តីដីរដ្ឋានក្នុងវគ្គនិយម ជាដើមចម្លាត់រួចទិកសាខាថ្មោះថ្មារបស់បញ្ញិត្យបន្ទុះ ឲ្យអសកម្ម ក្នុងការប្រព័ន្ធបត្រិដមិនឱ្យព្រះលោកនាថុ បុប្ផោនសន្លានចិត្តរបស់កុលបុត្រ ដែលបម្រើដូលមកការសម្រាប់ការប្រព័ន្ធ ។

ស្រួលចេះ មានជនជាបណ្ឌិតពីចអង្គនាក់
ណាស់ដែលពេញចិត្តនឹងផ្លូវសរស់មួយដើរិតដីវិក្ស ហើយ
បន្ថារាជីកនាំមហាផនទ្វប្រព្រឹត្តលូ ធ្វើប្រយោជន៍ដៃ
ឲ្យសម្រចជល់គេ និងធ្វើកំណើនរបស់ខ្លួនមិនឲ្យតត
អំពើ។ បណ្ឌាជនដំឡុកនេះ ទាល់តែជាមនុស្សយ៉ាង

ខក្តីដី ហានលេបង់នូវកោតសម្រតិយសសំគិតិ និង
សេចក្តីសុខក្តីកាមចេញ ពេលប្រជ័យបានឡើ
ប្រពើត្តិត្រួចមិនដែលខ្សោនយល់ចាប្រាំ ចាល្យ ទីបរាជ
ធ្វើនូវការណើទាំងអម្ចាលម៉ាននោះបានដោយពិត។

ប្រោះហេតុនោះ ក្នុងនាមខ្ញុំ ភីក្នុំ មេត្តាបាយោ
ីធម ស្រីត ជាព្រះគ្រូថែអធិការវត្ថុ និគ្រារដៃន
(គល់ទទឹង) សំធ្វើស្មានភាពស្រីចកោតសរសើរ
យ៉ាងក្រោលងាន់ពេក និងមេទនភាពដីមហិមាចំ-
ពោះ ព្រះមហាផ្ទាលម្នាចោ ឲ្យលេខ ៣៤៩ ដែល
ឱតខំតសូពុំពារគ្រប់បញ្ហាព្យាយាមបន្ទូចរក្សា អាយុ
កាលនៃផ្ទុសដែលជាកុណាដារកិស្សាតសំបានយ៉ាងយុរ
អង្កេង ហើយស្មោះស្រួលប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់ក្នុងពុទ្ធវិជ្ជា និង
លោកវិជ្ជាជកបទាល់ពេមានចំណោះដីង គួរជាទីតាប់
ចិត្ត ហើយម៉ោងវិញ្ញាខ្សែតទាំងបានជួយជោមប្រើប្រាស់
កសាងនូវសមិទ្ធិដែលទាំងពួង ទុកជាមតិកសាសនា
និងមតិករដ្ឋសម្រាប់បញ្ហាជនករវៀងទៅ។

៤

ពុទ្ធផារព្រការ គី អាយុ វណ្ណោះ សុខៈ ពលៈ ចូរ
កើតមានជល់ ព្រះមហាចម្លាបង្ការ នាគ់ សុខៈ
អស់កាលជាយុរអ៊ីនិងទៅបោន!

រដ្ឋនិគ្រាបនៃ(គល់ទីនឹង) សង្កាត់ព្រៃកិនី
ខណ្ឌកំនែលស្ទាយ ក្រុងភ្នំពេញ
ថ្ងៃ ៣០កុម្ភ ខែមីនា ឆ្នាំ២៥៥៧
ត្រូវនឹងចូលឱ្យមក ៩ មករា ឆ្នាំ២០១៨

នយោបាយនិងសេវា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ នាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

បញ្ជីលើខ្លួនខ្លាងខ្លួន

ថ្វីស៊ីវី ថ្វីកើត ខេមាយ ឆ្នាំម្ភាហ្មោះ បញ្ហាស៊ក
ព.ស. ២៥៥៧ ត្រូវនឹងថ្វីទី០១ ខេក្តុះ ឆ្នាំ២០១៨
គឺជាប៉ែងបុណ្យរំលើកខ្លួន ព្រះសីហនុ នៃការសាងដូស
របស់ សាមណ៍ ធម្មាលអ្នក ធម្មាល សុខ ជាប៉ែងមាន
សិរិមហាប្រសីវី ជាប៉ែងដែលព្រះសង្ឃឹមឯងទុក្ខបិស់ទេ
មានសេចក្តីផ្តើម ព្រៃកអរីករយនិងអនុមេទនា
នូវមហាកុសលដៃមហាផ័ជដែងរបស់សាមណ៍រាយអង្គនេះ។

សាមណ៍ ធម្មាលអ្នក ធម្មាល សុខ ជាកុលបុត្រ
ម្បយ្យបដិជ្ជីម បានលេបង់ភាពយុវវិយ យ្យាតចាក
ពិក្រមត្រសារ មកដ្ឋាកក្រោមម្បប់ដែនព្រះទុក្ខសាសនា
សិក្សាប្រះជមិនិយ គោរពប្រតិបត្តិ ព្រមទាំងបានជួយ

ធម្មជាយព្រះពុទ្ធសាសនា តាមរយៈការសរស់រ
សៀវភៅ និងការសម្រេចព្រះធ័រ គ្នាជាតីមោទនេះ
នៃពុទ្ធបុរីស៊ែន និងគ្នាពាណនាមថា ជាបញ្ជីតត្រប្រើនៃ
កូលបុគ្គលូរអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ។

ខ្ញុំព្រះករុណាការត្រាកាត កិច្ចវិរិយាយ នៅ
ឥឡូវា ក្នុងនាមជាសមណិត្ត សូមកោត សរសើរដោយ
ស្មោះនូវការនេះ និងសូមអនុមោទនានូវរាល់សេចក្តីលួយ
ត្រូវបែបយ៉ាងរបស់ សាមណែរដែលបានព្យាយាម
បំពេញក្នុងមកនេះ ។

សូមប្រសិទ្ធភាពរបវរមហាប្រសើរ ប្រគេនសាមណែរ
ជម្លាលង្ហារ ជួបប្រទេសនឹងពុទ្ធទរ បូនប្រការ
និងសម្រាតិបី កំបើយុត្តូយជាបការ: ដើម្បីយើរ ។

ធ្វើនៅក្នុមណីរកនាកម សង្កាត់រលាប ក្រុងពេទ្ធសាត់ ខេត្តពេទ្ធសាត់
ថ្ងៃទី១៩ ខែមាម ឆ្នាំម្ភារ៉ា មាស ៨៩៩៨

ក្រសួងថ្វីទី ០១ ខេត្ត: ឆ្នាំ ២០១៩

ឯកសារនេះត្រូវបានបង្ហាញ នៅ នូវ សង្កាត់

ជិតិវិសាមបន្រោលទាន់

ខ្ញុំព្រះករុណា ភីក្តុ បិតិក្រោណេ សិរិ សៀប
ជាប្រព័ន្ធឌីជាការ វត្ថុសីសុវត្ថិរតនាកម(បញ្ច) ស្រុក
មង្គលបុរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ សូមធ្វើការគោរពរប់អាន
ដៃប្រាលប្រឈមចំពោះព្រះអង្គត្រ ធម្មាលង្ហារ ចាន់ សុជនា
ក្រាយពីបានពួកដំណឹងថា ពុទ្ធបរិស៊ិទជិតឆ្លាយ
រៀបចំធ្វើបុណ្យខ្លួនបង្កើតប្រគល់ព្រះអង្គត្រ ខ្ញុំព្រះករុណា
មានសេចក្តីត្រូវការរពន្ធដេក ព្រោះនេះជាលើកទីម្នយ
ហើយក្នុង ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ របស់យើងដែលមាន
ការប្រារព្យិតិបុណ្យនេះទៀត ជាម្នយត្តានេះ ខ្ញុំព្រះ-
ករុណា សូមពោលនូវពាក្យខ្លះ ដែលមានក្នុងចិត្តរបស់

នៅ-

ខ្ញុំដូចតទៅ:

- ព្រះអង្គគ្រោ ធម្មាលអ្នករោ ចាន់ សុជន ជាបញ្ជីតិចីល
ទេអង្គភ្លើងព្រះពុទ្ធសាសនា
  - ជាបញ្ជីតមានចំណោះដឹងខ្លួនសំភ្លើងព្រះពុទ្ធសាសនា
  - ជាសព្វហ្មបារីគីសម្រាប់បញ្ជីតទួទៅភ្លើងព្រះពុទ្ធសាសនា
  - ជាបញ្ជីតភាពហាន ចេះទទួលខុសត្រូវភ្លើងការងារ និង
មានអំណោត
  - ជាបញ្ជីតដែលបានចូលរួមបម្រើជាតិ ព្រះពុទ្ធសាសនា
និងដឹកនាំកសាងសមិទ្ធិផលនានា ភ្លើងវិត្តអាកាមបាន
យ៉ាងត្រឹម។
- ដើម្បីដែលខ្ញុំបានពេលខាងលើនេះជាសម្បីដែលខ្ញុំ
ត្រូវពេទច្បាយចេញ ដើម្បីជាការគោរពកោតត្រូវក្រោងចំពោះ
វិភាគរបស់ ព្រះអង្គគ្រោ ធម្មាលអ្នករោ ចាន់ សុជន។

-៩-

នៅទីបញ្ហា សូមប្រគល់ពារ សូមព្រះអង្គត្រ
ជម្ងាលដ្ឋាន ចាន់ សុធន មានព្រះសុខភាពល្អ ព្រះជន
យើនយុរ ប្រាជ្ញាការនេះ និងជាតិយក្រប់ការកិច្ច។

ថ្ងៃចេកចាយ ខែមី ឆ្នាំ២០១៨

ជាតិយក្រប់ការ សាធារណរដ្ឋបាល

ជំយោករណិតាត្រាយ អគ្គសិរីមលញ្ញាណា
គ្រួខទេសាត្រាយ វត្ថុប្រាសាទស៊ែនុណុល(ខ្មែស់)
និង ទីនាន និង
សង្គមទទួល

សំណែរអគ្គបទប្រកបដោយមហាស្ថារកាត ស្តិត
នៅក្នុងផ្ទៃនៃសេវរភោ “កម្រោងអនុស្សារីយ៉ង្វឹសខ្សោ” នេះ
គឺជាសំណែរដែលផ្លូវការក្នុងនូវកំពង់កាត នៃជីវប្រធើភិត
និងការតស្សីយកជម្លោះគ្រប់ការកិច្ចខបស់គ្នាក្នុងបញ្ហាបិតកាត
របស់ព្រះមហាចន្ទាល់អារ៉ា ពាន់ សុជន ដែលចាប់តាំង
ពីដំណឹងនៃគីសង្សីមពុំកៅតលេចជាយុបកង ដួរបិល់កៅត
មានជាយុបកងច្បាស់លាស់ឡើង។ ពាក្យរោចនឹងក្នុងសេចក្តី
នេះទាំងអម្ចាលម៉ាន បានបងុប់ហើយបញ្ចាក់នូវកាតសី
ជម្រោនខ្សោយបន្ទាត់ដីវិតក្នុងគ្រួសារ និងលាតត្រជាងចេញ

យ៉ាងជាក់ស្សាន់នូវដំណើរដីរការលើវិចិថិកម្មត់ ភាពក្រឹក ភាពទុក្ខលំបាតក អនាគ័ណ៌ភាព ភាពតសិរីរាយម ស្ថានភាពត្រូសារក្នុងការស់នៅ ការប្រឈមទៅនឹង អសមភាព និងបញ្ហាដៃនៅ ឡើងបរិបទទស្សន់សង្គម ទូទៅនាទេលនោះ តែដែលច្បាស់លាស់ទៅឡើតនោះ គឺ បង្ហាលូនូវខ្លួនភាព វិភាព វិឱយភាព ការគតសិរីមោះមុក សេចក្តីត្រាបាន ភាពអង់អាច អំណាត់ផ្ទុក់ សេចក្តី ព្យាយាមក្នុងការធ្វាក់ព្យាលនូវបរាណីយភាព ហើយ ដំណើមយកភាពជាគិតជីយមកតម្លៃទុក ក្នុងដីវិករបស់ ខ្លួន។

ការណើនេះ លួមយកបានមកជាខករណីសម្រាប់ ទុកជាស់សព្វិសម្រោដញ្ហោះ បុជាអាគតត្រូវបាន(ទីសំអាង)មួយ បុច្ចា ជាកញ្ចាក់សម្រាប់ផ្លែៗបញ្ចាំងមើលនូវដំណើរដីវិតនេះ លោកអ្នកបុសពួកខ្លះ៖ ទោះចាស់ក្នី ទោះក្នុងក្នី ឲ្យចេះ យកមកកែក្រំប្រ នូវអត្ថបនិមារយាទទន់ត្រាយរដឹតរវៀត ពាលាអារាសែត្រីលប្រឡាងខាម ហើយខិតខំអប់រំ ព្រៀងខបនិស្សីយសពិស្សារតីឲ្យបានមាំម្លែនិហាតសង្គាត

~55~

ស្ថាបាប់ក្នុងការសិក្សាសព្វមុខវិជ្ជា នៅតីលោកកីឡា
នៅតីធីម៉ឺនីថ្ងៃសរាងនូវភាពមាក់ងាយពី
ពារិសាសនិកទាំងឡាយ ដូចមានព្រះមហាផ្ទៃ-
លង្គាត់ ពាន់ សុជន ជាកំប្រឈាប់។

ឯករាជ្យ និងសេដ្ឋកិច្ច

សោ ហិ តត្ត មហា ហេតិ នវវ ពាលា សវិរភ

បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ (មនុស្សណា) ដើម្បីការ
ឧននៅក្នុងពេលវេលាប្រាជ្ញរាងនៃ មនុស្សនោះ ទីបណ្តុះ
ចាត់ក្នុងពួកមនុស្សទាំងនោះ មនុស្សលូងខ្សោសូម្រឿមាន
សិរី៖(ជាក់ចំ) កំមិនយោះចាត់ទីយ។

កេទ្យិសីលជាតកទី២

ចំណាំ ២០១៨

[Signature]

លិខិត អគ្គសិរីមលញ្ញណា នឹង ទួលជីវ

ជិត្តិនិភ័យននាង

ខ្លឹមព្រះករណាទាំងឡាយ ជាអាពាច្យគណៈកម្មការ
ចំណុះដើរត្រូវបានស្រែបានស្រួល(ខ្លាស់) សូមក្រាប
ថ្វាយហង្ឋ់ ប្រកបដោយសោមនស្សីចិត្តយ៉ាងពេរពេញ នូវ
ព្រះមហាផ្ទៃលអ្នក ចាន់ សុជន ដែលបានចេញចាក
ត្រកូល ឬឯលសាងព្រះផ្លូវក្នុងសំណាក់បរព្រះពុទ្ធសាសនាអស់រយៈកាលជាប្រើប្រាស់នៅក្នុងការកំណត់ប្រព័ន្ធដែល
មកក្នុងការស្រួលអាណាព័ត៌មឺន បានដើរការក្នុងការកំណត់ប្រព័ន្ធដែល
និងការស្រួលបន្ថែមដើរការក្នុងការកំណត់ប្រព័ន្ធដែល
ជាបន្ទូបន្ទាប់ ដែលពីមុនមកជាការក្នុងការកំណត់ប្រព័ន្ធដែល
កើតមាន។ នេះគឺជាភ្រារណ៍ទំនួរប្រវត្តិសាស្ត្រីសន្តាន
សម្រាប់មុខមាត់ត្រូវបានស្រែបានស្រួល(ខ្លាស់)។

ខ្លឹមព្រះករណាទាំងឡាយ ជាអាពាច្យគណៈកម្មការ
សូមកោតសរសើរ និងប្រគេនពារសញ្ញាផុការ ចំពោះ
ព្រះមហាផ្ទៃលអ្នក ចាន់ សុជន សូមព្រះអង្គប្រកប
ដោយសុខមាលភាពល្អ ប្រធានាដែលបានមង្គលស្សី

-៥-

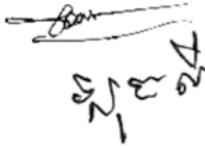
សិរីភាគជុលបរប្រលេខ៍ ត្រប់ទិនទិភាក្សា ដើម្បីជាមួយប់
មគ្គទូសក៍នៃវគ្គអាជាម និងពុទ្ធមាមកជនទូទៅ អស់កាល
ជាមធ្យោងទៅហោង! ។

ថ្ងៃ ១៥កើត ខែមីនា ២០១៨ ព.ស.២៥៤៧, ទី១៥ មករា, ២០១៨

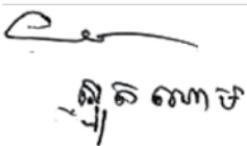
អាជារ្យវត្ថុ

ស៊ុន សុខ

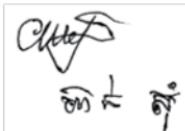
គណៈកម្មការវត្ថុ

ស៊ុន សុខ

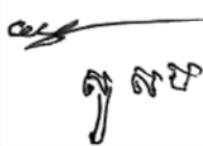
អាជារ្យវត្ថុមិខាស់

ស៊ុន សោច
ស៊ុន សោច

អាជារ្យវត្ថុមិធ្វើរដ្ឋ

ស៊ុន សោច
ស៊ុន សោច

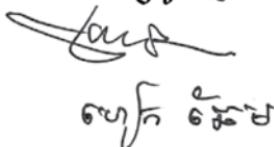
អាជារ្យវត្ថុមិយុស្សាយ

ស៊ុន សោច
ស៊ុន សោច

អាជារ្យវត្ថុមិខ្សោយ

ស៊ុន សោច
ស៊ុន សោច

អាជារ្យវត្ថុមិខ្សោយ

ស៊ុន សោច
ស៊ុន សោច

ជិត្តិនិភ័យននាង

យើងខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ ត្រូវជាមេក្តីទាំង៥
(ក្បុមិខ្សាស់, តែង, ខ្សារ, យុស្សាយ, និងខ្សែរ) តាំណាងឲ្យ
ពលរដ្ឋកិច្ចជាពួនបរិស់ទក្សុងក្បុមិនិមួយ។ សូមធ្វើនូវអភិ-
វឌ្ឍនកិច្ចក្រាបថ្នាយបង្កំគារពនមស្តារ និងការស្រើប
សរសើរយ៉ាងប្រាលប្រើក្រោល ចំពោះពេជគុណ
ព្រះមហាផ្ទាលម្នាក់ នាន់ នូវល ដែលចូលប្រឈសក្សុង
ព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយខិតខំសិក្សាដែនសូរុកទួលបាន
នូវចំណោះវិធានយ៉ាងតាប់ប្រសើរ និងការបរិច្ឆាតកម្មាំង
កាយ កម្មាំងចិត្ត កម្មាំងប្រាជ្ញាស្តារតី ចូលរួមស្ថាបនានូវ
វិស័យទាំងពីរពេលតី ពុទ្ធប្រក និងអាណាព្យប្រក ដូចជា
ការផ្សេងៗផ្សាយព្រះជម់ និងការកែសាងនូវសមិទ្ធភល
ផ្សេងៗជាថ្មីន សម្រាប់តម្លៃទុកជាសម្បត្តិព្រះពុទ្ធ-
សាសនា សម្បត្តិរដ្ឋ និងសម្បត្តិជាតិមាតុក្បុមិតទៅ ប្រកប
ដោយសុវត្ថិភាព និងជម្លើតតិ។

យើងខ្ញុំព្រះករុណាតាំងន្ទាយជាមេរិច ឬ ក្នុង
តាំងអស់សូមប្រគល់សញ្ញាផាណីការពារដៃយ៍ ចំពោះព្រះ-
ពេជ្រះគុណព្រះមហាក្សត្រនាលងក្រុង ធន់ សុជន សូម
ព្រះអង្គមានជន្ទាយឱ្យឱ្យ សុខភាពល្អ និងបរិបុរណ៍
ដោយចាមពល សតិសម្បជញ្ញាំវាងនេះ ដើម្បីជាប្រព័ន្ធមុខនៃ
ព្រះពុទ្ធសាសនា សង្គមរដ្ឋ និងប្រជាពុទ្ធបរិស៊ែនជានិច្ច
និរន្តរ។

ថ្ងៃ ១៥កើត ខែបុស្សី ៩.ស.២៥៥៧, ទី១៥ មករា, ២០១៨

ក្រុមប្រឹក្សាយុបស្សែរ	មន្ទុមិខាន់	មន្ទុមិត្រូវ
ក្រសួង	ក្រសួង	ក្រសួង

មន្ទុមិខ្សោយ	មន្ទុមិយុស្សាយ	មន្ទុមិខ្សោយ
ក្រសួង - ក្រសួង	ក្រសួង - ក្រសួង	ក្រសួង - ក្រសួង

ិច្ចប្រតិទិន្យ (ិច្ចប្រតិទិន្យនៃខ្លួន)

ដំណើរឬកាយ និងវិញ្ញាងាបដែលធ្វើដំណើរឬមត្តា
ក្នុងអត្ថភាពមួយរបស់មនុស្សគ្រប់រូបក្នុងលោកីយ៍នេះ គឺ
មិនជូនឡាចោទ អ្នកខ្លះបានធ្វើប្រសុទ្ធនឹងខីពុកម្មាយចិត្តជម៌
សហ្មរស ដីភាពធ្វើរាយ រស់នៅមានភាពកំក្រោះ អ្នកខ្លះ
ទៀតធ្វើប្រសុទ្ធនឹងខីពុកម្មាយមានចិត្តប្រស្ថា ត្រានជម៌
សហ្មរស និងរស់នៅខ្លះភាពកំក្រោះ។

ជីវិតដែលត្រានពន្លឹវស្តី រស់នៅជោយភាពអាប់អ្ន
ត្រាននរណាចង់ធ្វើបានឡើយ តែនេះជាកម្មព្រៃងវាសនាដែល
មនុស្សគ្រប់រូបបានសាងហើយក្នុងអគ្គិភាព ដែលត្រូវ
ទទួលក្នុងជាតិនេះ ជោយអាក់ខាន់ពំបាន។

មានកវិនិទ្ទន័យ៖ បានសរស់រវៀងកំនែនជីវិតរបស់
ខ្លួនចោរហើយ ជោយផ្លូវបញ្ចាំងពីការតស្សីរបស់ខ្លួន ខ្លួនមួយ
អរគុណយោងជ្រាលដ្ឋាន ចំពោះការសរស់រតីសកម្មភាព

និងជំណើរដើរដីវិទបស់ខ្លួន តែយ៉ាងណាក្តីខ្លួនគឺតិតថា ចំណុចខ្លះ
មិនបានលាតត្រជាង នូវព្រឹត្តិការណ៍ទាំងស្រុងរបស់ខ្លួន
ឡើយ។ ពេលនេះ ជាបោលរោលសមត្ថរម្យយសម្រាប់ខ្លួន
ដែលពុទ្ធបរិស់ទិន្នន័យទាំងក្នុង និងក្រោប្រទេសធ្វើ
បុណ្យខ្លួនសរុបទៅត្រូវសរស់របស់ខ្លួនខ្លួន ហើយជាបោល
រោលដែលខ្លួនត្រូវសរស់របស់ខ្លួនដើម្បីជើរបស់ខ្លួន ដោយធ្វាល់ដៃ
ជាងដើរ។

កុមារភាព

ខ្លួន នាគល កើតនៅថ្ងៃអង្ការ ឬកើត ខែ
មាយ ឆ្នាំឆ្នាំវិ ៩.ស.២៥២៨ គ្រឿនីងថ្ងៃទី ២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ
១៩៤៥ មានខ្លឹមពិភេប្បែរ៖ នាគល នាទីល ម្នាយឈ្មោះ
យុទ្ធសាស្ត្រ រស់នៅភូមិខ្ទាស់ យុទ្ធសាស្ត្រ ស្រុក
សិរីសោភ័ណ៌ ខេត្តបាត់ដំបង។ បច្ចុប្បន្ន (ភូមិខ្ទាស់
យុទ្ធសាស្ត្រ ស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ)។ ខ្លួន
មានបងបុន្យមធ្យោម្នាយពីនាក់ឡើត បងប្រុសឈ្មោះ
នាគល នាទីល(កែវ) និងបុន្យប្រុសឈ្មោះ នាគល ឥឡូវា។

កូនខ្លួនប្រក់ស្បែរម្នាយខ្លួនតួច ដែលមានជញ្ញាំងមិន
ត្រូវបែង និងមានជំហូលផ្លូវជាយដោយអនី ស្ថិតនៅ
ទិសនិរតីនៃភូមិ(ខ្ទាស់)។ យប់ស្រាត់មកដល់ នៃរស្សាន-
រដ្ឋវិ ស្ថិតឱ្យម៉ោយម្នាក់បានជាសំកូនដែលចូលនិត្រាគោះ
ហើយនោះឲ្យភ្លាក់ឡើង ដោយមានដោកបន្ទាន់ និងកំ-
ណែកកំពើកក្រោងស្រកំតកំ។ ឆ្នាក់មកលើខ្លួនដែលបានជំកូន
នៃ៖ កូនទាំងបីនាក់នោះ បានស្ថិតឱ្យម៉ោយស្ថិតឱ្យ

ម្នាយថា “ម៉ៅមានការអើ?” បន្ទាប់នោះ ស្ថិជាម៉ៅ បានប្រាប់
កូនថា “មេយភ្លៀងខ្សោះណាស់លាកូន ប្រយ័ត្នទទឹក
ប្រាប់ផ្លូវដំបូលប្រក់ពីជិតឡើយ” ពេលនោះកូនទីពីរ
កូងចំណោមកូនទាំងបីបានមើលមុខម៉ៅឡើងឡើង ដោយ
សង្គតយើញទីកមុខម៉ៅហាក់ដូចមានទុក្ខព្រៃយ និងបងប់
ដោយអាជីកកំពីនៃការយើងចាប់យើងច្រើន តែកូននោះពី
បានភ្លៀចឆ្លួន កូងការវិគិលិខិតមកជិតអ្នកម្នាយឡើយ
ពេលនោះប្រើប្រាយ និងដោទាំងទ្រូរបស់ម្នាយធ្វើឡើកូន
ទាំងឡាយមានភាពកំក្រោ ដោយពុំបានដឹងពីជម្រោទុក្ខ-
ព្រៃយរបស់ម្នាយនោះ គឺខ្លួន បាន សុជន និងបងបុនពីរនាក់
ឡើតនោះជង។

ខ្លួនតិតថា សេចក្តីទុក្ខលំបាករបស់ខ្លួនជាកុមារ
កូងអំឡើងទសវគ្គកែសិបនេះ គឺកិចត្យបាន តែសប្រាប់
ម្នាយខ្លួន ដែលបានផ្តល់កាត់សម្រេចរាល់ពិយាត (បុំលពត)
និងក្រាយសម្រេចរាល់ដោះដែលភ្លើងសង្គមមិនទាន់រសាត់

ធនាគត់ចេញពីកម្ពុជា តើមាយខ្លួននូវសេចក្តីទុក្ខបុនណ៍
ឡើ? ហើយមកវិនិច្ឆ័យ គាត់ជារស្សីម៉ោយ ទួលបន្ទុក
ចិត្តីមក្ខណប្រសិនកាត់ឡើត ។

ឯកត្រាយជាតិស្ថាបរបស់ក្នុងដើយ! ដោយសារ
ថែកត្រាផីរភាពក្រឹមក្រលំបាកកោកយ៉ាក បានធ្វើឲ្យអ្នក
មាយឆ្លាតឆ្លាយពីលំនៅស្ថាន ទៅសីលិចកេវនៅក្នុង
ស្រុកដីទេ ដោយបន្ទូលទុកក្នុងបីនាក់ឲ្យនៅជាមួយដី-
ផ្ទុនជាតុ។ ខ្ញុំបានចងចាំរឿងភាគរបៀបនិងឈាលសំគាល់ក្នុងដីរីករារ-
ភាពរបស់ខ្ញុំ ទៅខ្ញុំសូមលើកយកនូវចំណុចសំខាន់ៗ
បីណ្ឌារោះ មកនិយាយក្នុងទីនេះ៖

ខ្ញុំនៅថា ពេលខ្ញុំនៅក្នុងបានរស់
នៅក្នុងភាពកក់គ្រឿងជាមួយលោកខីតុកទេ ប្រាំ:ខ្ញុំកំព្យិះ
ខីតុកតាំងពីក្នុង ហន្តែមពីនេះទៅឡើត ខ្ញុំតែងតែបាន
ទទួលការហោពីបណ្តាញក្នុងនានាថា “អាក្រុងអត់ខី” ចូលបើ
ពេលនោះ ខ្ញុំនៅក្នុងមិនទាន់ចេះលើចាប់យើងណាក្នុង

ពេកវេតង់ពេដកក្នុងចិត្តខ្ពស់ជានិច្ច ហើយការប្រមាជ
កាត់ទានទាំងនេះ ដែលធ្វើឡើងខ្ពស់មានការតស្សរហូត
មានថ្ងៃនេះ។

រាជ្យីថ្វីម្នាយប្រហែលម៉ោង៨យប់ ផ្ទះម្នាយខ្ពស់ ពុំ
ទាន់មានអាហារបរិភោគទ្រឹម តែនេះកើតជាយសារម្នាយ
ខ្ពស់ មិនមានកុន្មស្រីជំនួសការងារផ្ទះ ទោះបីខ្ពស់មិនចេះសញ្ញា
គ្រប់ក្នុងការងារផ្ទះកើត តែខ្ពស់អាចដាំបាយចំណាយមកពីស្រី
ជាអ្វីងកល់ថ្វីជួងដើរ ហើយអ្វីដែលខ្ពស់ចំណុចនោះគឺ
រាជ្យីនោះ ម្នាយខ្ពស់រៀបចំអាហារពិស់សម្រាប់កុន្ម ឬ
ដែលខ្ពស់ចាបារពិស់សពីរព្រោះពេលនោះ ខ្ពស់និងបងបុណ្យ
ខ្ពស់តុសុវត្ថានអាហាររំបែនេះព្រឹកញ្ហាប់ទ្រឹម គឺមិនជាដាក់
ម្នាយត្រកូន។ ឧណ៍: ពេលដែលម្នាយខ្ពស់កំពុងចម្លើន ខ្ពស់និង
បងបុណ្យនយ្ងានខ្សោះឯណាស់ ព្រោះយប់កាន់តែជ្រើនឱង ពេល
នោះហើយ ដែលធ្វើឡើបងស្រីម្នាក់នោះដើរិតខាងអាណាពិត
ពុកខ្ពស់ និងចង់ឲ្យខ្ពស់បាប់បានអាហារបរិភោគ តាត់កំមក
ជួយត្រឡប់មិនត្រកូនឲ្យម្នាយខ្ពស់ តែអកុសល្អជាប់ខ្ពស់បាន
រដិលធ្វើឡើមិនត្រកូននេះបានឆ្លាក់ទៅលើដោះ។ គឺ

សង្គមរបស់ខ្ញុំ និងបង្កួនដែលកំពុងស្រសកម្មានអាហារ
នៅពេលនោះ បានរសាត់យ៉ាងឆ្លាយ ហើយបន្ទូលទុក
នូវភាពសោកស្តីយអាហារដ៏ឆ្លាប់នេះ។ ត្ថាមនោះ ម្នាយ
ខ្ញុំតុបានសិក្សាសបង្រីននោះឡើយ ព្រោះគាត់កំចង់
ឲ្យហេតុការណានេះកៅតឡើងដែរ ខ្ញុំបានយើង្វាយខ្ញុំ
ស្រកទីកំត្រួកបណ្តីរនឹងអាហារពីលើដែលបណ្តីរ ចិត្ត
ត្រង់កន្លែងល្អជាកំលើបានក្នុង ដើម្បីឲ្យក្នុងបរិភោគ។
ឡើងនេះខ្ញុំចង់ចាំមិនក្នុងឡើយក្នុងជីវិករបស់ខ្ញុំ។

រឿងដែលមាយខ្លះបានប្រាប់

គាត់បាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំថា ពេលដែលខ្ញុំមាន
អាយុទីបែកចេខ្លួយ មិនទាន់ទាំងបាននិយាយច្បាស់ល្អ
ជាឃង ថ្វូម្មូយខ្ញុំនិងបូនដីដួនម្មូយម្នាក់ទៀតដែលមានអាយុ
ប្រហាក់ប្រហេលត្តា បានរួចប្រានត្តា ដណ្តើមបាយ
បណ្តាលឡើងខ្ញុំចែកយករាយទៅធាន់អង្គត់អុស ដែលអង្គត់
អុសនោះកំពុងមានត្រឹងផែ៖សន្ទោសន្ទោ និងទីកកំពុងពុះ
យ៉ាងគ្រឹះគ្រៀកគ្រោក់ លើច្រោនបានគ្រាប់ខ្លាតមកគ្រប់ពី
លើក្បាលខ្ញុំ ទីកម្មយដ្ឋានបានស្រាថស្រាតលើរូបកាយខ្ញុំ

សម្រាងស្រែកបាន បន្ទីទេរីងយ៉ាងខ្មៅដោយសេចក្តីលើ-
ចាប់ បន្ទាប់មកពីស្តាត់ទៅវិញ ព្រោះសន្យាប់បាត់បង់ស្តារ-
ពី។ ម្នាយខ្ពុជានបញ្ញានខ្ពុជាមន្ត្រីរពទ្វ ពេទ្យបានបក
សេវកខ្ពុជីចធានស្តីអូចិំង ព្រោះការសិកាសេវកបានស្តាប
និងរលូយអស់ទៅហើយ បន្ទាប់ពីបកសេវករួចហើយ
ពេទ្យគឺបានលាបឆ្នាំ និងរុបង់ជំនួសិញសល់តែត្រាប់ខ្លួន
ពីរបីណ្ហារៈ។

ខ្ពុជីតាតីវិតនេះ ពេរពេញដោយកម្មអកុសល
ដែលត្រូវឲ្យដឹងជារឿយ។ តាំងពីតួចរបៀបរួចរាល់ការពិត និងប្រើបង-
យ៉ាងនេះកី ខ្ពុជីនៅឯណីមទទួលស្តាល់ការពិត និងប្រើបង-
សាងជីវិតថ្មីក្នុងដែនដីចាស់ ជាមួយខាងនិស្ស័យណូ
តទៅទេរីត។

(នគិត កម្ម សម័ ពល)

កម្មាំងអ្នីស្តីដោយកម្មាំងកម្មមិនមានទេរីយ

ឯទិនបទប្បញ្ញត្តិ

ឆ្នាំ១៩៩៥ ជាល្អដែលធ្វើឡើងគ្នាសារបស់ខ្លួនពេក
ស្ថាល់អ្នកដែលហៅថា “ជីវិតអ្នកក្រោ” អរណាពណ៌មាស
ជំស្តីពីទិសបុរិ ម្នាយនិងកូនបានដើរចេញពីភូមិភូង
ដូរវែតម្នាយ តែតាលបំណងទៅធ្វើងត្តា បងខ្លួនយោល
គោ (សីណូលឡូឡូ) វិនម្នាយខ្លួនសីណូលសូងស្រុវិញ
គេភូមិដៃទេ ភូងដំណើរដូរនោះ ម្នាយខ្លួនផ្តាគិនដំ
បុន្ទានខ្លះៗ ចំពោះបងប្រុស ដូចពាក្យថា ជួយមើលថែ
ប្បន្ទង... (ជាជីម) ។

ពុទ្ធគីយ! ថ្វូល្អាចនោះ ខ្លួនបានពុសមេងមិនធ្លេះ
ចេញពីព្រៃក្បរភូមិ ពូង! ខណៈពេលដែលខ្លួនកំពុងជាបហរ
ចំមើលដូរបងមកពីយោលគោវិញ ដប់ប្រាំនាទីក្រោយមក
សំប្រកបានពុចេញពីភូង យោលគោធ្លឹងត្តា និងចាស់ៗ
ថា បងខ្លួនជាន់មិនហើយ មិនដឹងជារស់ប្រស្ថាប់ទេ ។

ព្រះអាគទិក្យទៀបនឹងអស្សាងតក់មកដល់ភ្លាម ក្នុង
ដុបស្តុកម្បយដែលមីនបានធ្វើឡានេះ ពីមានអ្នកណាម្បយ
ហើរនច្ចាលទៅយកបងប្រុសខ្ញុំទ្រូយ ទាល់ពេតាតតែវរចញ្ជ
ពីកន្លែងធ្វើមក ទីបអ្នកស្រុកសែងមកកាន់ក្នុមិ ទាំងអស់
សង្ឃឹមគ្រប់វត្ថុ។

អ្នកស្រុកខ្ញុំ បានបញ្ចានបងខ្ញុំទៅមន្ទីរពេទ្យជប់វរី
ប៉ុន្តែដោយរបួសផ្ទាន់ផ្លូវពេក មន្ទីរពេទ្យត្រូវបានលទ្ធភាព
ព្យាបាល គ្រូពេទ្យបានត្រីមពេករបួសយាត់យាមបណ្តាង៖
អាសន្នពេបុណ្ណាង៖ បន្ទាប់មកអ្នកក្នុមិបានធ្វើដំណើរដ្ឋុន
បងខ្ញុំគ្រូប៉ុំទៅមន្ទីរពេទ្យមង្គលបុរី ហេតុពេជីវិតថ្មី បង
ខ្ញុំ បានទៅដែលមន្ទីរពេទ្យទាន់ពេលវេលានៅយ៉ប៉ែនេះ ។
ព្រឹកទ្រូយ ឱ្យពុកមានឱ្យ បានដឹកខ្ញុំនឹងកង់កញ្ចាស់ម្បយមក
មិនបងនៅមន្ទីរពេទ្យ ទាំងដែលម្នាយខ្ញុំចិនទាន់ដឹងដំ-
ណើងនេះនៅទ្រូយ។

କୁଣ୍ଡଳ ଶାସ ପ୍ରକାଶନ ମେଲ୍‌ଏଜନ୍ସି

អំឡុងពេលប្រាំម្ភាយខែ នៃការព្យាពាលរបស់បង
ប្រុសខ្ញុំ ខ្ញុំជាក្រុងម្នាក់ ដែលខ្សោយតិចប៉ុណ្ណោះ ពេល
នោះខ្ញុំអាយុ ៩ឆ្នាំហើយ តែខ្ញុំដែលស្ថាល់សាលាដោយ
ខ្ញុំមិនចេះអក្សរទេ ខ្ញុំត្រានពេលវត្ថេលើដូចប្រុងដែនទេ
បើសពីនេះទៅឡើត ខ្ញុំធ្លាប់ខ្លួនជាក្រុងដើរីសអេតាយ
ក្នុងបរិវិណ្ឌមន្ត្រីរពទ្វានៅឡើត ពេលខ្ញុំបើសកំបុងទន្ល់
និងជបសារូម^(១)បានច្រើន ខ្ញុំតែងដើរីសកាត់ស្ថានយោល
(តែតែទ្វានគើស្ថានម្មីរិញ្ជីហើយ) យកទៅលក់នៅម្នាង
ស្តីដឹង ហើយខ្ញុំកំណាប់រវ៉ែងជូវ រកជូវមកមន្ត្រីរពទ្វានិញ្ញមិន
យើរិញ្ញដែរ អីចិនបានជាសម្បែត្រថ្ងៃនេះ ពេលខ្ញុំដឹងទ្វាន
ទៅសម្រេចដែលបានជូវនេះ ធ្វើឲ្យខ្ញុំនឹងការយើរិញ្ញអនុស្សារ-

⁽⁹⁾ ពាក្យនេះ ជា មានកុងចែនតាមរបៀបរបស់ខ្លួន គឺមួយសារប្រាក់ដៃនៅក្នុង Longman Dictionary សរស់រថា Serum/Siørem/ មាននំយចាស់រួម គឺបំពុំទីក្រឹងដែលមានសារជាតិ ឬបាលកោក

វិយោតាស់។ ហើយទីកន្លែករបស់ខ្លួនមកដោយពាំនឹង
ខ្លួន។ ប្រាក់ដៃប៉ាតតុងមួយថ្ងៃដែលខ្លួនកំដែល
សម្បកសាយៗមានចិត្តបៀវាទិនប្រើនសម្រាប់អ្នកដែឡើ តែវាបាន
ប្រើនិភាស់សម្រាប់ខ្លួន ដែលខ្លួនអាចធ្វើយដូចតែងដែល
គ្រឿសារខ្លួនខ្លះដែរ។

ខ្លួន ឯធម៌ អាយុដៃឆ្នាំហើយទីបានចូល
ជោនច្បាក់ទី “១” នៅសាលាបឋមសិក្សា(ខ្លាស់)។ ឆ្នាំដែល
ខ្លួនច្បាក់ទី “២” ស្ថើររៀងរាល់កញ្ចី ខ្លួនពួសរ
សម្រាប់ក្នុងក្រុងកញ្ចីខ្លួនឡើងម៉ោងនៅរាត្យ (ពីប្រាង៖ផ្លែ៖ខ្លួន
មិនធ្វាយពីរាត្យបុន្ណានឡើ) ធ្វើឲ្យចិត្តរបស់ខ្លួនត្រូវបានឡើយ
ប្រាង៖ ចង់ទោននៅរាត្យរៀងរាល់ដែលបានដែរ។

ព្រោះទូទាត់នាសនាចាម្បេយខ្លួន

ព្រោះហេតុពេលម្យងធម្យិដង្វាយហេតុ ឲ្យមក
សាងដើរិតបីក្រាមម្បប់ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្ញុំបានសម្រេចចិត្ត
សុំម៉ែនទៅនៅវគ្គ ដោយមានសម្បៀកបំពាក់ម្បាយសម្រាប់
ជាបនឹងខ្លួននិងកន្លែងពាណាម្បាយបុំណូរ៖។

ខ្ញុំបានសំព័ៃលាម្បាយខ្ញុំដោយពេលថា “ម៉ែ ខ្ញុំសុំ
ទៅនៅវគ្គរួនធម៉ែ” រំពេចនោះម្បាយខ្ញុំបានបងីស់ជាស្ថាម
“ទេ” បន្ទាប់មកគាត់ពន្យល់ខ្ញុំថា “កូនឯងកំធ្វើឲ្យម៉ែខ្លាស
គេ ព្រោះគេនឹងសិចចំអកឲ្យម៉ែថា រកសុំចិត្តីមកូនមិន
រស់យកកូនទៅនៅវគ្គ” ពេលនោះខ្ញុំហាក់មិនយកចិត្តទុក
ជាក់នឹងពាក្យរបស់គាត់ឡើយ ព្រោះខ្ញុំនៅក្នុងខ្លួន
ឡើយគាត់អនុញ្ញាតកី មិនអនុញ្ញាតកី ខ្ញុំនៅតែទៅ។
មូលហេតុពីរ ដែលម្បាយខ្ញុំមិនអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំនៅវគ្គតី៖

៩- ខ្សោយតែចា ចិត្តិមក្បនមិនរស់យកក្បនទៅនៅវត្ថុ។

២- គ្មាននរណាជួយការងារគ្រាត់ ទៅបីខ្ពស់នៅក្បចចំនេះដែលតែខ្ពស់ចោះជាំបាយ រកអុសនិងធ្វើការងារដូចនេះទៀត អើដឹងហើយ បានជាទុកមានស្ថាកស្ថាមក្រោមឱ្យដានដល់សញ្ញាបែងនេះ។

ខ្ពស់ ថាល់ សុខ មកដល់ ព.ស.២៥៤២ ឆ្នាំ ១៩៩៨ ចូលរៀនច្បាក់ទិ “៣” បានបីចេចបុណ្យារៈ លោក តារូស្សត្រស្តាកំនាម នៅថ នឹង បានស្អារខ្ពស់ “ចង់បុស អត់”? មិនបង្ហាញរដៃចាំយុរ ខ្ពស់បានធ្វើយភាមថា “ចង់” ។

និទិនិត្យនាលទាចខ្លួន

លោកតារ៉ាដ៏ថីរវាំងននម្បយូរខ្លួន និងខ្លួនឯង
នឹងបានស្សាក់ចាស់ម្បយក្រាមកុដិលោក យកទៅបាក
គក់ ដើម្បីត្រូវម្បយកទៅបូស។ ព្រោះហេតុតែចង់បូស
ខ្លាំងពេក ខ្លួនទៅខ្លួនសំណែត់ហូល និងកន្លែងសាធារ
សម្រាប់ពេលហេតាត ខ្លួនប្រាប់ម៉ែខ្លួនដែរតែតាតតែបំផើ
ថាខ្លួនទៅបូសទេ ព្រោះការបូសរបស់ខ្លួនបានធ្វើឡើង
នៅស្រុក គឺធ្វើរួមជាម្បយគេនៅវិត្តធនទៅ(វិត្តភាស)។ ពេល
ដែលខ្លួន និង លោកតារ៉ា ព្រមទាំងព្រោះសង្ឃឹមទីអង្គ និង
ឧបាសកពីរូបទៅតម្រូវដែលរាយការណ៍កាត់ព្រម្បយដើម្បីនាំ
យករូបខ្លួនចូលរួមបូសជាម្បយគេនោះ មានអ្នកស្រុកខ្លះ
ដើម្បីង បានប្រាប់ទៅម៉ែខ្លួន “នាងឯងមិនទៅបំបូសក្នុង
ទេបុ?” ភ្លាមនោះ អ្នកយកខ្លួនស្អែកឱ្យលូយគេម្បយចំនួន
និងស្អាយធ្វើត្រឡាចម្បយ រត់តាមក្រាយខ្លួនចូលរួម

បំប្លែសលាកកូន។

ក្រសួងពីប្លែសជាសាមណេរយុចហេតិយ នៅថ្ងៃ៥កើត
ខែពីសាខ ឆ្នាំខាល ៧.ស.២៥៤២ ឆ្នាំ១៩៩៨ ខ្ពស់បានត្រ-
ឡូប់មកចាំរស្សាន់នៅត្រូវកំណើតរបស់ខ្លួនវិញ។

ប្រែង ៩៣ ស្អោរ

ស្អោទី១ ព.ស.២៥៤២ គ.ស.១៩៩៨

សាមណោ ធម្មាលអ្នក នាល់ សុខន គង់នៅ

វត្ថុប្រាកដជាមួល៖ កណ្តាលាប(ខ្លាស់) យុបុស្សវា

ស្រុកសិរីសាកំណា ខេត្តបន្ទាយមានជំយ

(បច្ចុប្បន្នស្រុកព្រះនៃត្រព្រះ)

ក្នុងវស្សារដំបូងនេះ ខ្លឹមិនខុសត្រាតីអ្នកបួស
ធ្វើដៃឡើតដែរ គឺមិនអាចរៀនដីឡ្យហ្មសពីធំដែលត្រូវ
សុត្រប្រចាំថ្ងៃ និងសម្រាប់បុណ្យទានធ្វើដៃនោះ
ទេវិយ។

ក្នុងវស្សារដំដែល ខ្លឹមានចងចាំរៀនខ្លួនដែលជាប់
ទាក់ទងទៅនឹងដីវិតម្នាយរបស់ខ្លឹមិនត្រូវពាក្យនា
រៀបរាប់នៅអត្ថបទខាងក្រោម ដែលមានចំណងដើម្បី
“ទីកចិត្តអ្នកម្នាយ”។

ម្នាយខ្លឹមិនជាបាយដៃឡើតក្នុងលោកយើងនេះ
ដែរ ដែលតែងផ្តល់នូវភាពកក់ក្រោ និងក្នុងសង្ឃឹមដល់កុន
ត្រប់រូប តើមានកុនបុញ្ញាននាក់ទៅក្នុងលោកនេះ ដែល
បានផ្តល់នូវភាពកក់ក្រោ និងក្នុងសង្ឃឹមដល់អ្នកម្នាយវិញ។

ម្នាយខ្លឹមិនជាកសិករដូចកសិករដៃឡើដែរ តែមុខរបរ
ក្រោពីនេះដែលខ្លឹមានដីង និងបានដូយការងារគាត់ជាបាន
រៀងរហូតមក គឺ លក់នំបញ្ញក នំអាកោ និងបណ្តុះ
សណ្តែកលក់។

ក្នុងវស្សាងទី ១ របស់ខ្ញុំដែលខ្ញុំចាំមិនភ្លាចនោះ គឺ
ថ្វួមយោពេលព្រឹកព្រះអាណិត្យកំពុងតោរ៖បំភ្លើលោកស្រាង។
ភ្លាកខ្ញុំបានសម្រួលទៅលើដែនដី ជាមួយដែកនាំបាន
កំពុងបានសំរាប់នៅទីធ្វាមុខកុដិ ខ្ញុំបានបាត់ភ្លាចទៅ
ខាងឆ្លៃដែន កំបានយើងឱ្យម្នាយខ្ញុំកំពុងពេលបុគ្គលិកដួងថ្វាយ
បង្កំព្រមដោយពាក្យសុខិលូយ៉ា ៗលោកកូនមានលុយ
ចំនួន ១០០បាតទេ ត្រូវមិនដឹង?“ ខ្ញុំបាននិយាយទៅ
កាន់ត្រូវមិនដឹង?“ ត្រូវមិនដឹង?“ តាត់តបមកវិញ
ទៅ ៗត្រូវមិនដឹងពេលមកស្រាលកំ ខ្ញុំកំ
ប្រព្រាប់ប្រព្រាល់ចូលទៅក្នុងកុដិ ក្រោងមានលុយជួន
ត្រូវមិនដឹង?“ ឱ្យក្នុងម្នាយជាទីស្រឡាញ់របស់កូនអើយ! អ្នក
ម្នាយត្រូវការ ១០០បាត តែកូនមានតែ ២០បាត បុណ្ណោះ
ពេលនោះ ខ្ញុំបានហុចប្រាក់ទៅតាត់ជាមួយនឹងសម្រេច
តិចរបស់ខ្ញុំទៅ កូនមានតែ២០បាតទេត្រូវមិន
ត្រូវមិនដឹង?“ បន្ទាប់ពីបានទទួលបានការ តាត់កំបានចាប់

ដង្គែកជាក់លើស្មានធ្វើដំណើរទៅការនៃចម្ងារពេតា

ដើម្បីក្នុង អ្នកម្គាយហិរញ្ញវត្ថុ រៀបចំនូវសេចក្តីលំបាក
ផ្សេងៗ និងពុះពារគ្រប់ខបស់គ្នា មិនគឺតិ៍ការនឹះយកតែ
លំបាកឡើយ ហើយក្នុងក្នុងលោកនេះបានដឹង តប្បិន្ទិយតប
ក្នុងការដឹងគុណឈ្មោះសៀវភៅ ដែលគាត់បានធ្វើមកលើ
យើង។

ត្នោត ៥ យោចរបៀបធ្វើ^(៤)

- ១- ម៉ែបាយក្នុងមិនឲ្យធ្វើអារក្រក់
- ២- ម៉ែដីកនាំក្នុងឲ្យធ្វើល្អ
- ៣- ម៉ែបញ្ចុនក្នុងឲ្យទៅសាលាដោំន
- ៤- ម៉ែនឹងរៀបចំគ្រប់ស្របក្រុងក្នុង
- ៥- ម៉ែនឹងចែកច្រោះតាមមានតាមបានឲ្យក្នុង

^(៤)សិន្ណាលកស្តីបិដក ភាគ ១៩ ទិសបុរាណ

ស្ថាផីល ៧.ស.២៥៤៣ គ.ស.១៩៩៦
សាមណោរ ដម្ចាលអ្នក ថាល់ សុខ កង់នៅ
វត្ថុត្រពាំងទួល ឃុំពោះយចារ ស្រុកត្រូវស្រុក
ខត្តបន្ទាយមានជ័យ

បន្ទាប់ពីកង់ចាំរស្សាខី ១ រូចមក ខ្ញុំចង់រៀនជម្លៃ
ព្រោះវត្ថុប្រាសាចស្រែ:កណ្តាល(ខ្លាស់) នៅពេលនោះពី
មានការរៀនសូត្រឡើយ ហើយម្យាត់ការសូត្រដើម្បី
ខ្ញុំចេះលួមសូត្របានហើយ ខ្ញុំបានប្រគេនសំណើទៅ
លោកតា ត្រូសូត្រស្អាតៗ “កូរណាបង់រៀនជម្លៃវិនីយ តើ
លោកតាមចរកវត្ថុឲ្យកូរណានៅបានអត់?” ខ្ញុំស្វែរចាំង
អស់សង្ឃឹម ព្រោះលោកមិនមែនជាអ្នកធ្លាប់ផ្លាស់កាត់ការ
រៀនសូត្រពីមុនមកទេ តែជូយស្រឡេ:ពីខ្ញុំគិត ព្រោះថ្មីបី
លោកមិនមែនជាអ្នកចេះដឹងក៏ដោយ តែលោកស្រឡាញ
និងចូលចិត្តអ្នករៀនខ្លាំងណាស់។

បន្ទាប់ពីនាន់ចង្វាន់ត្រីក្បែច ខ្ញុំនិងលោកតាបានធ្វើ
ដំណើរគ្រឿរដឹងមកកាន់វត្ថុ ត្រពាំងចូ។ ឆ្នាំនោះ ខ្ញុំបាន
ចូលរៀនជម្លៃវិនីយដូចចិត្តប៉ែងប្រាថ្ញាមែន។ ការទេនូយ
មេរៀនជម្លៃវិនីយ(ច្បាក់ត្រី) នៅពេលនោះ ខ្ញុំនៅក្រោង
ខ្ញុំមានការចង់ចាំលួមាស់ ហើយវារម្ពណាតិតរបស់ខ្ញុំ

ក៏នឹងកម្រិតខ្ពស់ដែរ ពីនឹងត្រូវធ្វើជូនមេដោយ បើខ្ពស់
តាំងចិត្តចេញពីរត្តកំណើត ដើម្បីស្វែងរកការរៀនសូត្រ
ទៅហើយនោះ មានពេលភេអត់ទ្រាំនិងការកសិប័ណ្ឌោះ
ដែលអាច នាំដើរឡើងទៅជូនបម្លាមេដីនិងរត្តកំណើតវិញ
បាន។

រឿង ៣ ដែលខ្ពស់ចំណុចនៃភ្នែកនោះគឺ ៖

១- ពិតិត្យភាស់នោះក្នុង តែងតែត្រូវទទួលការធ្វើ
បាបពីសំណាក់លោកដំឡើ ជូនជាការកូចចាត់ល់ និងការ
សម្រួលដែល តែងធ្វើតាំងនេះខ្លួននិយាយក៏តែដឹងដែរ
ហូរៗខ្លួនក្នុងក្រុងផ្ទាល់ តែរឿងមួយទៀតដែលខ្ពស់
តាំងនៃភ្នែកនោះ មានលោកខ្លះដើរឡើងទៅដោយខុសទំនង
គឺមុននឹងនិមន្តនៅត្រូវដោលថ្មី លោកយកមុនទៅ
ជាក់ក្នុងបាតាប្រចាំសប្តាហុំ គោលបំណងរបស់លោកគឺដើម្បីឲ្យ
ខ្លួនសម្រេច តែសំណាងរបស់ខ្លួនពេលមកដល់ខ្លាងទ្វារត្រូវ
ខ្ពស់បើកបាតាប្រចាំថ្ងៃ ត្រាមនោះខ្លួនសម្រេចបិត្តមិនទៅ

បិណ្ឌបាតទេ ហើយខ្ញុំក៏បានទូលរដ្ឋីនេះដល់ព្រះអង្គ
ចោអធិការ (នាម ឯក) ព្រះអង្គគ្រ៊ចោអធិការមានព្រះ-
ទំយល្យណាស់ លោកមានចិត្តមិនលម្អិតទេ លោកបាន
ហៅលោកអង្គដែលធ្វើបាបខ្ញុំ មកអប់រំទូនានដោយពាក្យ
ហាមប្រាមធ្វើងើ។

២- ជិតមួយឆ្នាំទៅហើយ ខ្ញុំតុបានដឹងសុខទុក្ខអក
ថែម និងបងបុន ដីជួន អ្នកស្រុកភូមិខ្ញុំឡើយ ថ្វីមួយខ្ញុំតែង
ក្រោមកុដីនៃចំស្សរដួងបន្ទីឡើងដើម្បីទូលចង្ហានថ្វីត្រង់
តែពេលនោះ មានបុរសម្ងាត់បានដើរសំដោមការនៃខ្ញុំ
ដោយដែលឆ្លាប់នូវសំបុត្រមួយច្បាប់ដែង។ សំបុត្រមួយ
ច្បាប់ បន្ទាប់ពីខ្ញុំបានទទួល ខ្ញុំអានវំពេចនោះទីកន្លែកខ្ញុំ
បានហូរកាត់ដែនចាត់លំដោយពុំដឹងខ្លួន អត្ថន៍យក្តីងសំ-
បុត្រនោះបានសរស់រថា “ច្បាយបង្គំលោកភូន! ជិតមួយ
ឆ្នាំទៅហើយឡាមពុំបានដឹងសុខទុក្ខលោកភូនឡើយ តើ
លោកភូនមានសុខទុក្ខយ៉ាងដូចមេបច្ចេកដែរ? ចំណោកឡាម

និងបង្កើនឯណៈវិញ មានសេចក្តីសុខសហរដ្ឋជាម្នតា
ទៅ សូមលោកកូនកំបារម្បពីញ្ញាមអី លោកកូនខំរៀន
កែមកែងចុះ អូ! ញ្ញាមឡើចប្រាប់រឿងមួយទៀតដល់លោក
កូន គឺយាយលោកកូនស្ថាប់ហើយ ហើយញ្ញាមធ្វើបុណ្យ
ជូនតាត់តាមប្រព័ន្ធឌីតុឡាសនាដឹរូចភាល់ហើយ កែ
សូមទោសលោកកូនដឹងដោ ដែលញ្ញាមត្រានលទ្ធភាពនាំ
នូវដំណឹងនេះទ្វាល់លោកកូនបានដឹង និងបានចូលរួមកូន
ពិធីបុណ្យសព្តា នៅទីបញ្ហាប់នេះ សូមប្រគល់រដល់
លោកកូន សូមមានសុខភាពល្អ និងរៀនសូត្រពុកដើម្បី
ជាក្តីសង្ឃឹមរបស់ម៉ែ!“ ពាក្យទាំងនេះហើយដែលធ្វើទ្វាត់
ក្នុងខ្ពស់សម្រេចនៅពុំបាន។

៣- ខ្លួនជាកូនតាមណ៍រម្យយអង្គតុច ការគោររ
បិណ្ឌបាតកមិនត្រូវបានលើកលើងទេ ហើយត្រូវបានដើរ
ផ្តូកខាងក្រោមចុងបំផុតនៃជូនទៀតដឹង ខ្លួនមានការ

ព្រាយាមលើសលាកណានទាំងអស់ក្នុងក្រុម ព្រះ
លាកដើរធ្វើធម្មតា ខ្ញុំត្រូវដើរលើនេះ ហើយលាកដើរលើនេះ ខ្ញុំ
ក្រែរពេរតែ ដើម្បីឲ្យទាន់លាក។

ពេលព្រះសង្ឃឹមណូបាត់ខ្ញុំសង្គតយើញ្ញា ញ្ចាតិ
ព្រាយាមជាក់តែបាយបុរិណារោះ វិនិច្ឆាន់វិញ្ញុតំសុវយើញ្ញមាន
ឡើយ អីចិងហើយបានរស្សាន់ខ្ញុំនិងភិក្ខុសាមណោរ
ដៃទេទ្រៀតនាំត្រាតាំស្ថិតិថ្នូរ និងស្ថិតិអាហារធ្លាងទាំងទាំង
ហើយក្រាយពេលចេញរស្សា ខ្ញុំបានកាត់ស្ថិតិបានមួយ
ការឃុំយកមកដូនម្នាយខ្ញុំឱ្យដោរ ខ្ញុំនៅចងចាំបានចាត់ពេល
នៅ៖ ម្នាយខ្ញុំសហ្ថាយចិត្តខ្សោំនៃណាស់ ព្រះថានេះជាបី
ព្រះសណ្ឌាយរបស់ក្នុងគាត់។

នោរជីយេជ្ជទ័រ (ចម្លៃទេនឡើងត្រួតពិនិត្យនឹងការបង្កើត)

(នគរណីស) ៦ម៉ោង^(៣)

១- មេត្តាកាយកម្ម មានកាយកិរកបង្កើយមេត្តា

^(៣) អង្គភាពនិកាយ នគរណីស

២- មេត្តាថឹកម្ម មានសម្បិប្រកបដោយមេត្តា

៣- មេត្តាមនោកម្ម មានចិត្តគិតប្រកបដោយមេត្តា

៤- លាក ថែកលាកសក្តារ៖ ដល់ត្តានីងត្តា

៥- សីល មានសីលហិសុន្ទូជីចត្តា

៦- ទិដ្ឋិ មានការយល់យើងត្រូវដូចត្តារ។

វស្សាណិត ព.ស.២៥៤៨ គ.ស.២០០០
សាមណោរ ធម្មាលង្វារោ នាល់ សុខន គង់នៅ
វត្ថុធម្មាន យុបតត្រង់ ស្រុកមង្គលបុរី
ខេត្តបន្ទាយមានជំយ

ក្រាយពីត្រឡប់មកពីរត្តត្រពាំងចូវិញ ដើម្បីស្មរ
សុខទុក្ខល្អាម ខ្លួនសម្រចចិត្តថា ខ្លួនត្រឡប់ទៅវិញ
ទៅ ព្រោះខ្លួនជាដំណឹង “ភាសាថាមី” ខ្លួនស្រើនូវសំណើ
នេះទៅព្រះគ្រួចធោអធិការ វត្ថុប្រាសាទស្រែសំណើលាង
(ខ្លាស់) នាម តែងតាំង ស្របត្រាណេលនោះលោក
រៀបចំកុនរបស់លោកម្នាយអង្គិ៍ដែរ ដើម្បីទៅរៀនបានឯធមី
ហើយកំណតានសម្រចចិត្ត នាំខ្លួនការនៃរត្តបិះងត្រារំពោមិន
ទៅ។

កូងរស្សានេះ ខ្លួនកំងើចមានចិត្តសហរយជាងរត្ត
មុនវបន្ទិច ជាយសារតែទេនោះខ្លួនត្រូវបិះអង្គិ៍ទៀត
ដែលមានអាយុ និងរឹយស្របាលត្តា ហើយក្រាយ
សម្រាកពីការរៀនសូត្រ ខ្លួនឱងមិត្តខ្លួន តែងតែទៅលោកទីក
ស្រែសំមុខព្រះវិហារ ទេនោះខ្លួនអារម្មណីថា ខ្លួន
ស្រឡាញ់ត្រូវខ្លួនសំណើ^(៤) ព្រោះរាល់ទេលដែលខ្លួនហែល

^(៤) ត្រូវឈ្មោះ ជី (ខទ្ធផាពាយ វត្ថុបិះងត្រា)

ទីកនិងលោតទីកនោះ ត្រូវបានយើង្វាដែរ ពេហាកំដូចជាកាត់តាំខ្លល់ពីទង្វើកម្មរបស់ខ្លួនឱ្យ ប្រហែលជាកាត់យល់ ពីចំណាយលួចធិត្តរបស់ក្រុងដូចជារូបខ្លួនដីនឹង តែទោះយ៉ាងណាមុខសូមអរគុណចំពោះលោកត្រូវ ដែលបានផ្តល់នូវពេក្យល្អជល់ខ្លួន។

អំឡុងពេលដែលខ្លឹមដោនៃនៅវគ្គនេះ ខ្លួនចងចាំ រឿងភាគរម្យយចំនួនដូចតទៅ ៖

១- ខ្លឹមដោនធបានដូកចិក (អ្នកទេសនា) ខ្លួន យាមសន្យែលុយដើម្បីទិញវិញម្យាយគ្រឹះ សម្រាប់ស្ថាប់ ដីដែលជ្រាយចេញពីខេត្តបាត់ដំបងនៅពេលនោះ ប្រាជ កន្លែងមកនៅពេលដែលខ្លឹមធិត្តកតិបើកបុស្សីចំពេលជ្រាយ ដី ខ្លឹមដែលបានដើម្បីរបង្វួចលោក ដើម្បីលួច ស្ថាប់ដី តាប់ដូនពេលខ្លះលោកបានបុស្សីខណៈពេល ដែលខ្លឹមកំពុងលួចស្ថាប់ទៀតដែង ក្រាយមកខ្លួនលើយ ត្រូវប់ត្រាន់ក្នុងការទិញកូនវិញបានដូចបំណងប្រាទ្រាមេន។

២- រាល់ពេលថ្ងៃ ៧ កើត ៧ ការច ១៤ កើត ១៤
ការច សិស្សនៃទុកសិក្សា តែងតែសម្រាកពីការសិក្សា ខ្ញុំ
កើតិនខសពីភីកូសាមណោដនៅថ្ងៃដែរ គីរាល់ពេលសម្រាក
តែងជួយ អារអុស ឬអុស ហើយនៅពេលថ្ងៃម្នាយបន្ទាប់
ពីនាន់ត្រង់រួច នៅពេលរស់លម្អិតធម្មទាំងឡាយបាន
អារអុសយ៉ាងសហ្មាយរីករាយ ហើយចាត់ទុកចា នេះជាបាន
ការហេត់ប្រាណម្នាយធំដែរ។ ខសអីត្រូវបង្អុំដែលមានដំ
កាន់ដែករណារដង បានជួលទៅលើដែនដីយ៉ាងសណ្ឌក
សណ្ឌីដែលធ្វើឲ្យបរិយាកាសពេលនោះ ប្រែឆ្នាយពីសហ្មាយ
មកជាកង្ហេត និងខ្លួលពីសុខភាពរបស់ខ្ញុំវិញ ប្រាប់តែក្នុង
នឹងកម្មថ្ងៃប្រចាំថ្ងៃដោយការហេត់នៅឯណ៍ដែលធ្វើឲ្យខ្ញុំសន្នប់ដោយ
ពុំដីឱ្យខ្លួន តែក្រោយពេលមិត្តសព្វូចារីធំត្រូវបានជួយ
គក់ប្រចាំថ្ងៃ និងលាបប្រែងក្រឡាប់នោះ ធ្វើឲ្យខ្ញុំបានដីឱ្យ
ខ្លួនឡើងវិញ។

៣- សម្រាប់សមណាសិស្សដៃទេខ្មែរជីនដើរ តែ
សម្រាប់ខ្លួនគឺតាមចូលចិត្តត្រូវខ្លួន ព្រោះតាត់មាន
វិធីសាស្ត្រក្នុងការពន្យល់ ព្រមទាំងមានក្រោមសិលផម់
(គុរីកាសល្អ) សម្រាប់ខ្លួនតាត់ជាគ្រូឡើតផង។

៤- ថ្វូម្បាយខ្ពស់មានជម្លើលើយើងនៃ តែខ្ពស់មិនហានដូល
ដំណឹងនេះដែលម្នាយខ្ពស់ឡើយ ព្រោះមិនចង់ឲ្យគាត់រប់
និងខ្សោល់ខ្សាយចិត្តដោយសារខ្ពស់ ម្យាងឡើកបើគាត់ដឹង
គាត់នឹងដំពាក់លុយគេដោយសារខ្ពស់ តែរឿងដែលនឹក
ស្ថានមិនដែលលោកភាគ្យស្ថាតំតុ (ខ្សាស់) លោកធាន
ដឹងថាម្នាយ ហើយបន្ទាប់ពីលោកឡើដែលវិញ លោក
ធានប្រាប់រឿងខ្ពស់ដល់ម៉ែខ្ពស់ បន្ទាប់នោះម្នាយខ្ពស់បានខ្ចីលុយ
គេដួចខ្ពស់គឺទុកកែងដើម្បីមកស្ថាសុខទុក។ អ្នីដែលខ្ពស់ចាំ
មិនគ្រែចនោះ គឺពេលម៉ែខ្ពស់មកដល់ខ្ពស់បានយើងគាត់នាំមក
នូវផ្លូសារម៉ោរប្រហែលម៉ោង និងពងមានសេរោគ្រប់។
ខ្ពស់សហរដ្ឋធម្មុណាស់ ពេលដែលខ្ពស់បានយើងមុខម៉ែខ្ពស់

ហើយបន្ទាប់ពីខ្លួនតាន់ពងមាន់ស្វារ សារម៉ាវ ព្រមទាំង
បានតាន់ច្ចាប់ពេទ្យដឹងនោះ ធ្វើឡើសុខភាពរបស់ខ្លួន
ឡើងវិញ។

៥- ក្នុងឆ្នាំនេះដើរខ្លួនអត់ប្រាក់ទិញសៀវភៅ ខ្លួន
ទៅខ្លួនប្រាក់ម្នាមួយខ្លួនបីរយបាត ម្នាមួយខ្លួនទៅចង់
ការលុយគេច្រេចខ្លួនទូលលុយដោយទីក្រុងមុខក្រោម
ក្រោមដោយសារតែម៉ែនខ្លួនដើរភាពខ្លះខាត តែយ៉ាងណាត
ខ្លួនដែលដើរជាអ្នកប្រាក់សងម្នាមួយខ្លួន ធ្វើបើតាត់មិន
គិតចាតឺខ្លួនឱ្យដោយ។

ផ្លាសាស្ត្របញ្ជីតាន ៥ នៅ(៤)

១- ដីកនាំសិស្សឲ្យបានល្អ

២- បង្កេះសិស្សឲ្យបានល្អ

៣- បង្កេះសិស្សឲ្យបានត្រីមត្រីក្នុងសិល្បៈសាស្ត្រ

៤- លើកតម្លើងក្នុងទីប្រជុំមិត្ត

៥- ការពារសិស្សក្នុងទីទាំងពួន ។

ឯកសារ ៦៦

ស្រីពិនិត្យ ២.ស.២៥៤៥ គ.ស.២០០១
សាមណោ ធម្មាលង្វារោ ចាល់ សុខន គង់នៅ
វិភាគនិតិ យុប្បសិរីក្រាកក ស្រុកមង្គលបុរី
ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ខ្លួន និង មិត្តខ្ពស់ទៅពង្រីករសម្រេចចិត្តរមត្តា
ដើម្បីបន្ថាការស្មោះស្អួលរកវត្ថុនៅឱយែងទៅពង្រីក ក្នុងគោលបំ
ណានផ្លូវសូត្រទៅទៅពង្រីក តែត្រប់យ៉ាងនៃបំណានប្រាទ្យា
របស់មនុស្សត្រប់រូប មិនអាចបានដូចបំណានទេឱយ ។
ដោយវត្ថុព្រមទៀតនៃការសាងសង់ព្រះវិហារធោ ពុទ្ធកបបំម-
សិក្សាថ្មី ២ របស់ខ្ពស់ពុំបានប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូនទេឱយ
តីផ្លូវបានតែម្មាយស្ថាប័ណ្ណ ទៅពីរស្ថាប័ណ្ណប៉ុណ្ណោះ ក្នុង
រស្សាន់ៗ

រឿងកំរើដែលខ្ពស់នៅចំបាច់មិនភ្លាមៗតី៖

១- វត្ថុណាងដូចវត្ថុណាង ឲ្យតែមានការកសាង ការ
សិក្សាផ្លូវសូត្ររបស់សមណសិស្សនៅវត្ថុនោះ ពំសុវ
បានជាប់លាប់ទេឱយ ជាក់ស្អួលរូបខ្ពស់ជាលីតែងតែជួយក្នុង
ការសែងសុីមិងតែ ដើក និងវត្ថុឱយទៅពង្រីក។

២- ពេលម្មាយ ខ្ពស់បានគោចរបិណ្ឌបាតតាម
បណ្តុះដឹងស្តីឱយនៃស្រុកមង្គលបុរី សម្រាប់ខ្ពស់

ណាស់រកដួងផ្ទូរពីនៅបីតីទូទៅមេដ្ឋាន ព្រោះហេតុដី ទី១ ខ្លួន
នៅក្នុង ទី២ ត្រូវបានទាយក ទាយិកប្រគល់ផ្តើលើ
នៃនេរកដើរជាបាន ជាពិសេសផ្តើមទីទីក ដែលមានខិបបាត់ ដែល
មានឡើងឡើងខ្លួន ធ្វើឡើងខ្លួនដីតមុខឈើងដូល
សន្លែប់នៅពាក់កណ្តាលផ្ទូរនោះទៅមុន បន្ទាប់មកអ្នកស្រុក
ឲ្យម៉ែត្រុប ដីកខ្លួនត្រូវបែងករគ្នានា និយាយជាមួយ
សុខភាពខ្លួនសូវណានេះ តាំងទៅក្នុងមកម្មេះ ព្រោះជីវ-
ភាពបានកែងប្រវែង និងជីវិតលកម្មរបស់ខ្លួនជាបុរាណ

៣- ថ្វីមួយ ខ្លួនឯងមិត្តខ្លួនបាននាំត្រាញេកាន់ទីរួម
ស្រុកមង្គលបុរីដើម្បីកូពិ (Copy) សៀវភៅព្រះនឹងយច្ចាក់
ទោ ពេលដែលខ្លួនដឹងលំបណ្តាតារនោះមិនទាន់ទាំងបាន
ចម្លងកូពិដឹង ក្នុករបស់ខ្លួនធ្វើបានទៅចំទស្សនាដើ
មួយ ដែលចំណាយដើរផ្តើកកម្មបានក្រោជំនាញ “ព្រះ-
សង្គមពុកកែងអង្គ”។

ខ្ញុំមានចិត្តចាប់អារម្មណីមែននេះ ទៅលើចំណាង
ដើងនេះ តែខ្ញុំស្មល់ថា តើពាក្យនោះមាននីយដូចមេច? ខ្ញុំ
ក៏បានបើកមើលយ៉ាងធម្លាតាដោយភ្លានការកំយឡាចគិត
លួយគិតកាក់ពីម្នាស់ហាងឡើយ ខ្ញុំបានតាមដានយ៉ាង
យកចិត្តទុកដាក់បំជុំតក្នុងរឿងនេះ អត្ថបទនិងសេចក្តី
អត្ថាជិប្បាយបានបកស្រាយឡើងខ្ញុំអស់ចម្លល់ ព្រោះក្នុង
អត្ថបទបានប្រាប់ថា លោកអង្គនេះពួកខាងក្រោមចិត្តឱ្យ
អង្គនេះពួកខ្លួនកិច្ចបុរាណដានដើម បើនេះចំណុចដែលខ្ញុំ
ចាប់អារម្មណីនោះគឺ ព្រោះសង្ឃរួមកិច្ចខាងដូចមេច ខាងវិនិយ
ភ្លាមនោះ ខ្ញុំក៏បានលួកដែងចូលទៅក្នុងហោចៅអង្វែកដើម្បី
យកចិត្តមកកត់អាសយដ្ឋានវត្ថុដាក់ក្នុងបាត់ដែ ព្រោះខ្ញុំ
ត្រូវលួយគ្រប់ក្នុងការទិញទស្សនាដីនេះឡើយ ពេលខ្ញុំ
មកដល់កិច្ច ខ្ញុំចម្លងវាដាក់ក្នុងកនសៀវភៅរកយ៉ាង
ស្អាត។

ខ្ញុំបានបេងជាក្នុងចិត្តថា ព្រាយពេលចេញព្រោះវស្សារ

ខំនិងទៅកាន់វគ្គនោះ ដើម្បីស្តីពីការបង្កើតរបស់ខ្លួន ដើម្បីស្តីពីការសិក្សា
ធម្មនឹងយ។

អីជាទីនេរីយ ព្រោះមាយខ្លួនគោលការណ៍ខ្លួន
ដែលសូត្រឡងខ្លួនសំនើនគទេ មានតែខ្លួនឯងម្នាក់គឺដែល
ប្រើសវិសជ្ជរដើរ និងធ្វើការសម្រចចិសដោនៃជីវិត
រហូតមកដល់ពេលនេះ ខ្លួនចាំសុភាសិតមួយឆ្នាថា
“បើអ្នកមិនជួយខ្លួនអ្នក គ្មាននរណាចួយអ្នកទេ (No one
help you, if you don't help yourself)”។ ដែលម្នាយ
ខ្លួនគឺយុទ្ធមេន្តែងបំផុតនោះ គឺគាត់ពុតគោះ បើយើង
មិនស្ថាល់ភ្លៀបញ្ជាស់ទេ គោនីនាប់យើងយកធ្វើសាច់
គូយទារ។

ତଣୁ ପ୍ରୟେତିଲାଙ୍କାରାଜୀବିତା ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ପାଇଲାମା^(୧)

- ១- មិននឹងយាយកុហក
  - ២- មិននឹងយាយចាក់ដោត
  - ៣- មិននឹងយាយទ្រគោះចាប់ចាបក
  - ៤- មិនជាមួកនឹងយាយពាយរាយតិត្រប្រយោជន៍។

(៩) អង្គភាពនិកាយ ចតុកនិបាត

វិស្វាតិ៍ ព.ស. ២៥៥៦ គ.ស. ២០០៧
សាមណោ ធម្មាលង្ការ ទាល់ សុខ គង់នៅ
វិគិតជ្រួញទេ (ព្រៃបស្បី) យុបិដិជា ស្រុកអង្គស្សូល
ខេត្តកណ្តាល (បច្ចុប្បន្ន សង្កាត់បិដិជា ខេណ្ឌ
ពោធិ៍សែនជំយ រាជធានី ភ្នំពេញ)

ខ្ញុំ ចាន់ សុជន និងលោកបងម្មយអង្គទេរៀត ដែល
នឹងត្រូវធ្វើដំណើរទៅកាន់ទីក្រុងភ្នំពេញមត្តាដោយគោល
បំណងខសត្តា ខ្ញុំទៅស្រួលរកវត្ថុរៀន វិនិលោកវិញ្ញុនិល
ត្រឡប់ទៅស្រុកកំណើនរបស់លោក នៅខេត្តកំពង់ចាម
តែត្រឡប់ស្រួលកាត់ភ្នំពេញដោយ។

ឱ្យភ្នំពេញដើយ! ខ្ញុំពិនិត្យបាបស្ថាប់អ្នកពីមុនមកទៅ
សូមអ្នកប្រជើងលីរូបខ្ញុំដឹង ខ្ញុំត្រូវទីនឹងក្រោពីភាសយ-
ជាននៅក្នុងក្រជាសកុម្ភម្មយដែលខ្ញុំបានកត់ពីទស្សនាអ្នី
ប្រាត់ចូលក្នុងចង់យាមរបស់ខ្ញុំនោះទេ។ ទ្វានតាក់សី^(១)
កំបានបានបាន៖ ពួយបានកំណើនតាមរបៀបខ្លួនខ្លួន ០៥ ពេល់ទៅ
កាន់ភ្នំពេញ តែរូបខ្ញុំបានស្ថិតនៅខាងក្រុងនៃទ្វានបាន
មុខទេ ព្រោះមានលុយពិចត្តុចពេក ខ្ញុំសន្យែសំថែក្រោង
បានបើក្នុងដឹងកដ្ឋានទេរៀត ខ្ញុំកែសម្រេចចិត្តធនិះបាន
ក្រាយជោយគ្មានដំបូលដឹងបានមុខទៀត។

(១) ពេលនោះគេហោចា ទ្វានផ្ទាច់ព្រេនីង។

ពេលដែលខ្ញុំ មកដល់ចំណាត់ចំយន្តជ្រើនបីនាម
ដីវិទ្យា ហាក់ដូចត្រានកោះត្រីយ និងភាពកំភ្លាមៗ
ប្រាជៈត្រាននរណាង្វួយខ្ញុំក្រោពីខ្ញុំដូយខ្លួនឯងទៅពេលនោះ
ខ្ញុំបានហុច ក្រដាសអាសយដ្ឋានទៅអ្នករត់ម៉ឺតុខុបម្ងាក់ចា
“តើព្រោមស្ថាល់កន្លែងនេះទេ?” គាត់ធ្វើយកបយ៉ាង
លើវិនាទា “ស្ថាល់” ក្នុងចិត្តខ្ញុំនៅពេមានការកែប្រែចាប់
និច្ចិថា មិនដឹងជាអ្នកម៉ឺតុខុបនោះស្ថាល់មែន បុរីអត់
ប្រាជៈធ្វើយលើវិនមិនឱ្យ បុនះជាអាជីពរបស់គាត់ទៅ
កើយ។

កន្លែងបានក្រាយមកគាត់បាននាំខ្ញុំទៅដល់ទីនោះ
មែន គីរាស្រមនិគ្រាប់វិន “គល់ទទឹង” យុំព្រៃកម្រិះ ស្រុក
កែវិនស្តាយ ខេត្តកណ្តាល។ ចិត្តខ្ញុំប្រក្រឡាស់មួយរំពេច
បន្ទាប់ពីទោដល់ទីនោះត្រូវបានចិត្តរីករាយខុសចម្លក
ប្រាជៈបានដូចបសព្រហ្មចារិល្ខេះ និងយកចិត្តទុកដាក់ជា
មួយខ្ញុំខ្សោំណាស់។

នៅថ្ងៃនោះដែលប្រហែលជាអ៉ែង ៣:០០ នាទី
 រស់លទ្ធផលនាំខ្លួចបញ្ជាផ្លាមពេល ដើម្បីសំកន្លែង
 ស្ថាក់នៅ ខ្លឹមិនទាន់ទាំងបានច្បាយបង្កែលក្នុងប្រព័ន្ធលើ
 បូលធិនស្រាប់តែលាកស្ថូរខ្លួច “សាមណោរមកពីវគ្គ
 ឈាន ឈានការអ្នក?” ពេលនោះខ្ញុំធ្វើយទាំងឈានកីសិសិរីម
 កូនចិត្តថា “ខ្ញុំក្នុរណាមកពីវគ្គនៅឯះខេត្តបន្ទាយឈានដ៏យ
 មកនេះដើម្បីសំកន្លែងស្ថាក់នៅផ្លូវសូត្រ” ភ្លាមនោះ
 ពេជ្រាមកពីរបាយបង្កែលបានប្រាប់ខ្លួច ពេញអស់
 ហើយ ពេលនេះកីសិសិរីមទាំងបីនាទីនេះដែលធ្លាប់សន្យាតាំង
 ពីនៅខេត្តបន្ទាយឈានដ៏យ មកដល់ពេលនេះត្រូវរាយ
 សុន្យអស់រលើង។ តុឡាយើយ! នេះជាកម្មដែលខ្លួចបាន
 សាងហើយបុជាអ្នក? ពិតណាស់ នេះជាកម្មដែលខ្លួចបាន
 សាងហើយពីជាតិមុនមក ខ្លឹមិនបានត្បូរពីក្នុងអង្គរករអ្នក
 ទ្រឹូយ ក្រោះខ្លួចយល់ថា ទំនងប្រហែលជាត្រានកន្លែងស្ថាក់
 នៅមេនហើយ ក្រោះខ្លួចយើងព្រះសង្ឃឹមចិនុយស៊ែន

ពេលនោះ ខ្ញុំបានច្បាយបង្គំលា និងបានដោះជំហានយ៉ាង
សន្យើមួយដាក់ក្រាយជាមួយត្រូវ នឹងទីកន្លែកស្រក់ហូរមក
ជួននោះ ព្រះអង្គគ្រែថែអធិការចិត្តពុំជាច់ទេរីយ លោក
បានចងុលប្រាប់ខ្ញុំថា “សាមណៈរុងទៅអារ៉សមមួយ
ទៀតមើល ក្រោងលោមានកន្លែងទំន់រ អារ៉សមនោះ
ឈ្មោះថា “ផែនវិនិច្ឆ័យបុស្សី” ពាក្យនេះ ហាក់ជួចធ្វើឲ្យខ្ញុំ
មានកីសដីរឿងទេរីងវិញ ប្រៀបបាននឹងស្អាត់ដែលត្រូវទីក
សន្យើមដុំប្រែះដោរ។

ខ្ញុំបានជីថិះមួយតុខុប ស្ថិតិករវត្ថុត្រូវបុស្សីទៅម៉ាក់
យើងប្រៀបលាក់ដោងទាមយកប់ទៅហើយ ភាគត្រីនោះពុំ
ទាន់បានជួបគ្រែថែអធិការទេ ព្រឹកទេរីងទៀតខ្ញុំបានជួប
លោក លោកបានស្ថិតិថិះមួយតុខុបចេញមុនវិន់រ ពេល
នោះលោកទូរគិតបើកបញ្ជីឈ្មោះមិលថា តើមានប៉ុន្មាន
អង្គហើយ ព្រះនាន់នេះលោកទទួលឲ្យស្ថាក់នៅចំនួន
១០០អង្គប៉ុណ្ណារៈ សម្រាប់នោះដើម្បីឲ្យខ្ញុំមានចិត្តកំយសាដាបី

ឡៀតហើយ ព្រោះមិនដឹងថា ត្រប់ចំនួន ១០០អង្គហើយ
បុន្ណោ តែជាកុសលរបស់ខ្លឹមាន អ្នកការសំបាត់បានប៉ោក
ថា “មានចំនួន ៩៦អង្គ រួចទៅហើយ” ដូច្នេះ នៅចំនួន
៨អង្គឡៀតបុណ្យៗ ពេលនោះថែមធិការកំពានទទួលខ្លឹម
ឲ្យតង់នៅទីនោះ ខ្លឹមានចិត្តវិកាយយ៉ាងវិក្សលើក្រុងក្រាយ
បានពុច្ញាបានទទួលខ្លឹម។

ក្នុងវិស្សានេះ ខ្លឹមឱចជាតាមសកម្មភាពអីទិសស
ក្រសួងការដើរ បិណ្ឌបាត់ទៅតាមចន្ទោះផ្ទៃអ្នកស្រុក
ហើយឆ្លងកាត់រាល់ស្រី និងខំសិក្សាក្រោមសូត្រនោះទេ។

និន្ទនុករដ្ឋលើមុខ្លែង និន្ទនុកនៅក្នុងក្រុងក្រាយ^(៤)

១- សុ	ស្ថាប់(ប្រើបង្រៀនស្ថាប់)
២- ចិ	គិត
៣- បុ	សាកស្បរ
៤- លិ	កត់ត្រា

^(៤) យុវជនបរិយភី

សុ. ប្រើនស្តាប់គេ ចិ. វិ: នគិតចំណាំ ឬ. ទ្វោសាក
សូរសាំ លិ. មិនចាំឡួយកត់ត្រាចុក អ្នករៀនមានអង្គ ឬ
គ្រប់ចំនួនយ៉ាងចំណាប់ រៀនទ្វោចេះតាប់ប្រឡងជាប់មាន
សញ្ញាបត្រ។

វីស្សាទី៦ ព.ស.២៥៤៧ គ.ស.២០០៣
សាមណោរ ធ្វាល់អ្នក ទាញ សុខ គង់នៅ
វត្ថុទេដ្ឋូទេ (ព្រៃស្បី) យុបីនឹងជំ ស្រុកអង្គស្នូល
ខេត្តកណ្តាល (បច្ចុប្បន្ន សង្កាត់បីនឹងជំ ខេណ្ឌ
ពោធិ៍សែនដីយ រាជធានី ភ្នំពេញ)

ក្នុងវស្សារនេះ ខ្ញុំបានតាំងចិត្តមាតាំងឆ្លោះមុនវ
ព្រោះខ្ញុំចង់ភ្លាយជាចម្លួនចិត្តមួយអង្គក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា
ការតាំងចិត្តរបស់ខ្ញុំ វារើនកៅដិរូប្បញ្ញិកចិត្តខ្ញុំឱ្យប្រើប្រាស់ប្រែង^១
ឡើងក្នុងការសិក្សាប្រែនសូត្រ។ ការអានសៀវភៅ និងការ
ស្វាប់ធំ វាបានរាយប្រចាំថ្ងៃដែលខ្ញុំអត់តាំងឡើយ
ហើយវានឹងវិធីឱ្យខ្ញុំឆ្លាត់ឡើង។ ក្នុងការបរិភោគឡើត
ជង។

ក្រាយពេលចេញព្រះវស្សារ ខ្ញុំគិតខ្លួនឯងថា ខ្ញុំ
អាចសម្រេចបាន ប្រសិនបើមានគេនិមនុ ពេល
នោះវគ្គប្រុបស្សី មិនសម្រេចបាន ហើយ
រស់លោចមួយ ពុទ្ធបរិស៊ទង្វៈបច្ចំធ្វើបុណ្យទិនាលុយ-
ទានក្នុងវគ្គ បន្ទាប់ពីព្រះសង្ឃឹមប្រើប្រាស់បរិត្ត^(១) ឬច ធម្ម-
កចិត្តប្រចាំវគ្គ លោកអវត្ថមានតាំបានសិក្សក្នុងវគ្គឡើយ
ពេលនោះគិត្តក្នុងការប្រើប្រាស់បរិត្ត

(១) ស្អែកចិត្ត

គ្រប់រអង្គ ដោយចង់បញ្ជាក់ថា ខ្លួនអាចសម្រេចបាន ព្យាម
នៅ៖ ព្រះសង្ឃឹមគ្រប់អង្គជាអ្វីខ្លួនទេនៅក្នុងគ្រប់របស់ខ្លួន ខ្លួន
ក៏ទៀតទេ គ្រប់រអង្គដោយសេចក្តីភាពការណ៍បំផុត បន្ទាប់ពីយាយបាន
សូត្រសហម្ភតិត្រប្រា^(៩០) ចប់ ខ្លួនចាប់ក្រាលមេត្រក្រោមប៉ា
គារពុកុណាព្យារតនត្រីយើដីនៅ៖

នមោ តស្ស ភគរតោ អរហតោ សម្ងាត់មុន្តុស្ស

ខ្លួនចាប់បានថា គ្រប់រអង្គនៃការសម្រេចបំផុតរបស់ខ្លួន
គឺសម្រេចអំពីពុទ្ធផុណ្ឌ ដោយខ្លួនលើកយកចម្លៀត
នមោតស្សនេះនិងមកពណ៌នាតិពុទ្ធផុណ្ឌ ព្រោះថា
គុណរបស់ព្រះសម្ងាត់មុន្តុមានថ្វីនិរាស់ តែបើសរុប
ដោយខ្លួនបីកី ៖

១- ភគរតោ ព្រះដីមានព្រះភាត (សំដោដល់មហាក្សត្រុណ្ឌិតុណ្ឌ)

(៩០) ឯម៉ែនការិយាល័យ នៅក្នុងការណ៍បំផុត

២- អរហត្ថ ព្រះអង្គភាពព្រះអរហន្ត (សំដេដល់ វិសុទ្ធតុលា)

៣- សម្ងាត់សម្បទូស្សី ព្រះអង្គភាពសំដើងនូវ ព្រៃយ្យ-
ធម់ទាំងពួន តែមានគ្រឿងចារាប្រជាក្រោម ព្រះអង្គទេរីយ
(សំដេដល់បញ្ហាតុលា)។

បន្ទាប់ពីសម្រេចធំចំចេញបន្ទាប់ពីសំឡេងទាំងឡាយមាន
ការអបអរសាធវេ និងមានការចង់ស្វាល់ខ្លួនគ្រប់ទៅ ចាប់ពី
ពេលនោះមកការសម្រេចធំរបស់ខ្លួនកាន់តែវិកចម្រើន និង
ទទួលការនិមន្តគ្រប់ទិន្នន័យពីទៀតដឹង។

ផ្លូវជាជាមទ

(ធម៌លាតិច្បាប់ និង ធម៌លាតិច្បាប់)^(៩៩)

១- សន្តែក: ពេញចិត្តក្នុងការងារ

២- វិស៊ីយៈ: ព្រាយាមក្នុងការងារ

(៩៩) អង្គភាពនិកាយ ចក្ខុងនិបាត

៣- ចិត្ត៖ តាំងចិត្តមាំក្នុងការងារ

៤- វិមំសា រាយដែក្នុងការងារ។

សុវណ្ណ ១.ស.២៥៤៨ គ.ស.២០០៤
សាមណោ ធម្មាលអ្នក ធម្មាល សុខុមាភ គង់នៅ
ភ្នំពេជ្យូល (ព្រៃសី) យុបិដិជិជិ ស្រុកអង្គស្ទូល
ខេត្តកណ្តាល (បច្ចុប្បន្ន សង្កាត់បិដិជិជិ ខេត្ត
ពោធិ៍សែនជិយ រាជធានីភ្នំពេញ)

ខ្ញុំនៅថា ពេលនោះខ្ញុំបានដើរសិក្សាបានលំដាប់មួយឡើងចិត្ត
នូវគំរូនឹងអភិវឌ្ឍន៍សង្គម: ក្នុងចិត្តបរមត្ថមកបង្រៀន ក្នុង
រស្សានោះ ហើយចប់ដោយបរិប្បរណ៍ទៀតដួង ខ្ញុំសូម
រលិកថា មុនចូលដល់ការសិក្សាពាមលំដាប់មួយឡើងចិត្ត

ខ្លួននងរៀលយ៉ាងលើពលុនអំពីពាក្យថា “ចិត្ត” ដីឡើទៅ ដែលហេងថា “ចិត្ត”?

ធម្មជាតិណាបានដែលដឹងនូវការមួលឱ្យ ធម្មជាតិនោះ
ឈ្មោះថា “ចិត្ត” (ចិន្ទិតិ ចិត្ត) ហើយវីឡើដែលហេងថា
“អារម្មណ៍”^(១៥)? ធម្មជាតិណាបានដែលចិត្តដឹង ធម្មជាតិនោះ
ឈ្មោះថា “អារម្មណ៍”។

តើការមួលឱ្យមានប៉ុន្មានដែលចិត្តត្រូវដឹង? អារម្មណ៍
មាន៦ ប្រភាក់ នៃ៖

១- រួចរម្មណ៍ (អារម្មណ៍ជាយុប)

២- សឡារម្មណ៍ (អារម្មណ៍ជាសម្បូង)

៣- គន្លារម្មណ៍ (អារម្មណ៍ជាក្តីន)

(១៥) យោងតាមភាសាតាលី ពាក្យ “អារម្មណ៍”នេះ សមដូចបទវិគ្រោះគុងគម្លៀបាលី
អភិធម្មតាកិត្តិវិធីការ ពេលទុកយ៉ាងច្បាស់ថា (អារម្មណ៍ < អ+រ+ម+៩+យ+ស-ប.
ប+អ+ល+៩+៩+យ+ស-ប មានវិគ្គហេងថា អាលម្លឺយិតិ ទុកលេន ឲយ ទណ្ឌាគិតាំ
ចិត្តចេកសិកេហិ គួយិតិ អារម្មណ៍ ក្រោះ ធម្មជាតិណាបាន ឈ្មោះគោរព តីថាគោតង
កាន់យក (នូវហេតុណាមួយ) តាមចិត្តនិងចេកសិកទាំងឡាយ ដូចបុគ្គលីខ្សោយ
កម្លាំង តែងកាន់នូវរលូប្រគល់បានឱម ធម្មជាតិនោះឈ្មោះថា អារម្មណ៍ (គ្រឿងគោរ
ចិត្ត)

៥- សារម្មណា (អារម្មណាបានស)

៥- ធាងច្បារម្មណា (អារម្មណាបានម្មស្ស)

៥- ធម្មាម្មណា (និងភារម្មណាបានដម្ល)។

ខ្ញុមិនបានយកមកសរស់រក្សានឹងទេនេះ ទ្វោដកាលខ្ញុ
បង្ហាត់ទេ ខ្ញុត្រាន់តែលើកយកមកនូវចំណុចខ្លះ ១
បីលេខា៖ ដើម្បីខ្ញុនឹកយើង តែយ៉ាងណាមួយៗអាកិដម្ម
នេះ មានប្រយោជន៍ណាស់សម្រាប់ពុទ្ធបរិស៊ទយើងពេល
ដែលយើងបានយល់អំពីជម្យជាតិដើម្បីតុលាន់ ហើយវានឹត-
តែធ្វើទ្វោយើងស្រាលពីការហ្សាងដែងនូវបញ្ហាក្នុងនេះ។

ទិន្នន័យទិន្នន័យស្រស់ស្រាន^(១៣)

ទិន្នន័យស្ស លហុនា

យក្សកាមនិបាតិនា

ចិត្តស្ស ទមថា សាង

ចិត្ត ទន្លំ សុខារហ្មា

ការទូនានចិត្ត ជាចម្យជាតិដែលហាមយាត់បាន
ដោយកម្រ ជាចម្យជាតិស្រាល មានប្រក្រពីឆ្នាក់ចុះទៅក្នុង

(១៣) តាមចម្បុបទ តួនាទីតិចតិច

អារម្មណកដែលជាទីត្រាថ្នា ជាការប្រសើរ ព្រោះថា ចិត្ត
ដែលអប់រំបានល្អហើយ តែងតាំងកន្លែងចក្ខុដុខ។

មួយម្ខាវ ២០ សែរា

សែរាទី៨ ព.ស.២៥៤៩ គ.ស.២០០៩

សាមណោរ ធម្មាលអ្នករោច នាល់ សុខន គង់នៅ
វត្ថុទេជ្លួយទេ (ព្រៃសូវិ) យុបិនដំ ស្រុកអង្គស្ពឺល
ខេត្តកណ្តាល (បច្ចុប្បន្ន សង្កាត់បិនដំ ខេណ្ឌ
ពោធិ៍សែនដៃយ រាជធានី ភ្នំពេញ)

នេះជាថ្នាំចុងក្រាយនៃការតង់ចាំព្រះរស្សា ក្នុងវត្ថុ នៅទីក្រុងប្រជាពលរដ្ឋបាល នៅថ្ងៃទី២០ ខែមី ឆ្នាំ២០១៧ នៅប្រាសាទីបុរី ភ្នំពេញ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី២០ ខែមី ឆ្នាំ២០១៧ នៅប្រាសាទីបុរី ភ្នំពេញ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នេះជាធង់។

ឆ្នាំនេះក៏ដូចឆ្នាំមុនដែរ ដែលខ្ញុំបានចូលរួមជួយ-ជួយគ្មានរយៈការសំឡែង និងបង្កាត់បង្រៀនព្រះជម្រើន ដល់ពុទ្ធសាសនិក ទៅឆ្នាំនេះខ្លួនបានបង្កើតព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី២០ ខែមី ឆ្នាំ២០១៧ នៅប្រាសាទីបុរី ភ្នំពេញ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នេះជាធង់។

បង្កែវចំណួនម្មយសត្តាប៍។ ខ្ញុំចាំបាច់ពេលនោះសុខភាពខ្ញុំក្នុងរស្សានេះពុំសូវល្អទ្វឹង តែខ្ញុំបានប្រើបង្រៀនបង្ហាញតែទាល់ដែលលើចេចិទគ្នា។

ការបង្ហាញតែបង្កែវត្រូវនេះ ខ្ញុំសម្រេចធ័រប់រិច្ឆ័ត្ត ដើរឃើងទីក្នុងនោះ ខ្ញុំបានដកស្រាប់យកនូវ ពេហិណីចេរីតាតា មកបង្កែវ។

នោយិជ្ជីទេរិត្យាពោ

ព្រះនាងពេហិណីចេរី គ្រាកាលដែលបានសម្រេច ព្រះអរហត្ថធិល ហើយក៏ពិចារណាសារត្រឡប់ទ្វឹងវិញ ហើយពេលជាទានដោយតាតាចាំងឡាយ ដែលបិតានិងខ្ពស់ជាននិយាយគ្នាលើយន្តិយនៅមក ក្នុងផែនដែលខ្ពស់នៅជាសោតាបន្ទាមុននិងបួស។

បិតាស្ថរក្នុងស្រីចា ក្នុងអើយក្នុង ក្នុងគេងលក់ក៏ពេលចា សមណ៍ ក្នុងនាក់ទ្វឹងក៏ពេលចាសមណ៍:

កូនសរសើរចំពោះពួកសមណា: តែមរៀងបុរណ៍: កូននឹង
ទៅជាសមណីដោយពិត។

កូនតែងផ្តល់ផ្តង់ បាយ ទីក ដីប្រើន ចំពោះពួក
សមណា: ហេហិណីអើយ តុល្យវនេះ បិតាសូមស្បរកូន
ព្រោះហេតុអូបានជា ពួកសមណា: ទីបជាទីស្រឡាញ់
របស់កូន។

ពួកសមណា: ជាអ្នកមិនចូលចិត្តធ្វើការដោរ ខ្លួលប្រ-
អូស រស់នៅដោយអាស្រែយទាន ដែលបុគ្គលដៃទេទ្រ
សង្ឃឹមតែនឹងបានចូលចិត្តអាមេរិការមានរសឆ្នាញ់ ឬ: នាង
មានសេចក្តីស្រឡាញ់ពួកសមណា: ដោយហេតុដូចមេច?

នាងហេហិណីកូនស្រីឆ្លាតបានធ្វើយកបទកិច្ច
ដោយភាគីពីភោះថា បពិត្របិតា បិតាបានដោល
ស្បរកូន អំពីពួកសមណា: អស់កាលយុរណាស់មកហើយ
កូននឹងសម្រេចនូវបញ្ហា សិល និងសេចក្តីខីយ្យាត របស់
សមណា: ទាំងនោះ ដល់បិតាក្នុងពេលនេះ។

សមណ៍: ទាំងឡាយ ជាម្នកពេញចិត្តក្នុង ការងារ
មិនខ្លួនប្រាកដ ធ្វើចំពោះតែការងារដែលប្រសើរ ទីប
ភាពលេខដៃនូវរាជការ: ទោស: បាន ព្រោះហេតុនោះ ទីប
សមណ៍: ទាំងឡាយជាទីស្រឡាញ់របស់កុន។

សមណ៍: ទាំងឡាយ បានកម្មាធិនូវប្រសតល់ទាំងមី
របស់បាបធ្វើតែការងារស្អាត ទីបលេខបាបទាំងពួនបាន
អស់ ពីមានសល់ ព្រោះហេតុនោះ ទីបសមណ៍: ទាំង-
ឡាយជាទីស្រឡាញ់របស់កុន។

ការកម្មរបស់សមណ៍: ទាំងនោះស្អាត វិថីកម្មកំ
ស្អាត មនោកម្មកំស្អាត ព្រោះហេតុនោះ ទីបសមណ៍:
ទាំងឡាយជាទីស្រឡាញ់របស់កុន។

សមណ៍: ទាំងនោះ ប្រាសចាកមន្តិល បរិសុន្ល
ស្អាតទាំងខាងក្រោមទាំងខាងក្រោម ដូចជាសំង្គ់ដែលខាត់
ហើយ បរិបុណ្ឌដោយធំស ព្រោះហេតុនោះ ទីប
សមណ៍: ទាំងឡាយជាទីស្រឡាញ់របស់កុន។

សមណ៍ទាំងនោះ ជាពហុស្សុត ត្រច្រង់នូវធំ ជាប្រពេ: អរិយបុត្តិល រស់នៅដោយធំ មានចិត្តតាំងមាំក្បុងអារម្មណា មាននូវស្នារតី ព្រោះហេតុនោះ ទើបសមណ៍ទាំងឡាយជាទីស្រឡាញ់របស់កុន។

ឬកសមណ៍ទៅកាន់ទីឆ្លាយបាន តាមសេចក្តីពេញចិត្ត មានសតិហេលដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញា មិនរាយមាយ ដឹងនូវទីបំផុតទុកគីតីព្រះនិញ្ញាន ព្រោះហេតុនោះ ទើបសមណ៍ទាំងឡាយជាទីស្រឡាញ់របស់កុន។

ឬកសមណ៍ថ្មីសមេញទៅអំពីស្រុកណា កើមិនសម្រួលមិនមែន ដោយសេចក្តីកង់លំក្បុងស្រុកនោះឡើយ ចេញទៅដោយតតស្រុកណា: ព្រោះហេតុនោះ ទើបសមណ៍ទាំងឡាយជាទីស្រឡាញ់របស់កុន។

សមណ៍ទាំងនោះ មិនសន្សំទុកជាក់នូវស្រុវអង្គរក្បុងជង្វុក មិនទុកជាក់ឆ្លាំងអំបែង មិនទុកជាក់លីកពេទិស្សុងរកចំពោះពេកាណន ដែលសម្រេចហើយ ព្រោះ

ហេតុនោះ ទីបសមណា៖ ទាំងន្ទាយជាតិស្រុកត្រូវបស់
ក្នុង។

សមណ៍ទាំងនោះ មិនទទួលនូវការបណ្តោះ មិនទទួលនូវមាស មិនទទួលនូវត្រាក់ ព្យាកំងដីវិតុញ្ញប្រព័ន្ធ ទៅជាយបច្ចើយ ដែលកែតទ្វីនចំពោះមុខ ត្រារៈហេតុ នោះ ទីបសមណ៍ទាំងទ្វាយជាទីសាស្ត្រភ្នំរបស់ក្នុង។

ពួកសមណ៍:ចេញអំពីត្រកូលដើរ អំពីជនបទ
ដើរឡាច់បុសហើយ រំលែកប់រកត្តា ទៅវិញទៅមក
ព្រោះហេតុនោះ ទីបសមណ៍:ទាំងខ្សាយជាទីស្រុកព្រៃ
របស់ក្នុង។

បិតានិយាយដោយសេចក្តីផ្តែងៗ រាបីណើក្នុង
ស្រី ក្នុងគិតមកក្នុងត្រកូលនេះដើម្បីប្រយោជន៍ពិត ក្នុង
ជាស្ថាឌីមានស្វា មានសេចក្តីគោរពដើម្បីមុតមាំ ក្នុងព្រះពុទ្ធបុ
ជន ព្រះជម្លើង ព្រះសង្ឃឹមជន។

កូនស្ថាល់នូវព្រះរតនត្រីយោ ចាត់បុញ្ញលក្ខណដីខត្តម
ពិតមេន បើបានសមណ៍ទាំងនោះ ទឹកលន្ទីវទក្ខិណាពាណ
របស់យើង ផ្ស់ៗសមគ្រឿងបុជាដែលយើងតម្លៃលេហិយ
ចំពោះសមណ៍ទាំងនោះ នឹងមានជលបរិបុណ្ឌជាតិ
ខាន។

កូនស្រីរលីកបិតា បើបិតាញាចទុក បើទុកមិនជាទិ
ស្រឡាញ់របស់បិតាធេ សូមបិតាចល់នូវព្រះពុទ្ធបុគ្គល
មិនឡាប់ញូរដង ព្រះធ័រដង ព្រះសង្ឃឹមដង ជាសមណ៍
និងសូមបិតាសមាទានសិលទាំងឡាយដងចុះ ការដល់នូវ
ព្រះរតនត្រីយោ ជាសរណ៍ និងការសមាទានសិល រំមេង
នាំមកនូវប្រយោជន៍ដល់បិតាដោយពិត។

បិតាចឡូលព្រមចាំ បិតាសូមដល់ព្រះពុទ្ធដង ព្រះ
ធ័រដង ព្រះសង្ឃឹមដង ជាទិឱ្យទីនឹងទីនឹង បិតាសូមសមាទាន
សិលទាំងឡាយដង ការដល់នូវព្រះរតនត្រីយោជាទិឱ្យ

ទីរលើក និងការសមាទានសីល រំមេងនាំមកនូវប្រយោជន៍ ដល់បិតាដោយពិត។

ប្រព័ន្ធបានបិតាបស់នាងរាបិធី តាំងនៅក្នុង
សរណៈ និងសីលយ៉ាងនេះហើយ ក្រាយមកកើតសេចក្តី
ស្ថិតសង្គគ្មានចិត្ត កំចុះលប្បសក្តុងព្រះពុទ្ធសាសនា
ថ្វីនិងវិស្សរណា តាំងនៅក្នុងព្រះអរហត្ថ ទីបមានឧទាន
ដូច្នេះថា៖

ក្នុងកាលមុន ខ្ញុំបានប្រព័ន្ធឌែលដោះពង្រីក តែទ្វូរនេះ
ខ្ញុំបានប្រព័ន្ធឌិត មានបាបបន្ទាត់ចោលហើយដឹង មាន
នូវវិធានបីជាង មាននូវស្អែស្អីជាង ដល់នូវវេទជាង ជាម្យកង់តិ
ទីកណ្ឌាងបាប តីមានកិច្ចបានធ្វើចប់ហើយជាង។

រឿងដែលខ្ចោះចំណុចក្នុងឆ្នាំនេះមាន ៣ ពី៖

១- ខ្លួនទទួលការសម្រេចប្រាប់ខ្លួន នៅពេល
រាជក្រឹតានិធីបុណ្យល្អជាមួយ គ្នាតីវិមានសំ
រាជក្រឹតានេះជាការត្រួតថ្វីកសម្រាប់ខ្លួន ប្រាប់ក្នុងខណៈដែល
ខ្លួនដែលប្រាប់ខ្លួន តីមានប្រាប់សង្ឃនិងពុទ្ធបនិស់ទៅ
ចោរមេរោមមើលខ្លួន ហើយសូមវិភ័យក្នុងសម្រានុលដែលកំ
ទៅហើយកំដាសត្វាមកដែរ ហើយចំមទាំងលានមាត់ថា
សម្រេចប្រាប់ខ្លួនល្អ និងពីរោះណាស់ប្រទេសនឹងលោក
ត្រូវអត្ថបណ្ឌិត ឬតិ សារឯក ចាប់ពីពេលនោះមកខ្លួនតែ
រវល់ក្នុងការសម្រេចប្រាប់ខ្លួនទេសនា តាមតំបន់និងខេត្ត
នានាក្នុងប្រាប់រាជរាជក្រឹតានៅក្នុងប្រាប់រាជរាជក្រឹតានៅ

២- ឧប្បត្តិហេតុដីអាណាព្យាកំម្បយ បានកើតឡើងក្នុង
ជីវិតរបស់ខ្លួន តីក្រោយពេលចេញប្រាប់រស្សាន ខ្លួនឱ្យពុទ្ធបនិស់ទៅ
ចំណុចដូចដើរដីដែលត្រូវប្រើប្រាស់ បានដោយអង្គភាពបិនម្បយ
នៅក្នុងប្រាប់រាជរាជក្រឹតានៅក្នុងប្រាប់រាជរាជក្រឹតានៅ ជាស្រុក

កំណើនរបស់ខ្ពស់នៅខេត្តបន្ទាយមានដំយ មកដល់ចំណុច
មួយផ្លូវបាត់នៃខេត្តបាត់ដំបង រំពោចនោះស្រាប់តែទ្វានដីក
អីវាន់កបិនបានដូលក្រឡាប់ទៅម្នាច់ផ្លូវ បណ្តាលទួរ
ឧបាសកម្មាក់បានស្ថាប់ និងដប់នាក់ជាងទៀតបាននៅ
របួស។ ទោះខ្ពស់បានស្ថិតក្នុងស្ថានការណើបែបនេះតើ មាន
ឧបាសក ឧបាសិកាជាតារើន និងលោកត្រូវ រស់ សុជាត
បានផ្តល់កម្លាំងចិត្តដល់ខ្ពស់ ដើម្បីបានដោងអង្គកបិននេះ
ទ្វានសម្រេចរចកល់។

រឿងនេះ ខ្ពស់មិនដែលត្រូចទាល់តែសោះក្នុងចិត្ត
របស់ខ្ពស់តែយ៉ាងណាតីខ្ពស់ សូមអរគុណបៀយអរគុណទៀត
ចំពោះការមិនយកទោសពេករបស់ក្រុមត្រូវសារសំណើ និង
អ្នករងរបួសទាំងទ្វាយ ថែមទាំងបានផ្តល់កម្លាំងចិត្តទ្វូយប
ខ្ពស់ទៀតជួយ។

៣- ផ្លូវបាត់ក្នុងការសម្រេចប្រាប់ជម្រើសរើល់-
ថ្វី តែអ្នកជាមុនបាត់ក្នុងការធ្វាយប្រាប់ជម្រើសរើល់ខ្ពស់ តីសុខ-

ភាពមិនល្អ ពេលនោះខ្ញាំមានបញ្ហាប្រមុះ គីឡូវិកុងដឹងដឹង
បណ្តាលទ្វាយជួរបងិលប៉ែះពាល់នៃភេទផ្ទាសាយ ជួរចេះ
ធ្វើឲ្យខ្ញាំមានភេទផ្ទាសាយជាប្រចាំ។

តែជាកុសលរបស់ខ្ញុំ ដោយហេតុតែមិនអាច
សម្រេចដែលបាន ធ្វើឲ្យខ្សាសក អូម លាវិន និង
ឧបាសារ ជាសាម័ះ នៅខ្ញុំទៅព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ
ទៅនឹងបម្លាយនៅក្រោងភ្លៀវពេញ ព្រមៗតែការយកចិត្តទុកជាក់
ភ្លុងការព្យាបាលរបស់គ្រួរពេទ្យ បានជាសុខភាពខ្ញុំជាសេះ
សេវីយ ហើយអាចសម្រេចបានវិញ។

ព្រះមហាក្សត្រ ២៩ សម្រាប់

ស្មោគ ៩ ព.ស.២៥៥០ គ.ស.២០០៦
សាមណោ ធម្មាលង្វារោ ធម្មល់ ធម្មល គង់នៅ
វត្ថុសំណែនាំ សង្កាត់បឹងប្រជុំ
ខេណ្ឌោះធម៌ទន្ទ ក្រុងផ្លូវការ

មូលហេតុដែលខ្ចោះចាកចេញពីវត្ថុ នៃទួរស័ព្ទ នៃព្រៃសឱ្យិ
មកកាន់ត្រាំពេញនោះ ពីព្រោះតែខ្ចោះត្រូវបន្ថាការសិក្សាដើក
ពុទ្ធកវិទ្យាល័យ នៅសាលាតុទិកវិទ្យាល័យព្រះសុហង្សមេត្រា
ការសិក្សាដើកវិទ្យាល័យដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅក្នុងបណ្តុះបណ្តាល
និងមធ្យាបាយធ្វើដំណើរ វត្ថុនៅក្នុងទីក្រុង
ត្រាំពេញ តីជាចម្លៃសុខសាន្តមួយសម្រាប់ព្រះសង្គម និង
និស្សិតទាំងឡាយដែលមកពីជនបទ និងបណ្តាណខេត្តនានា
ដើម្បីបន្ថាការសិក្សាថ្មាក់ខត្តមសិក្សា។

សម្រាប់ខ្លី កំមិនខសពីសមណាសិស្សដែលទេរ៉ោត
ដោរ តីចង់រៀនសុត្រូវបានប្រើន និងដើម្បីជាពន្លឹតស្ថាង
នៃជីវិតសម្រាប់ខ្លួនឯងឯង សម្រាប់ត្រូវសារនិងសង្គមជាតិ
ឯង។

ជាតិដែលសម្រេចបានពីការរៀនសុត្រ តីវា
ពីចាកនិងទទួលបានងាយុំណាស់ ព្រោះបើតាមខ្លីដឹង

វេជ្ជរាជការណ៍^(១៤)

၁- សុខភាព (មានសុខភាពល្អ)

២- លទ្ធភាព (មានជនបានចាយភយកុងមធ្យោ- ចាយដៃខែ)

៣- សមត្ថភាព (បញ្ជីស្តារកី)

៤- សំណង (តាមពុទ្ធសាសនានិយាយថា

បុណ្យកសលដែលចានសាង

កំណើយពីបុព្វ

ក្នុងឆ្នាំនេះដែរ ខ្លួនទៅចាយបង្ក់នូវសំដើនីយ-
ជាន ៤ កំឡើងនៅប្រទេសភណ្ឌ តែខ្លួចដែនិយាយពី
ដំណើរដូរមុននឹងដល់ទីកដីពុទ្ធក្នុង ក្រុមតណោះដម្មយាងតារា
យើងបានយកប់សម្រាកនៅក្នុងអាកាសយោងឆ្នាំនេះ (ក្រុង
កូន្យាគ្នាំពី ប្រទេសម៉ាឡូសី)។ រយៈពេលជិត១០ម៉ោង
នៃការសម្រាករបស់ក្រុមតណោះដម្មយាងតារា បានជា

(១៤) មាននិយាយក្នុងគ្រឿកសល្បៈ

អារម្មណកនៃបទពិចារណាងល់ខ្លួន ព្រោះថាគ្រប់រូបដែល
មានបំណងទៅថ្វាយបង្កែតុន្យស្ថាននោះ ពីចត្តចណាស់
ដែលចេះភាសាបរទេស(English) ខ្លួនដោរយើងឯកអ្នក
ដែលចេះភាសាអង់គ្លេសម្នាក់ទៅពីរនាក់បីណ្ឌានេះ ពេល
នោះឯងចំណូននៃមនុស្សដែលត្រូវការបន្ទប់ទីកម្មមានត្រឹម
ដូច្នេះ ត្រូវការអ្នកចេះភាសាអង់គ្លេសជូយ ហើយចំណូនសរុប
ទាំងអស់មានដល់ ៥៩នាក់ តែអ្នកចេះភាសាមានត្រឹមតែ
២នាក់ តើវាមានជលវិធាកយ៉ាងណាមួយ៖សម្រាប់អ្នកចេះ
ដែលត្រូវជូយយើង។ ក្នុងករណីមួយ៖យើងអាចធ្វើការយ-
វិការដើម្បីទ្វាយដែល តែជូចក្នុងករណីយើងដូចជាដារីម តើ
យើងនឹងធ្វើការយវិការដូចមេដោយ? នេះជាបទពិចារណា
របស់ខ្លួន ដែលធ្វើឡើងខ្លួន ដែលស្ថិតក្នុងចំណោមអ្នកអត់ចេះ
អង់គ្លេសដីនោះចង់រៀនវិការខ្លួនដោយ។

ពេលទៅដីលំប្រទេសតណ្ហាតាដែនដីទុន្យក្នុមិ ខ្លួន
មានចិត្តវិករាយក្រោលង ហេតុវិញ្ញានជាមួយមានចិត្ត

សហ្មាយម៉ែះ ព្រះខ្លួនបានអានចំណុចមួយនៃមហាប-
បរិនិញ្ញនសូត្រចាំ៖

សំគេលវិយច្បាល់នៅខែត្រូវ

ព្រះអាននឹងក្រាបបង្កើលចា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
កាលពីដើមពួកភីក្នុងនៅថា ស្អាតុងទិសទាំងឡាយ ឲ្យច
ហើយពេងមកតាមតំបន់ព្រះពេជ្រាណ យើងខ្លួនបាន
ជួបនិងភីក្នុងក្រុមកម្មក្រុងព្រះអង្គពេងបាន
ជិតត្រា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លុះអំណើះតែពីព្រះមាន
ព្រះភាពទៅយើងខ្លួនបាន នឹងលែងបានជួប លែងបាន
ចូលទៅអង្គូយជិតភីក្នុងក្រុមកម្មក្រុងព្រះអង្គពេងបាន
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើនដោយចិត្តហើយ។ ព្រះ
អង្គបាននឹងត្រាស់ចា ម្នាលអាននឹង សំដែននឹយជ្រាន (ទីផែលគ្រឿង
កែវិតសង្គម)ផែលគ្រឿងយើងបានសំរាប់កុលបុត្រ អ្នកមានសញ្ញា
នេះ ៤ កន្លែង។ សំដែននឹយជ្រាន ៤កន្លែង តើដូចមេច?
ម្នាលអាននឹង សំដែននឹយជ្រានផែលគ្រឿងយើងបានសំរាប់កុលបុត្រ
អ្នកមានសញ្ញាដោយរលីកយើងបាន ព្រះពេជ្រាណ ប្រសុត

យើងបានដែលប្រើប្រាស់កុលបុត្តិអ្នកមានសញ្ញា ដោយរព្យកយើងបាន
ព្រះព័ជាតតត្រាស់ដឹងនូវអនុត្តរសម្រាលម៉ោជិញ្ញាលោ ក្នុង
ទីនេះ ដូច្នេះ ១ ម្ងាលអាណានន្ទ សំដែននឹយជ្ញានដែលគ្ររ
យើងបានដែលប្រើប្រាស់កុលបុត្តិអ្នកមានសញ្ញា ដោយរព្យកយើងបាន
ព្រះព័ជាតត បានសម្រួលនូវអនុត្តរធម្យចក្ខុងទីនេះ ដូច្នេះ
១ ម្ងាលអាណានន្ទ សំដែននឹយជ្ញានដែលគ្ររយើងបានដែលប្រើប្រាស់ កុល-
បុត្តិ អ្នកមានសញ្ញាបានយកលីកយើងបាន ព្រះព័ជាតត
បរិនិញ្ញន ដោយអនុបានទិសសនិញ្ញនបាតុ ក្នុងទីនេះ
ដូច្នេះ ១ ម្ងាលអាណានន្ទ នេះជាសំដែននឹយជ្ញាន ដែលគ្ររ
យើងបានដែលប្រើប្រាស់កុលបុត្តិអ្នកមានសញ្ញា។ ម្ងាលអាណានន្ទ
ពួកគិត កិត្តិនី ឧបាសក ឧបាសិកា អ្នកមានសញ្ញា នឹងមក
បានយកលីកយើងបាន ព្រះព័ជាតត ប្រសុតក្នុងទីនេះ
ដូច្នេះកី ព្រះព័ជាតតត្រាស់ដឹងនូវអនុត្តរសម្រាលម៉ោជិញ្ញាលោ ក្នុងទីនេះ ដូច្នេះកី ព្រះព័ជាតតបាន សម្រួលនូវ

អនុត្តរធ្មចក ក្នុងទីនេះ ដូច្បែះកី ព្រះពាត់តាកបិនិញ្ញាន
ដោយអនុបាទិសសនិញ្ញានធាតុ ក្នុងទីនេះ ដូច្បែះកី ម្នាល-
អាននូវ ពួកជនណាមួយ នឹងបានដើរមកការថីចាវិកនៃ
ចែតិយ កំមានចិត្តផ្លែប្រើប្រាស់ថ្នា ហើយប្រសិនជាដើមរណកាលទៅ
ពួកជនទាំងអស់នោះ លុះមានភងកាយបេក្ខជ្ជាយទៅ
ខាងមុខបន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្សាប់ នឹងចូលទៅការសំឡាក់
គីមនុស្សសុគតិ និងហោនស្សគ់។

អនុកច្បា

បទចា សុខស្ស អ្នកមានស្សា សេចក្តីចា វគ្គ-
ទាំងអស់មានចែតិយផ្លូវការក្នុងជាជើម ដែលលោកដើរតាំង
ពីព្រឹក រួមង្រាកដដល់កូលបុគ្គដែលមានចិត្តផ្លែប្រើប្រាស់ថ្នា
ក្នុងព្រះពុទ្ធដើម អ្នកបរិបុណ្ឌដោយវគ្គ។

បទចា ធស្សើឱយានិ បានដល់ គ្មរយើញ្ញ គីគ្គរ
ទៅ ដើម្បីយើញ្ញ។ បទចា សំរែឱយានិ បានដល់

ឲ្យកើត សេចក្តីសង្គគា បទថា ហាងានិ បានដល់ហេតុ
ប្រទិស្សានា ពាក្យថា យើ ហិ កេចិ នេះ លោកពេល
ដើម្បីសម្រួលដល់ការចារិកទៅក្នុងចែកិយមានប្រយោជន៍។

តត្ត ចែកិយចារិកា អាយិណ្ឌាល្អាតិ យើ ច
ារ តត្ត តត្ត ចែកិយដ្ឋាហំ សម្រួលិត្តា អាសាងិ
ធោរល្អា ពោធិ៍ ឧណកា សិរូល្អា អាយិណ្ឌាល្អាតិ,
តែសុ វត្ថុព្យេរ នត្តិ អសុករិបារេ ចែកិយ
វិស្សាយាតិ និឡូមិត្តា បសន្ទិត្តា អន្តរ
កាលដ្ឋាកេត្តាបិ អន្តរករោន សត្វ បតិដ្ឋ-
ហិស្សនិ យេរាតិ ធមេស្សនិ។ បណ្តាបទទាំងនោះ
ដោយបទថា ចែកិយចារិកា អាយិណ្ឌាល្អា លោក
សម្រួលថា កាលមុនភិក្ខុទាំងឡាយណា ធ្វាសលាន
ចែកិយក្នុងទីនោះ សម្ងាត់រាសន៍ ស្រាថីកដើមពោធិ-
ពីក្ស ហើយត្រាច់ទៅ ក្នុងភិក្ខុទាំងនោះ មិនចាំបាច់ត្រូវ

ពោលឡើយ។ ពួកភិត្យដែលចេញអំពីវត្ថុទៅដោយគិតថា
នឹងទៅច្បាយបង្កំព្រះចែតិយក្នុងរត្តុណាមេរោះ មានចិត្តព្រះ
ឆ្លា សូម្បីធ្វើកាលកិរិយាក្នុងចន្ទោះ កើនីងទៅកែតក្នុង
ហានស្អែក ដោយមិនមានអនុវត្តឡើយ។

នៃនៅល្អាងនៅល្អាងនៃនៅ

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ପ୍ରକାଶନ

~୩୫~

୧୯୮୨

ଜୀବିତରେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ

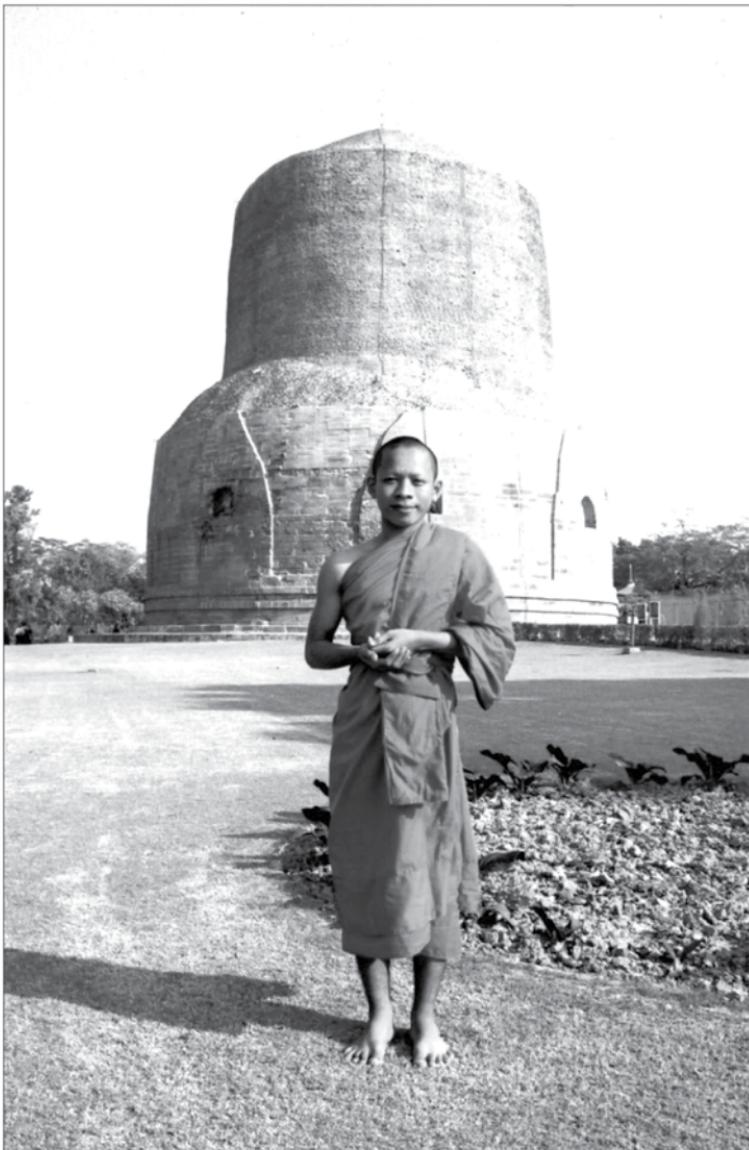

ଗୁରୁଚନ୍ଦ୍ରମାରୀଯ୍ସ

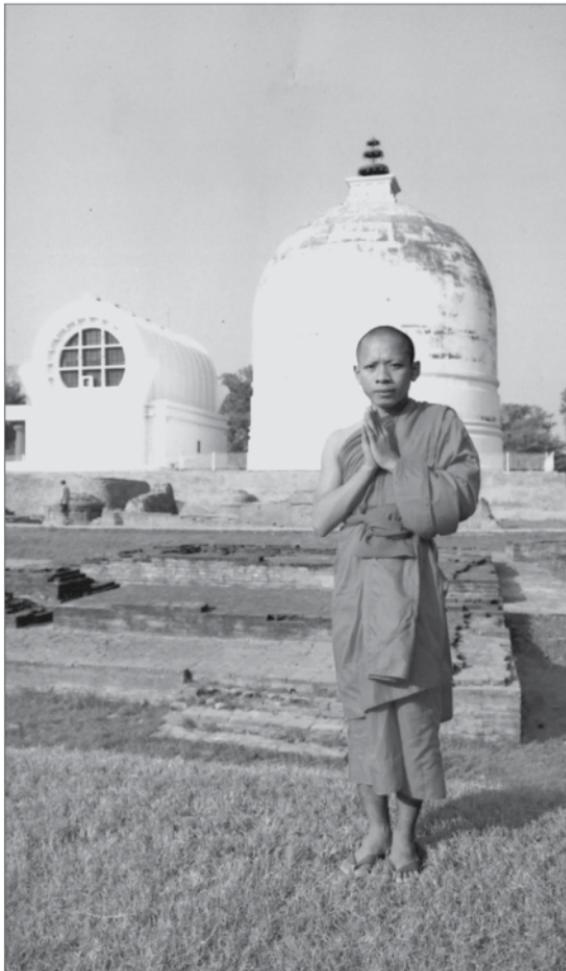
~୩୩~

୫୪

ଜୀବିତରେ ମହାଶ୍ରୀଲଙ୍ଘନାଥ

កំឡើងព្រោះអត្ថប្រជាពិធីថ្ងៃនេះ

ស្ថាបី១០ ន.ស.២៥៥១ គ.ស.២០០៧
សាមណោ ធម្មាលង្វាត់ ចាន់ សុខា គង់នៅ

វត្ថុ I.B.C. Temple, SriLanka

ប្រទេសស្រីលង្វាត់

កំនើយាយដល់រឿងចង់ សូម្បីតែចិត្តគិតកិត្តិមិនដែល
គិតយើញុជន រឿងរៀនសូត្រនៅក្រោមប្រទេស តែនេះ
ទំនងជាប្រែងសំណង ប្រុងប្រយោជន៍សាលដែលខ្ពស់បានសាង
ហើយមិនឡើ បានជាបណ្តាលនូវហេតុធ្វើនៅទ្វាក់តិ៍
ឡើងនៅពេលនេះ។

ការសម្រចចិត្តរបស់ខ្ពស់ចំពោះការចាកចេញពីមាតុ-
ប្រទេសដែលជាប្រទេស ជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ពស់មកនៅ
ប្រទេសស្រីលង្ហាន៖ ព្រះមានកត្តាមផ្សំពាយៗ ៖

១- គ្មានពេលត្រូវប៉ះត្រាន់ក្នុងការសិក្សារឿនសូត្រ
ព្រះឧបាសក ឧបាសិក និមន្តូរឈើចូលរួមក្នុងពិធី
បុណ្យជាតិសេសសម្រួល់ដែលបានរៀននៅពេលនេះ។

២- សម្រាប់ខ្ពស់ខ្ពស់គិតចាបីរឿនភាសាអង់គ្លេសនៅ
ស្រុកខ្មែរប្រព័ន្ធដាក់រឿនចិនចេះទេ ព្រះមិនមានពេល
ត្រូវប៉ះត្រាន់ និងមិនបានអនុវត្តជាប្រចាំឆ្នាំ តែបើមានអ្នក
ណាមួយដូចអាណាពកណ្ឌទ្វាក់នៅក្រោមប្រទេស

ខ្លួននឹងទៅដូចជាប្រធែសតណ្ហា ប្លស្តិលង្គា ព្រោះខ្លួន
នឹកយើង្វាមនុស្សរីយ៉ខ្លះៗ ដែលភាពមកនូវភាពខ្សាស-
អៀវង្វនុនធនឹង ព្រោះហេតុតែមិនចេះអង់គ្លេសនោះឱង។

៣- មានឧបាទាសិក ២រូប បានយើង្វាសេចក្តីលំ-
បាករបស់ខ្លួន ព្រោះខ្លួនលំនឹងការសំឡើងធម៌ ពិតជាមិន
អាចរៀនសូត្របានលូនោះទេ ឬកតាត់ក៏អារ៉ីញ្ញមកដូចខ្លួន
ហើយសូរខ្លួន “តើលោកម្នាស់ចង់ទៅរៀនប្រធែស
ស្តិលង្គាទេ?” ខ្លួនបានបងើងយុរចំពោះចម្លើយដែលត្រូវ
ធ្វើយតបចំពោះឬកតាត់ឡើយ ខ្លួនធ្វើយថា “អាត្រាចង់ទៅ
រៀន” បន្ទាប់ពីនោះ ឬកតាត់ទាំងពីរហេតុមានសេចក្តី
ត្រកកអរណាស់ តាត់ប្រាប់ខ្លួន តាត់នឹងជួយសំបុត្រយន្ត
ហេះ១ ព្រមទាំងថ្វីរៀនសូត្រ និងចង្វាន់ ១ឆ្នាំ តែបើតាត់
មានលទ្ធភាព តាត់នឹងជួយនៅឆ្នាំបន្ទាប់ឡើត។

អ្នកដែលខ្លួននឹងយាយខាងលើនេះ តីជាកត្តាដែល
ឯកច្រានខ្លួនឯកដល់ទីនេះ ហើយពេលនេះឱងដែរ ខ្លួន

សូមថ្លែងអំណារអរគុណា ចំពោះឧបាសិកាចាំងពីរ គី
ឧបាសិកា ឡើង ពាយឱម និងឧបាសិកា អួក សារុន
ដែលមានគំនិតធ្វើចាប់ពីមួយខ្ពស់បានបន្ទាការសិក្សាដៃនៃសូត្រ
រហូតមក និងសូមថ្លែងអំណារអរគុណាយ៉ាងជ្រាលដ្ឋាន ចំ
ពោះការខបត្តមួយជាមីការបស់ឧបាសក ឧបាសិកា ចាំង
ក្នុង និងក្រោមក្រោមសង្គមរបខ្ពស់អំឡុងពេលដែលខ្ពស់សិក្សា
ដៃនៃសូត្រនៅទីនេះ។

ថ្ងៃដែលខ្ពស់នេះយន្តហោះ គីថ្ងៃទី ០៩ ខែឧសភា
ឆ្នាំ២០០៧ នៅរោលម៉ោងប្រមាណជាតិ ០៥ ល្ងាច នៅឯ៍
អាកាសយានដ្ឋាន ពោធិនក្នុង ដោយមានពុទ្ធបនិស់ទច្ចូល
រួមជួនដំណើរយ៉ាងត្រឹមកុះករ ក្នុងនោះមានពុទ្ធបនិស់ទ
អារ៉ាប្រុមកុះខេត្តកំពង់សោម កំពង់ជំ បន្ទាយមានជ័យ
ខេត្តកណ្តាល និងក្នុំពោញ ពុទ្ធបនិស់ទសដែនដូរអំណារ
អបអរសានរ ក្នុងការចាកចេញទៅក្រោមក្រោមសរបស់ខ្ពស់
ពុទ្ធបនិស់ទួល៖ទៀត មិនចង់ឲ្យខ្ពស់ទៅ ហើយថែមចាំង

បាននិយាយថា “ស្រុកខ្មែរកំមានសាលាង្វេន មិនមែន
មានតែស្រុកគេងណា” ។ តែយ៉ាងណាតី ខ្ញុំពុចននន់
ជ្រាយធោយពាក្យសម្បិទាំងនោះឡើយ ខ្ញុំកំពានយុវវារី
ចូលទៅកាន់បន្ទប់នៃចំរួមជាមួយសាមិភោរ ៦ អង្គដែទ
ឡើត (តែបច្ចុប្បន្ននេះ សាមិភោរដែលមករៀនជាមួយខ្ញុំ
នៅពេលនោះ បានត្រឡប់មកនៅខ្ពស់វិញ ហើយកំពាន
សីកអស់ហើយដឹងដឹរ)។

ស្រីលង្ហារ ជាប្រទេសមួយស្ថិតនៅលីកោះមួយ
ដែលកោះនោះស្ថិតនៅក្នុងសម្រួលណា (ថា សីហិក)
អ្នកណារាយកំចង់មកប្រទេសនេះដឹរ ព្រោះប្រទេសនេះ ជាប្រទេសដែលរបៀបនៅ ពុទ្ធសាសនាចេរវាទដូចយើងដឹរ
ហើយចំមទាំងមានព្រះជាតុរបស់ព្រះសម្បាសមួន យ៉ាង
ប្រើនឡើតធមិន ដូចជាប្រោះចង្វុមកែវ នឹងដឹងការិត និង
ព្រះជាតុខ្មាតកូច្ចារប្រើនឡើត។

ពោបីមករស់នៅដូចខ្ញុំ និងសមណាសិស្សជាទី
ទៀតវិញ ប្រហែលជាជួបប្រទះនូវភាពលំបាតកដៃនេះ។
ហើយអ្នីប៉ុន្មោះប្រចាំថ្ងៃ ដើម្បីបានធ្វើឯង។
ដើរីតាស់រស់នៅលើដែនដីដីរបស់ខ្ញុំ បានធ្វើឡើងខ្ញុំ
ស្អាត់រសជាតិដើរីតាស់នៅប្រើនឡើង។ ខ្ញុំមិនបានស្អាយ
បានឆ្លំ កន្លែល មុងភ្លូយ មកតាមខ្លួនទេ ដូច្នះប្រចាំថ្ងៃ
គឺត្រូវការកទិញទាំងអស់ មិនដូចរស់នៅស្រុកខ្មែរយើង
ឡើយ។

ខ្ញុំបានតាំងចិត្តរចហើយថា ទោះបីស្តិតនៅក្នុង
កាល៖ទេស៖បែបណាក៏ដោយក៏ខ្ញុំមិនរត់ពោលជារដែរ គឺខ្ញុំ
ត្រូវតែបានទទួលអ្នីមួយឡើងក្នុងក្នុងកំណើនរបស់ខ្ញុំ និង
ប្រទេសរបស់ខ្ញុំ។

មហातिस មाट សញ្ញា

វស្សាពិទិ៍១១ ព.ស.២៥៥២ គ.ស.២០០៤
សាមណោរ ធម្មាលង្ហារ បាល ឥឡ គង់នៅ

វត្ថុ I.B.C. Temple, Srilanka

ប្រទេសស្រីលង្ហា

ភាពធ្វើងទ្វាត់ រាជងប្រទេសទាំងពីរនៃការសំនោះ
របស់មនុស្ស ពេលដែលខ្ញុំមកដល់ទីកដីនេះភ្នាម ខ្ញុំមាន
ការចំឡើកក្នុងចិត្តខ្លាំងណាស់ ប្រចាំថ្ងៃខ្លះប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ
អវិយជម់ ទំនៀះមទ្ធម្មាប់ ប្រពេណី ខ្ញុំសូមលើកយក
ចំណុចធ្វើងគ្មាមកនិយាយក្នុងទីនេះបន្ទិចថា ៖ អាហារ
គឺខុសគ្មានពីអាហារទូទៅ ទាំងការប្រើប្រាស់ក្នុងការបរិភោគ
អាហារក៏គ្មានស្ថាបប្រចាំថ្ងៃ គឺប្រើជាមួយដែសុខសាធារណៈ
តែនេះមិនមែនជាបញ្ហា ដែលអាចធ្វើឲ្យខ្ញុំមិនចង់រស់នោះទេ
នេះទៀត វារីតតែធ្វើឲ្យខ្ញុំកាន់តែយល់ច្បាស់អំពីការសំ
នោះ ទំនៀះមទ្ធម្មាប់ និងប្រពេណីស្រុកគេឡើតដឹង។

តែចំណុចខ្លះលូណាស់សម្រាប់ប្រចាំសង្ឃ័ព្យប្រចាំពុំ-
សាសនាក្នុងប្រទេសនេះ គឺមានអាជិភាពខ្ពស់ ដូចជា
ពេលនិមនុបូលទៅកាន់ទីកន្លែងណារ៍ គេកែងកែងដល់
ប្រចាំសង្ឃ័ព្យជាអាជិភាព ជាតិសេសពេលប្រចាំសង្ឃ័ព្យដី៖ ទ្វាន
ក្នុងទៅសាលា បុទៅណាមកណា កៅអីជុរទី១ ដែល

មានស្ថាកសញ្ញានៅលើជញ្ជាំងទ្វានថា “For Clergy
សម្រាប់អ្នកបុស” ហើយបើមានព្រះសង្ឃឹមទីនេះដែល
អ្នកណាក៏ដោយ ដែលបានអង្គូយបើកវិនេះរួចទៅ
ហើយត្រូវតែក្រាកចេញឆ្លាម ហើយតំណែន៖ទៅតុងទ្វាននឹង
សីបនោសដល់អ្នកនោះតំខាន ហើយបើចូលិសយើង
ព្រះសង្ឃឹមទ្វាន ដោយគ្មានកៅអីទ្វារោកគង់
តុងទ្វានក៏ត្រូវមានបញ្ហាដាម្បួយចូលិសដឹងដឹរ។

សិរី ៣២ ព.ស. ២៥៥៣ គ.ស. ២០០៩
សាមណ៍ ធម្មាលភ្នែក ចាល់ សុខាណ គង់នៅ
វត្ថុ I.B.C. Temple, Srilanka
ប្រទេសស្រីលង្កា

ប្រទេសស្រីលង្ហាតីទេសវគ្គកន្លះទៅហើយ រាប់
មកដល់ឆ្នាំនេះ ប្រទេសនោះទីប៉ែរលត់ភ្លើងសង្កាម
ម្អាយ រាយរដ្ឋាភិបាលស្រីលង្ហា និងក្រុមខឡាមខ្លាទែង។
ការសំនេះប្រទេស ដែលមិនទាន់បានបញ្ចប់ទៅនេះ
សង្កាមវាមិនមែនមាននំយចា មិនមានការកំយល្បាចនោះ
ទេវិយ ពេលខ្លះខ្លួនបានទៅសាលាដែរ ព្រោះឆ្នាំដែល
សង្កាមត្រូវបញ្ចប់ តីមានពត់មានពីត្រាប់បេកដុះជារៀង
រាល់ថ្វី ពេលខ្លះខ្លួនបានបញ្ចប់និងត្រូវបែងការសំនេះ
ស្ថាប់វិញនោះ ខ្លួនបានសង្គមយើងមានទាំងព្រះសង្គ
និងខាងក្រោម ឧបាសក ឧបាសិក បានស្ថាប់ជារៀងរាល់ថ្វី ព្រោះ
ខ្លាទែងបង្ហប់ត្រាប់បេកតាមទ្វានក្រុង។

ខ្លួនបានបញ្ចប់បេកតាមទ្វានក្រុង ពេលដែលប្រទេសម្អាយបាន
ធ្លាក់ទៅក្នុងភ្លើងសង្កាម ប្រទេសនោះវិញ កំបងបង្ហរោះ
ទំនើមទម្រង់ ប្រព័ណីសាសនាល្អៈ ជាក់ស្ថាប់នោះ
ប្រទេសស្រីលង្ហាតីបញ្ជានឆ្នាំដែលខ្លួនសំនេះ ខ្លួនដែល

យើងព្រះសង្ឃនិមន្តប្រចាំទីយ។ ពេលម្មយុទ្ធក៏
បានស្អាត់ គោបានប្រាប់ខ្ញុំថា “ហេតុដែលមិនយើងព្រះ
សង្ឃបិណ្ឌបាត់នៅពេលនេះ ព្រោះកន្លែងមកមានជនបន្ទំ
ជាព្រះសង្ឃប្រចាំប្រាប់ហេតុដូងបាត់ ហើយជាក់គ្រាប់ហេតុដូងបាត់
បណ្តុាលឲ្យផ្ទះ ហើយមានមន្ត្រីរាជការជនជាតិស្រីលង្វោះ
បានស្អាប់ដីដី ព្រោះហេតុនេះហើយបានមកជល់
ពេលនេះ មិនទាន់មានព្រះសង្ឃប្រចាំបិណ្ឌបាត់តាម
ជម្រើនជួចពីពេលមុន”។

មានី ២៤ រៀល

ស្ថាផ្ទៃ ១៣ ន.ស. ២៥៥៨ គ.ស. ២០៩០
សាមណោ ដ្ឋាលង្ហារ ចាល់ សុខ គន់

វត្ថុ I.B.C. Temple, Srilanka

ប្រទេសស្រីលង្ហា

ពីមួយចោទោមួយចោ ដើរិតមនុស្សយើងតែងជូបន្ទវ
រឿងភារ និងត្រីតិការណាដៃនៅទីមត្តានេះអ្នកដែលមាន
ធំក្នុងចិត្តជាប្រចាំក្នុងការអប់រំ អ្នកនោះមិនងាយនឹង
ទទួលនូវការខកចិត្តនិងវិប្បជិសារីទេ តែសម្រាប់មនុស្ស
ទូទៅប្រើនគោយករឿងភារ និងត្រីតិការណាចាំងនោះមកជាប្រព័ន្ធឌីតិតទុក្ខមិនសុខចិត្ត បុសប្បាយវិកាយទៅ
វិញ។

ខ្ញុំសូមនិយាយដោយត្រង់ពីចិត្តរបស់ខ្ញុំ នៅពេល
ដែលរដ្ឋវាងលនៃបុណ្យតែងប្រាក៉ែវិកម្ពុជា ចិត្តខ្ញុំ
តែងតែគឺតែងនឹងនិកដល់ម៉ែ មិនមាបងប្លន អ្នកក្នុមិនង
ស្រុកកំណើត និងប្រទេសជាតិរបស់ខ្លួន ហើយនៅពេល
ដែលខ្ញុំមានចិត្តបែបនេះកើតឡើង ជាប្រើប្រាស់ខ្ញុំតែងតែ
ទូរស័ព្ទទៅម៉ែរបស់ខ្ញុំ និងទៅមាត់សមុទ្រហើយយកដុំដី
ប្រុងប្រុងក្នុងទីកសមុទ្រ ជាលើលាងម្អាយ
សម្រាប់ជ្រាស់បុរាណគិតនៃចិត្តធម៌ដែរ ប្រាក់វត្ថុដែលខ្ញុំ

សេវានេះ គិចម្ងាយពេ ២០ម៉ែត្រ ពីមាត់សម្រប
បុណ្យភាព មាត់សម្របនេះហើយជាកន្លែងសម្រាប់ខ្ពស់
យកខ្សោយអាកាស និងជាបទពិចរណាយ៉ាងសំខាន់នៅ
ពេលដែលខ្ពស់មានឡូត្រូព្រឹយ។

ក្នុងឆ្នាំនេះ ខ្លួនជាបន្ទូលទុក្ខបរិស៊ុទគណៈដម្មយាភ្យ
ខ្លួនឡើងចាយបង្កែតាមបុណ្ឌឯកសារស្ថាននានា ខ្លួនបានបង្កើតឱ្យក្រុមហ៊ុន
នូវតំបន់មួយ។ ខ្លួនបានបង្កើតឱ្យក្រុមហ៊ុនសម្រាប់បានការងារដូច
ដំបូងទៅ:

ଭୂତଳୀଯ ଶ୍ଵାସ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅନ୍ତର୍ଜ୍ଞାନ ପ୍ରକଟିକଣା

ប្រទេសស្រីលង្ហាញ ជាបុដ្ឋនិយស្ថានដែលមានចំណាំល-
ជាប់ទី២ បន្ទាប់ពីប្រទេសតិណ្ឌាមកជាទីកដើរកោះដែលបំ
ស្ថាតដែលវំលេចឡើដោយភ្លូវ ិនិងបុណ្យ ទន្លេ និងទីកន្លាក់
សត្វព្រៃ ស្ថានច្បារចម្លេះពណ៌ដោយវប្បធម៌ សាសនា និង
ជាតិសាសន៍ ដែលជីកោះនេះ តាំងនៅខាងក្រោមប្រទេស
តិណ្ឌា ជាកោះមួយកណ្ឌាលមហាសម្បទ្របាសីហើយ មាន

ផ្លូវក្រឡាង ៦៥,៦១០តីខ្សែមេគ្រការ មានរដ្ឋបាននឹង លេខាជ
ក្បួនខ្សែ(Colombo)។ កោះនេះមានព្រះមហាក្សត្រព្រឹកយ
សោយភាពសម្រាតិ តុដុធុណុវិស្សារតារ អំពីព្រះបាន
វិដីយ។ លុះមកដល់ពុទ្ធសការ ៩០៦ បានរៀបចំថាត់
តាំងព្រះរាជរដ្ឋ ហើយកសាងទីក្រុងក្នុងតាំបន់ម្នាយទ្រ
លេខាជាតា អនុរាជ៖ មានព្រះរាជសោយភាពសម្រាតិហូ-
ហូរហូតមកដល់ពុទ្ធសការ ២៣៦ ព្រះមហាក្សត្រព្រឹកយ
ប្រជែងព្រះនាម ទេវានម្នាយពិស្សែះ តាមពុវិស្សារតារ កោះនេះ
មានតាំងពីយុរុបលង់ណាស់មកហើយ តីក្នុងសាសនានេះ
ព្រះសម្បាសម្បួនប្រជែងព្រះនាម៖

កកុសន្ទា កោះនេះឈ្មោះ ជម្លើយ

កោនតម្លៃ កោះនេះល្អាំ វគ្គីប

កសិរីបច្ចនាល់ ក្រោះនេះយោះ មណ្ឌលប្រ

គោរពមហាក្សត្រ កោះនេះឈ្មោះ ពម្ពបណ្ឌិតខ្លា

ការយោងមកនៃព្រះសម្បាលមួនក្នុងប្រទេសស្រីលង្ហា

ព្រះសម្បាលមួន   គោរមបរមគ្រូ   កាលប្រចាំឆ្នាំ
ជាជរមាននៅឡើយ   ព្រះអង្គប្រចាំឆ្នាំប្រមិះយើង
ដោយសាសនាព្រះអង្គ   នឹងបានតាំងនៅម៉ាកំក្តុង
ពម្ពបណ្តុក្តឹង   នៅពេលអនាគត។ ព្រះអង្គប្រចាំឆ្នាំយាង
មកកាន់កោះនេះ ចំនួន ៣ លើក ៩

លើកទី ១ នៅមហិយដុណុះ: ក្នុងថ្ងៃ ១៥កើត
ខែបុស្សី ក្រោយពេលដែលព្រះអង្គប្រចាំឆ្នាំបាន
ជំខែ ក្នុងគោរមបំណងឡូនានយក្ស ក្នុងនាកវ៉ាន ដែលឡើ
សេចក្តីអនុកយដល់មនុស្សតាំងក្នុង។

លើកទី ២ នៅនាកទីប៊ែង: ថ្ងៃ ១៥កេច ខែចេក្តា
ក្រោយអំពីត្រាំព្រះអង្គ ប្រចាំឆ្នាំបានក្រាស់ដីន ៥ ព្រះវស្សារ
ដើម្បីសំឡុងព្រះផ្លូវទេសនា   រម្យាប់អធិករណីរបស់
ចូឡាករនាត និងមោហោនាត។

លីតិ ៣ នៅវត្ថុកល្បារណី ថ្ងៃ ១៥កើត ខែពិសាខ
ក្រោយពីព្រះអង្គ ទ្រង់បានត្រាស់ដឹង ៨ ព្រះរស្សាព្យេង
បានយាយមកម្មោយអនីជាយព្រះអរហត្ថ ៥០០អង្គ ទ្រង់
ប្រចាំថ្ងៃដូចនិរាងសមាបត្រ និងសម្រេចព្រះធំ ដល់
មនុស្ស និងទេញ ។

ទីក្រុងអនុរាជបុរោះ (Anuradhapura)

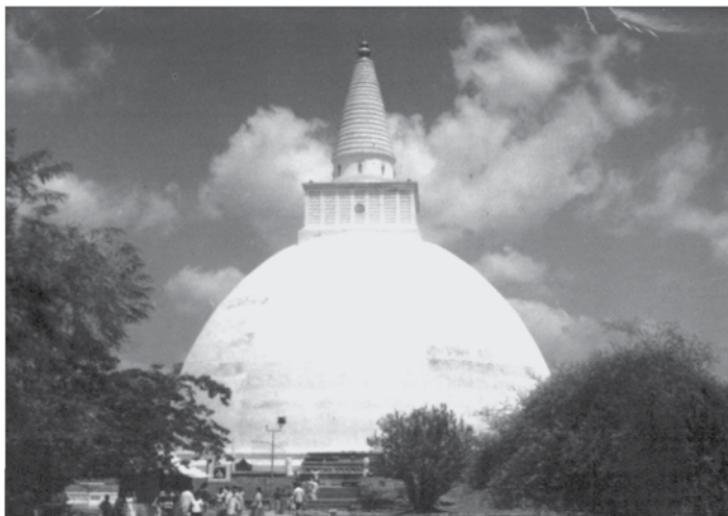
អនុរាជបុរោះ ជាទីក្រុងចាស់ដំបូងគេ ស្ថិតនៅខាង
ជើងនៃរដ្ឋបានីកូឡូបូ មានចម្ងាយផ្លូវប្រមាណជាង ២០៧
គ.ម.។ វាមានសំណង់បុរាណជាថ្រីនជាទីបូជនីយដ្ឋាន
សំខាន់ៗរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា អនុរាជបុរោះ បង្កើតឡើង
ជាយ អនុរាជប្រាប់ណា ។

ថ្វាកមចេតិយ (Thuparama)

ព្រះបាទទេវានម្បិយតិស្សេះ កសាងព្រះចេតិយនេះ
ទុកសម្រាប់ពម្លៀបំព្រះអភិវឌ្ឍន៍ គីឡូនិងដងកំបិតរបស់
ព្រះពុទ្ធដាម្ពាស់ ហើយចេតិយនេះ ជាថេតិយដំបូងបង្គស់
ដែលបានកសាងក្នុងប្រទេសស្រីលង្ងារ ចេតិយនេះ មាន
អង្គត់ធ្វើត ១៨ថ្ងៃច្បាស់ ត្រូចចេតិយមានកម្លស់ ៣.៥ថ្ងៃត្រូចពីដើម្បី។

សុវណ្ណមាលិកចេតិយ

កសាងក្នុងរដ្ឋកាលព្រះបាទ ទុដ្ឋតាមិនឹមកំយ ជា
ពុទ្ធសាសនូបត្ថម្ភ បានកសាងអគារសាសនាដាថ្មីន

ហើយដែលគេស្អាត់ច្បាស់ជាងគេក្នុងចំណោមនោះ គឺ
សុវណ្ណមាលិកចេតិយា ចេតិយនេះ តម្លៃប្រព័ន្ធទុទ្ធបងិមារ
ជាពន្លេដែលធ្វើឡើពីមាសសុខ ជាបិស់សមានតម្លៃប្រព័ន្ធ
សារីកជាតុចំនួន ១ទោណា មានកម្លស់ ៤១ម៉ែត្រ
ហើយមាន កំពុលដំត្បូងទេដ្ឋា

ស្រីមហាពៅដី (Sri Mahabodhi)

ក្នុងរដ្ឋប្រព័ន្ធដាច ទេវានម្បិយពិស្សេះ បន្ទាប់ពីថ្ងៃ
ដែលប្រព័ន្ធមហិន្ទភ្នៈ បាននិមន្ទមកដល់ ព្រះនាង សង្ក-

មិត្តាថែវ បាននាំនូវមេកព្រះពេធិត្តិក្សមកប្រព័ន្ធស្ថានទុក
នៅក្នុង មហាមេយវេនខឡាន លើព្រះលានកម្ពស់
ប្រហែល ៦.៥ម៉ែត្រ ពីដែនដីពេលព័ត៌មូលដោយបង្ហាន់ ដែដែក
ថែមទាំងមានអ្នកចេរក្បាតារារយ៉ាងតីងវិងទៀតជាឃង ។

អាលុវិហារ (Aluvihara)

អាលុវិហារ ស្តិតនៅក្នុងស្រុក ម៉ោគ មាន
ចម្ងាយជាន់ ៣២គ.ម ពីទីក្រុង ខេនឌី(Kandy)។ វាជាប
កន្លែងប្រវត្តិសាស្ត្រដែលបានបង្កើតឡើង ដែល

ព្រះអរហន្តប្រារព្យដើរសង្គមយនាទីឥឡូវ និងទីផ្សេងៗ សរសេរគម្ពីរ
ព្រះតែត្រូវបានបកប្រែគម្ពីរព្រះតែត្រូវបានបកប្រែគម្ពីរ
ព្រះអង្គបានបកប្រែគម្ពីរព្រះតែត្រូវបានបកប្រែគម្ពីរ
ជាការណាមីលី។

ទីក្រុងខេនខី(Kandy)

ខេនខី ជាទីក្រុងដៃសស់ស្អាត មានចម្ងាយត្រឹមកែ
១១៦៥.ម ពីទីក្រុងក្នុងបុរី ភូងត្រីស្តុសករណី ១៤៦៣
ព្រះបាច់ សេនសម្បត៌ វិក្សាមពាហុ បានយក ខេនខី
ជាទីក្រុងរបស់ព្រះអង្គ ហើយព្រះបាច់ វិមនធម្យសុរិយៈ
បានខបត្ថម្ភ ការកសាង ព្រះវិហារព្រះចង្វុមកែវ់។

ព្រះចង្វុមកែវ់(The tooth relic)

ភូងរដ្ឋរបស់ព្រះបាច់កិតសិរិមេវ៉ាន (KitsiriMevan)
ព្រះបាបជាតុបាននាំកីដែន កាលិង្វ ដោយព្រះនាង
ហេមមាមី(Hemamali) និងព្រះទន្លកុមារ(Dantakumara)។ គេចាត់ទុកព្រះចង្វុមកែវ់ថា ជានិមិត្តូបរបស់

ព្រះរាជ ហេរិយជារក្តីដីសិដ្ឋបំផុត នៃការគារពុជា
ក្នុងកោះលង្កាត់ មិនតែបីបញ្ញា៖ មានការបុជាប្រះទាប់ជាតិ
ក្នុងភាគារកម្មលំប្អែះចង្វើមកែវជាក្រោងកល់ថ្វី ។

អាសាទ្ហបុជា(Esala perahara)

បាប់ធ្វើមប្រារព្យិនៅ ខេមចុះនា បុ សិហា ជាក្រោង
កល់ឆ្ល័ំ គេបើកប្រះចង្វើមកែវឲ្យទួលបិស់ទគោរព ក្នុងទី
សាធារណៈ៖ ពិធីដីមហិមានេះត្រាយជាគស្សិនីយភាព
និងភាពងុងរឿងដែលមិនអាចបំន្លែចានទេវិយ៍។

បុជនីយជានមហិន្ទលេ

ចម្ងាយ ១៧គីឡូម៉ែត្រ ភាគខាងកើតក្រោងអនុរាជ៖
ជាតំបន់ជ្រើរក្នុងដែលមានកម្មស់ ៣០០ម៉ែត្រ ហើយក៏ជា
កន្លែងបាប់កំណើតដំបូងនៃប្រះបុន្ណោះ ដោយប្រះ-
មហិន្ទនៅ ចាននិមន្ទមកពីប្រទេសកណ្តាល មកកាន់កោះ
ស្រីលង្កាមុនដំបូង និងជាកន្លែងដែលប្រះមហិន្ទនៅជួប
ជាមួយប្រះរាជ ទេវានម្ូិយតិស្សេះ នៅថ្វី ១៥កេត្ត

ខេដស្ស ពុទ្ធសករាជ២៣៨។ បុជនឹយដ្ឋានមហិន្ទលេនេះ
តាមកំណត់ត្រាប្រវត្តិសាស្ត្រា មានពម្ពលំនូវ ផ្តើងចាត់ស
និង ព្រះឧណ្ណាលោម របស់ព្រះពុទ្ធឍ។

ភ្នំសុមនភ្នំ(ស្រីបាទ Sri Pada)

សិតនៅលើកំពុលភ្នំ សុមនភ្នំ នៃភាគភណ្ឌាល
នៃភ្នំចំងឡាយ មានស្មាមព្រះបាទដែលរក្សាទុកយ៉ាង
ល្អ ហើយគោរពបុជាដោយអ្នកកាន់សាសនាចំងអស់ភ្នំ
ប្រទេសស្រីលង្ការា ភ្នំស្រីបាទមានកម្ពស់ ២២៤៣ម
យើងអាចទ្រួសភ្នំនេះបានចាប់ពីថ្ងៃ ១៥ កើត ខែកញ្ញិក បុ
ធ្លូ រហូតដល់ថ្ងៃ ១៥កើត ខែចេត្ត បុ មេសា ភ្នំស្រីបាទ
នេះ គឺជាបុជនឹយដ្ឋានដែលសំខាន់ម្បយ ភ្នំចំណោម
ទិសភារៈ សំខាន់ចំង ១៦ ភ្នំកោះស្រីលង្កានេះ។

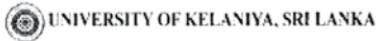

ល្ងាច នាម ពិធី

វិស្វាទី១៤ ន.ស.២៥៥៥ គ.ស.២០១១
សាមណែរ ធម្មាលង្ហារ បាល់ សុខ គន់នៅ

វិត្ត I.B.C. Temple, Srilanka

ប្រទេសស្រីលង្ហា

GENERAL CONVOCATION 2012

សីវិហ្មន និងសន្តិកឡាន លាយទាំជាមួយនឹង
គំណើកក់ត្រូងស្រក់ពិចារេង ខ្ញុំតែងតែមានដំណើរតាមដង
ផ្លូវលំកូចមួយ ត្រាប់ជាមួយដែលកាន់ត្រាគៅបាន
វត្ថុដែលខ្ពស់ស្ថាក់នៅ ទៅកាន់ចំណាតឡានក្រុងដីម្រី
ធ្វើដំណើរទៅកាន់សកលវិទ្យាល័យ ប្រវិទ្យាល័ណននានា
ដែលខ្ពស់ត្រូវទៅរៀននៅទីនោះ។

ឆ្លាំនេះ គឺជាម្នាក់ដែលខ្ញុំបញ្ចាក់បន្ទាប់ត្រូវដោកទស្សនរីជាតា និងព្រះពុទ្ធសាសនាដាម្មយសមណសិស្ស ដើម្បីតារារ៉ាន ដែលនិមន្តមកពីបណ្តាប្រទេសធ្វើដៃ ក្នុងនោះមាន កូវិះ ធម្មុន កូមា ចិន ថែ និងខ្មែរយើង។

ថ្វីទទួលសញ្ញាប់ត្រូវមកដល់ ខ្ញុំមានចិត្តរាំភើបខ្សោំដ ុណាស់ ព្រោះនេះវាគារទិន្នន័យប្រើប្រាស់ខ្លួន ហើយ ឱកាសបែបនេះ ប្រែហលជាមិនមានក្រើនដងសម្រាប់ខ្ញុំទេ តែពេលដែលខ្ញុំទៅដល់ទីលាននៃការទទួលសញ្ញាប់ត្រូវនោះ ខ្ញុំក្រោឡូកមើលអ្នកនៅដីវិញខ្លួនខ្ញុំ ខ្ញុំសង្គត យើងមនុស្សទាំងទូរាយជាម៉ែនី បងប្អុន មិត្តភកិ មានដោកន់បានចំណា និងមានការឲ្យខ្លះជាសញ្ញាបញ្ចាក់ថា អ្នកទាំងអស់នោះ មកចូលរួមអបអរដល់អ្នកដែលត្រូវទទួលសញ្ញាប់ត្រូវថ្វីនេះហើយមើលទៅ។

ខ្ញុំសិក្សរបីខ្ញុំដែលត្រានម៉ែន ត្រាននឹង និងសាច់ញ្ញាតិ បងប្អុន ក្រោពេមិត្តភកិជាសង្ស័ៃចត្តាចូលរួមក្នុងពិធីនេះ

ឡាតាំង អរគុណភាស់ចំពោះមិត្តសម្បាយ ចំនួន
ដែលបានចូលរួមលើកកម្ពាំងមិត្តដែលរួបខ្លួន ក្នុងពិធីទទួល
សញ្ញាប័ត្រនេះ។

មហាបុត្រ មាន សោរា

វស្សាណី១៥ ព.ស.២៥៥៦ គ.ស.២០១៧
សាមណោ ធម្មាលដ្ឋាកោ បាត់ ឥឡូល គង់នៅ

វត្ថុ I.B.C.Temple, Srilanka

ប្រទេសស្រីលដ្ឋាកោ

ឆ្នាំនេះ ជាថ្នាំដែលខ្ញុំត្រូវបន្ទាការសិក្សាច្នាក់អនុបណ្ឌិត ផ្លូវការសូន្យនឹងជានីងព្រះពុទ្ធសាសនាថោក្ខុងសកលវិទ្យាល័យកណ្តាផី ប្រទេសក្រើលង្ហាន (Kelaniya University of Srilanka)។

សម្រាប់ព្រះសង្ឃ្រែខ្មែរប្រាំមួយអង្គ ដែលសិក្សាចាម្បយគ្នាតាំងពីច្នាក់ខិប្បម (Diploma) មក ពេលសិក្សា ដល់ច្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រ បាត់អស់ខ្លះរហូតមកដល់ច្នាក់អនុបណ្ឌិត តីសល់តែពីរអង្គប៉ុណ្ណោះ ដែលតសិក្សាតាំងពេលពីដំបូងរហូតមក តែឆ្នាំនេះ សម្រាប់ព្រះសង្ឃ្រែខ្មែរ ដែលត្រូវរៀបចំច្នាក់អនុបណ្ឌិត មានត្រឹមពេតប្រាំអង្គប៉ុណ្ណោះរបស់ទាំងរបី តែបួនអង្គក្រោមពីខ្ញុំមកដល់ពេលនេះ លាកកបានលាតាកសិក្សាបទ (សីក) អស់ហើយ ក្រោយពេលទៅដល់ស្រុកខ្មែរវិញ្ញាបន្ទាប់ពីប្រឡងសុច្ចោម។

ការជួបភាពបារកបដ្ឋានបច្ចីយនៃការប្រាកតប្រាស់ នេះបើនិយាយទៅតាមព្រះពុទ្ធដើរការដែលបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងប្រទេសក្រើលង្ហាន។

អង្គបានសម្បងហើយ ពេលម្រាប់ខ្ពស់មានយោបល់
ម្បយចា “ពេលដែលយើងជួបត្តា យើងគូរពេលសាងនូវអនុ-
ស្សាវីយ៉ល្លាចាម្បយត្តា ព្រះថាបើយើងបានសាងនូវ
សេចក្តីល្អជាម្បយត្តាហើយ វាគិនភាគចលណាលទ្ធមាន
កម្បពេរ និងវិប្បុជិសារជាម្បយត្តាណ្វីយ”។

មិនថានៅទីណាកនៃនៅណាទេ ពេងពេមានការ
ប្រជុំមនុស្ស ហើយពេលណាដែលមានមនុស្សប្រើន ពួក
គេពេងបង្កើតឡើងទៅជាសហគមន៍ បុសមាតមសម្រាប់
ជួយដល់ត្តានឹងត្តា។ ចំណុចនេះ ខ្សោយើងកំមិនបែកត្តា
ពីប្រទេសធ្វើង វដែរ ពេងពេចងក្រងត្តា និងបានជួបជុំត្តា
ពេលមានពិធីបុណ្យជាតិម្បងម្នាល់។

မြင်မှု မင် ရွှေ

ရွှေခါ ၁၄ ၈.ၟ.၂၅၃၈ ၈.ၟ.၂၀၁၃
သမဂ္ဂ မြန်မာ ဘဒ် ဆုံးလျ ကန်နေ
ရှုတ်စံအောင် ပန္တရှိသီလျှော်စံ
ခု၌။၀၈၉၇ ရန် ရန်

ឆ្នាំនេះ ក្រោយពេលបញ្ចប់ការប្រឡងច្នាក់អនុ-
បណ្ឌិតនៅប្រទេសស្រីលង្ហោ ខ្ពស់បានសម្រេចចិត្តថា ខ្ពស់ត្រូវ
តែទៅខ្មែរវិញទោះបីខ្ពស់ត្រូវបន្ទាការសិក្សានៅតួកកិ តែខ្ពស់អាច
ទ្វើដឹងចុះទៅមកបានបើសាលាគ្រូវការខ្ពស់។

ការសម្រេចចិត្តមកនៅខ្មែរនេះ គឺប្រាប់ខ្ពស់ចង់ជួយ
សង្គមជាតិ និងប្រាប់ពុទ្ធសាសនាចោះពាយអ្នកដែលខ្ពស់អាចធ្វើ
កើត ជាតិសេសសម្រាប់មូលដ្ឋាននៅឯស្រុកកំណើត គឺ
វត្ថុប្រាសាទស្រែ៖កណ្តាល(ខ្សាស់) យុធបុស្សវា ស្រុក

ព្រះនេគត្រព្រះ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។

ឆ្នាំនេះ ខ្លួនសកម្មភាពច្រើនជាងឆ្នាំមុនទាំង
ការងារជាយសង្គមជាតិ និងព្រះពុទ្ធសាសនា គឺខ្លួនចូល^{ចូល}
រួមសម្រេចដែលបានបុណ្យនានា តាមវិញ្ញុ និងទូទៅស្បែនធនេះ
ដើរ។ នៅក្នុងស្ថានេះមានពុទ្ធបនីស៊ែទនៅស្រុកស្វាត់
ខេត្តកំពង់ផែ កាលពីថ្ងៃអង្គារ ៨កើត ខែសុវណ្ណ ឆ្នាំម្ការា
បញ្ចប់ ៣.ស.២៥៥៧ ខែកុលា ឆ្នាំ២០១៣ បាននិមន្ទ
ខ្លួនទៅបង្កាត់បង្រៀនព្រះជម់វគ្គិនិចចំនួន ៥ថ្ងៃ (ថ្ងៃទី៤
ដល់ថ្ងៃទី៥)។

ពេលនេះមិនអាចធ្វើឲ្យខ្លួនបានទេ ចំពោះ
ការងារ ព្រះវាតាការចូលចិត្តស្រាប់របស់ខ្លួនទៅហើយ
បើនេនចម្លកគ្រង់ចា តើខ្លួនឯងត្រូវបង្កាត់ពីអ្នីបើពេលនេះ
មានកែវថ្ងៃនោះ ខ្លួនគិតថា បើខ្លួនបង្កាត់ពីព្រះសុវត្ថ
កំណើនដើរ ដូចជាចម្លេចក្នុងស្ថានព្រះសុវត្ថ និងព្រះសុវត្ថធ្លី
ឡើត តែព្រះសុវត្ថទាំងនោះត្រូវបើកប្រាស់ពេលនេះ

ប្រើនណាស់ទីបង្ហាញព័ត៌មាន ហើយចូលរួម ខ្លួនឯង ដើរិតទាំង ឬត្រួតយកនូវចែរិតទាំង ៦ប្រភាគមកបង្ហាញវិញ តើចែរិតទាំង ៦នោះមាន សេចក្តីនឹងខ្លឹមសារយ៉ាងណារ ខ្លួនឯងយកមក រៀបរាប់ដូចខាងក្រោមនេះ៖

ចនិតគ្រប់គ្រង់

ពាក្យចា ចិត្ត តាមគម្ពីរិសុទ្ធមត្តប្រជា ការប្រ-
ពីត្ត បានដល់កិរិយាដែលញាប់ញ្ចៀវផ្ទាយ ផ្ទាត់
និងផ្ទាត់ចិត្ត ការញាប់ញ្ចៀវបស់ទ្វារទាំងពាន់៖ មានជាបារ
ហេរិយេងត្តាចា ធ្វើ និយាយ គិត ដូច្នោះទីប្រជានុភាស-
សិតបុរាណ ពេលចា ការធ្វើ ការគិត ការនិយាយជា
ចិត្តរបស់មនុស្សទាំងឡាយ ជាគ្រឹះសម្ងាត់ ជាបេក្ខ
ប្រាប់ទ្វាត់ប្រភេទមនុស្សចាល់ បុរាណកំ។

១- ភតចិត្ត មានភតេជាប្រក្រិ

២- ទោសចិត្ត មានទោសេជាប្រក្រិ

៣- មោហចិត្ត មានមោហេជាប្រក្រិ

៥- វិតកូចិត មានវិតកូជាប្រភពតី

៥- សឡាចិត មានសឡាចាប្រភពតី

៦- ពួកូចិត មានការដើរជាប្រភពតី។

ប្រធែលនៃសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ

១- រតិចិត ទីកចិត្តីមហ៊ែន: ដួងពណ៌ក្រហម

២- ទោសចិត ទីកចិត្តីមហ៊ែន: ដួងពណ៌ខ្មែរ

៣- មោហិចិត ទីកចិត្តីមហ៊ែន: ដួងពណ៌ក្រហមប្រាល់
ដួចទីកលាងសាច់

៥- វិតកូចិត ទីកចិត្តីមហ៊ែន: ដួងពណ៌ល្អកំ ដួចទីក
សណ្ឋិកស្សារ បុរិចទីកបាយ

៥- សឡាចិត ទីកចិត្តីមហ៊ែន: ដួងឆ្វាបិសុន្ទ ដួចពណ៌
ផ្តាកណិករ

៦- ពួកូចិត ទីកចិត្តីមហ៊ែន: ដួងបិសុន្ទស្សាត ដួចកែវ
មណិជ្ជាតិ។

ធម្មជាជនដែលបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងប្រព័ន្ធទីន្នន័យ

៦ប្រចាំខែ

១- មាយា	មានល្អិចកលមាយាត្រឹមយល់ថ្វីទំនួរ ប្រុយលំខែស
២- សាហេយ្យ	អំណួតអ្នកអាង
៣- មានៗ	ប្រកាន់ខ្លួនថាអារក្រក់ជាងគេ ល្អជាងគេ ស្សីគេ
៤- បាបិច្ចាតា	មានការប្រាថ្ញាលាមក
៥- មហិច្ចាតា	សេចក្តីប្រាថ្ញាចំ
៦- អសន្តិជាតា	ការមិនសន្នាស។

សិទ្ធិភាពនៃប្រចាំខែដែលបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងប្រព័ន្ធទីន្នន័យ

៦ម៉ោង

១- ពីរយាបចំ	រៀបរាយទន្លេនៃក្នុង មិនបន្ទាន់
២- កិច្ច	ល្អស្មាតជារបៀប
៣- ភោជន	ពេញចិត្តរសដ្ឋិម ឆ្លាត់ ពណ៌ដែលគ្នា

- ៤- ទស្សន៍ ពេញចិត្តល្អស្អាត
- ៥- ធ្វូបវត្ថិ មានល្អិចអំណុះតប្រកាស់ខ្លួនកាថ់ប្រក
- ៦- កម្មដ្ឋាន ដែលសមត្ថភីអសុវ៉ែ: ៩០
កាយតាសតិ១។

ឯកត្រាធោះនៃការងារប្រជុំនៅខេត្តកែវ

ថ្ងៃទី

- ១- កោធា មានសេចក្តីក្រោច
- ២- ឧបនាយក ចងចាំនិងតុកឈុក
- ៣- មគ្គា លុបបំបាត់គុណរបស់គេ
- ៤- បណ្តាលោ វាយស្រើគីឡូកខ្លួនទ្វឹងដីមជាមួយ
និងគេ
- ៥- តស្សា មានសេចក្តីប្រសាប្តេជ្រុះណានល្អនឹងស
- ៦- មច្ចូវយំ មានសេចក្តីកំណាលព្យៀង។

សិរិយាជនទំនាក់ទំនងនៃក្រសួងពេទ្យ

៦ម៉ោង

- ១- កិរិយាបចេ ទៅរហូតដល់បន្ទាន់ វិនិច្ឆ័ន់
២- កិច្ច ស្ថាតតែមិនរៀបរាយ មិនស្រើម ប្រាថ្ឌា
កំពុងគ្នាដែលគ្នាប្រាថ្ឌា
៣- ភោជន ពេញចិត្តរបស់ជូនរៀបរាយជាតិលើងចត់
ទទួលទាននាប់រហូត សម្រួលដំឡើង
៤- ទស្សនា: ចូលចិត្តមិនរៀបរាយកាប់ពាក់ ទាត់ធាក់
៥- ធម្មបរិភី ប្រាថ្ឌាក្រាល ចងកំនុំ រិលគុណភ័ព
រាយប្រកស្សីប្រាថ្ឌាការក្រក់
៦- កម្មដ្ឋាន ដែលសមគ្នា វណ្ណកសិណាគេ
ព្រហ្មវិហារេ។

ឯកត្រានេះនឹងបានប្រើប្រាស់ដោយខេត្តិក

៦ម៉ោង

- ១- ថ្ងៃនេះ មានចិត្តមិនវិនិច្ឆ័ន់កំងការធ្វើបុណ្យកុសល

- ២- មិត្ត មានចិត្តមិនសុប់ក្នុងការធ្វើបុណ្យកុសល

៣- កក្កដ្ឋា វិភេសរអេងចិត្តក្នុងទានដែលឲ្យរើយ

៤- វិចិត្ត សង្ឃឹមក្នុងគុណព្រះរតនត្រូយ

៥- អាពាណត្តាបិតា ភាពនៃបុគ្គលម្នកប្រកាស់យក(នូវរឿង
អីម្បយ)

៦- ទុប្បជិនិស្សត្តិតា លេបង់ទិដ្ឋិនោះបានដោយលំបាក។
នៅខាងក្រោមនេះនឹងបង្ហាញថាលទ្ធផលនេះមានចំណាំខ្ពស់

៧- តិវិយាបច លើយកនើយអំណួនអណ្តុងចិត្តមិននឹងន

៨- កិច្ច ការងារគ្រោតគ្រាតមិនធ្វើតុកដូចដែល
សេសសល់ធ្វើឡើលូមិនបាន

៩- កោដន មិនវើសអាបារ(ហើយលោកលោន)

១០- ទស្សន៍ យើងឲ្យលូចាលូ យើងឲ្យមិនលូចាមិនលូ

១១- ធម្មបរិតិ ឯងឲ្យយមមិនសុវិះរឿងរឿងរីទេ

១២- កម្មផ្ទាន អាពាណស្សត្តិ។

ឧត្តម្រោះនៃក្នុងប្រព័ន្ធបច្ចុប្បន្ន

៦៧៩៣

១- កស្សពហុលតា ភាពនៃអ្នកពេលពាក្យសម្លើប្រើន

ប៉ាច់ប៉ាច

២- គណរដ្ឋាភិបាល ចូលចិត្តពួកគណៈ

៣- កុសលានុយោគ អនកវិរតិ មិនប្រាថ្មារត្រកអរ

កុងបុណ្យកុសល

៤- អនវិធីកិច្ចតា ភាពជាអ្នកធ្វើការងារកំពុងស្តីព្រំតត

មំម្រួន

៥- រត្តិជូនមាយនា ទិវាបច្ចុលនា ដំណើរប្រប្រើត្រួលយប់

ជាដែរ ពេលថ្ងៃជាក្រើង^(១)

៦- ហុកហរ ធានា អារម្មណិកមិនប្រាកដរសាប់រសល់។

(១) អាណតកម្មានវិសុទ្ធមក្វិត ទី ៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០៩ បន្ទាក់ទី ៣ តារាំង

នគរោះនៅលើក្នុងប្រព័ន្ធលោមជាមីនិត្តបច្ចុប្បន្ន

៦ម៉ោង

- ១- កិរិយាបចំ យើតយ៉ាវិនិលប្រអូសដូចមោហាបិតដែរ
- ២- កិច្ច ការងារមិនមំម្លែន សារ៍ ពុកសិរាយ
- ៣- ភោជន មិនពិតប្រាកដយ៉ាងណាក់បាន
- ៤- ទស្សន៍: ចូលចិត្តមេីលជាលក្ខណៈ: ពុកក្រុម
- ៥- ធម្មបរិតិ រើសរាយទ្វោះទ្វោះនិលប្រអូសពេញចិត្ត
ប្រឡាកប្រឡាំដោយពុកគណៈ:
- ៦- កម្ពុជាន អាណាពានស្សរិតិ។

ឯក្រុណោះនូវប្រព័ន្ធលោមជាមីនិត្តពាម៉ោង

- ១- មុនុចាត់តា មានការបរិច្ឆោតស្តី
- ២- អរិយានំ ទស្សនកាមតា មានសេចក្តីប្រាទ្ញាចង់យើង
ព្រះអរិយ
- ៣- សឡុម្បំ សោក្តកាមតា មានសេចក្តីប្រាទ្ញាដើម្បីស្ថាប់
ព្រះសឡុម្បៃ

៤- បាមេដ្ឋិតហូលតា ជាអ្នកច្រើនដោយបាមេដ្ឋិត

(សេចក្តីរក្សាយ)

៥- អសបតា ជាអ្នកមិនមានអំណុចអ្នករាយ

៦- អមាយវិតា ជាអ្នកមិនមានមាយា

៧- បសានីយេសុ ហោនេសុ បសាថោ ជ្រះថ្វាក្នុងទីដែល

គុរប្រែច្បាស់

କେବଳମୁଖୀ ପାଇଁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

១- តីរិយាបច្ច	ស្រស់ឆ្នាំ ទន្ល់ឆ្នល់ សុភាពរបស់
២- កិច្ច	រៀបរាយស្ថាតមានរបៀប
៣- កោដន	ពេញចិត្តផ្តុម
៤- ទស្សន៍:	ពេញចិត្តការងារល្អយ៉ាងរៀបរាយ មិនលោតហក់
៥- ធម្យបវត្តិ	វិកាយកុងបុណ្យកុសល
៦- កម្មជាន	អនុស្សត្តិ៦។

នគរបាល: នគរបាល នគរបាល នគរបាល នគរបាល នគរបាល នគរបាល

៦៧៣

- ១- សោចស្បែក ប្រជើទូនានងាយ សុភាព
- ២- កល្បាលមិត្តសេវា ប្រចាំកប់រកមិត្តដើលណ្ហប្រសើរ
- ៣- កោដនេ មន្ត្រីត្រួត ស្ថាល់ប្រមាណក្នុងការបរិភោគ
- ៤- សតិសម្បជញ្ញា មានសតិសម្បជញ្ញា: គ្រប់គ្រង
- ៥- ជាកវិយានយោទា ប្រកបដោយសេចក្តីភាក់រព្យក
- ៦- សំវែងជានេសុ សំវែង សង្ឃឹតក្នុងទីដើលគ្រាយ
សង្ឃឹត។

នគរបាល: នគរបាល នគរបាល នគរបាល នគរបាល នគរបាល នគរបាល

៦៧៣

- ១- កវិយាបច រហូតដល់រហូតដល់រហូតដល់
- ២- កិច្ច ការងារជារហូតដល់រហូតដល់ ជាប្រយោជន៍នៅ
- ៣- កោដនេ ធ្វើ ប្រើ ប្រាស់ជាកិលីធម៌លីម៉ែត្រាភ្ល័រ
មិនចត់ពេក

៤- ទស្សន់ មើលដោយការពិនិត្យ ពិគ្រោះ

៥- ធ្វូបវត្ថិ ប្រជែងដោយ មិនវិនិច្ឆ័ន់ មានសតិសម្ប-

ជញ្ជាំ: មានសេចក្តីព្រាយាម

៦- កម្មដ្ឋាន មរណានុស្សិតិ ឧបសមានុស្សិតិ ភាហាយ

បដិកូលសញ្ញា និងជាកុវត្ថាន។

ធនបាន

អារម្មណ៍នៃ សមចកម្មដ្ឋាន៤០ មានសហ្ថាយ
ដើរដី ក្នុង ចំនួន ៩ គ្រឿង គ្រាយ គី៖

- អសក១០ និងកាយគតាសតិ១ ជាសហ្ថាយដល់មនុស្ស រតិចរិត។
- អប្បមញ្ញ៤ និងវណ្ណកសិណោ៤ មាននឹលកសិណាដារីម ជាសហ្ថាយដល់មនុស្សទៅសចរិត។
- អានាចានស្សិតិ១ ជាសហ្ថាយដល់មនុស្សមេបចរិត និងមនុស្សមាន វិតក្តុចរិត។
- អនុស្សិតិ១ មានពុទ្ធនុស្សិតិ ជារីម ជាសហ្ថាយដល់

មនុស្សសង្គមទិន្នន័យ

- មរណានុស្សតិំ ឧបសមានុស្សតិំ អាហាហរបដិកល-
សញ្ញា១ និង ចក្ខាតុវត្ថុនៅក្នុងទីក្រុង ជាសហ្មាយដល់មនុស្ស
ពូទិន្នន័យ។

ចំណោកកម្មដ្ឋានទាំងអស់ ដែលនៅសល់ ជាសហ្មាយដល់មនុស្សមានចំណោមប៉ែង។

ក្នុងទីនេះ ខ្ញុំមិនបានសរស់រព្យល់ដោយពិស្តារទេ ត្រាន់តែសរស់រចំណុច ប៉ុណ្ណោះ បើម្នាកចង់យល់ ឲ្យកាន់តែច្បាស់ សូមអ្នកចូលទៅសិក្សាក្នុងគម្ពុជាសុទ្ធមត្ត ត្រង់សិលនិទ្ទេស និងសមាជិនិទ្ទេសចុះ។

កាលពីជើមឆ្នាំនេះ ខ្ញុំចានទៅនមស្សាការថ្វាយបង្គំនូវបុជនឹយស្ថានប្រទេសភូមាចំនួន ឯក្រឹម គីឡាយ ពុធ ១កើត ខែបុស្ស ៣.ស.២៥៥៧ ដល់ថ្ងៃ ៨កើត

ខេបុស្ស ដែលត្រូវនឹងថ្ងៃទី១ ដល់ទី៨ ខែមករា ឆ្នាំ
២០១៩។ ដើម្បីបាននូវអបកបរចេតនា នៃមហាកុសល
ខ្ពស់មបើកយកនូវចំណុចនិងប្រវត្តិសង្គមបន្ថី។ ដែលខ្ពស់
បានទូលាតិសមណានិស្សិតខ្មែរនៅប្រទេសកូមាលីច
ភទោះ

ប្រវត្តិសង្គមបន្ថីនៅក្រោមផែនទី

បុគ្គលិយភ្នែក និងប្រាសាទសំខាន់ក្នុងប្រទេសសហភាពមិយ៉ាន់ម៉ា

The famous Pagodas and Temples of This
Myanmar Union are as follow

ប្រព័ន្ធស្រីស្រីក្បាល (ប្របេរិសង្គក្រចេតិយ)

Shwedagon Pagoda (Yangon)

ចេតិយនេះជាបែបចេតិយម្មាយ តួនចំណោមបូជនឹយ-
ធ្លានល្អីវេលើពិភពលោក ដែលគេរឿងតារាទានកសាង
ទ្វីនអស់រយៈកាល ២៥០០ឆ្នាំ កន្លែងទៅហើយដែលជាប៉ា
ទិកនៃនឹងតម្លៃប្រាស់សារីកជាតុរបស់ប្រាស់ពុទ្ធមតិកាលប្រាស់
ប្រាស់អង្គតី មានលើប្រចាំខែបស់ប្រាស់ពុទ្ធកកសន្តែ៖ ពម្រោះ
ទិករបស់ប្រាស់កោនាតមនេះ សំណើតែសាធារណៈករបស់ប្រាស់
កស្សប៊ែងប្រាស់កោនាតុដសរស់របស់ប្រាស់ពុទ្ធសម្រាប់គោរព
ដែលបានសោយរាជ្យទាំងឡាយ បានកែលម្មចេតិយនេះ
ពីម្មាយជំនាន់ទៅម្មាយជំនាន់។ តួនអំទូរសពតវគ្គរឹទី១៥
មានប្រាស់មហាសី ហ្មិនសវត្ថុ នៃនគរហោងរវាតិ(នគរមន)
បានបរិច្ឆេតមកដរបស់ប្រាស់នាង ពេលប្រាស់នាងចាត់ដក
ឲ្យយកទៅធ្វើឲ្យចេតិយនេះមានកម្ពស់យ៉ាងស្អីមស្អីច
សញ្ញថ្មីនេះ។

ចេតិយសិរិចឡូហង្គមប៉ានេ

(Sirimangala Kaba Aye Zedi)

សំណង់នៃចេតិយនេះ ត្រូវបានគេកសាងឡើងចប់
សព្វគ្រប់នៅថ្ងៃទី ១០កើត ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៥២។
សករដែល ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ៨ មិថុនា ឆ្នាំ១៩៥៣។

ចេតិយនេះ មានកម្មសំប្រាកាណជាទី ១១ដប្កីត តី
បាតក្រោម និងបិរិយាយការក្រោមប្រមាណចម្លោះ៥ប្កីត។
ចេតិយនេះ មានផ្ទុវិញ្ញុលប្រកបដោយការគុបតែងលម្អិត
ដោយក្បារក្បាថ និងធ្វើឱ្យដោយការតែងតាំងនៃ ៥ តោះទៅកាន់
ចេតិយ ដែលមានព្រះពុទ្ធផ្លូវបម្បយ៍តាមច្រកទ្វារទាំង
នៅក្នុងនៃ ៥ព្រះអង្គ ដែលទ្រង់បានត្រាស់ដើងឡើងក្បាច់
លោកនេះរួចមកហើយនោះ គឺមានព្រះពុទ្ធផ្លូវព្រះទីបង្គរ
ព្រះកកុសន្ទះ ព្រះកោនាគមនេះ ព្រះកសុឃប៊ែ
និងព្រះសមណគោតម ដែលព្រះពុទ្ធផ្លូវបនីម្បយ៍មាន
កម្មសំប្រាកាណ៥ប្កីត។

ព្រះសិរិធមលជាមិត្តលេខ: (The Siri Mangala Mahā Jinninda)

នៅខាងក្រុងនៃចំពីយនេះ មានព្រះពុទ្ធយុបធ្វើពី
ប្រាក់ចម្លងប្រមាណពាណាពិស(៥៥៣, ៧៧គ.ក) ដោយ
មានកម្មស់ជប្រើពី(៣ម) ដែលមាននាមថា “សិរិធមល
មហាជិន្ទិន្ទ”។ ព្រះពុទ្ធយុបធ្វើពីប្រាក់នេះ ត្រូវបានគេធ្វើ
ឡើងនៅថ្ងៃអាចិត្យ ១០កើតខាងចន្ទិកតិ ក្នុងខេទបុគ្គេ
មីយ៉ាន់មា សករាជ ១៣១៥ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ១៥ មករា
ឆ្នាំ ១៩៥៣ និងត្រូវបានគេដោះជា ជាប្រះពុទ្ធយុបជំជាងគេ
ធ្វើពីប្រាក់ក្នុងទីកន្លឹមភូមិក្នុមាចាំងមួល។

ព្រះសារិធមល (Enshrined Relics)

មានព្រះសារិធមលបានគេដោះជាប្រះពុទ្ធដូចតិច និងព្រះសារិ
ធមលជាតុព្រះអរហន្តដីបរិសុទ្ធ ត្រូវបានព្រះអរិយសង្ឃរាំ
មកជាមួយត្រូវដែរ ហើយបច្ចុប្បន្ននេះត្រូវបានគេ

បញ្ជី៖ ដើម្បីទិន្នន័យ និង
ព្រះសង្ស័ត្តិសការបុជាយកបុណ្យកុសលរៀងខ្លួន។

ព្រះនាមីអចលាស្សែងសំព្រះនៃអត្ថបាត់ខ្លួន

(Relics of the Lord Buddha's Foremost Disciples)

ក្នុងប្រភពិសាស្ត្រ សម័យកាលព្រះសមណាគោតម
ព្រះសារីបុគ្គលេខ្លវត្ថុរាជាណគេស្អាប់ថា ជាមត្តសារកំណើក
ក្នុងចំណោមសារកំទាំងទ្វាយផ្ទុកបញ្ញា និងព្រះមហា-
មេដ្ឋានល្អានត្រូវផ្ទុកខាងមហិទ្ធិប្រទួល ជាមត្តសារកំរបស់អង្គ
ព្រះសម្ពទុក។ ព្រះសារីបុគ្គលេខ្លជាមត្តសារកំស្នា និងព្រះ-
មហាមេដ្ឋានល្អានត្រូវជាមត្តសារកំដៃង។ ពេលព្រះអត្ថ-
សារកំទាំងនេះចូលបន្ទិញនៅទៅ លោកបានបន្ទូលទុក
នូវជាកុរបស់លោក ទុកដើម្បីឲ្យពណ៌កសត្វត្រប់រុបធ្វើ
សការបូជាយកបុណ្យកុសលករៀងទៅ។

ព្រះសារីកធាតុទាំងនេះ ត្រូវបានគេយកមក
បញ្ចុះក្នុងព្រះស្តីបសញ្ញា លើកំពុលភ្នំវិទិស្សនាគដ្ឋនី
ជាការធានានឹងភាពាមព្រមទាំង សុចិត្តនៃការបង់បានខ្លួន
ក្នុងរដ្ឋកាលព្រះបាន អស់ការក្នុងក្រុករកស្តីបចាស់នេះនៅឆ្នាំ១៩១២
នៃសកកដ មិយ៉ាន់ម៉ាត្រវនីងគ.ស.១៨៥១ គេបានរក
ឃើញផ្ទុរសពពីរ។ ផ្ទុរមួយមានលេខាបា សារីបុត្រ និង
មួយទៀតលេខាបោះមេត្តល្អាន ដែលសរស់រដាមក្សាយត្រូវ
បានគេសន្តិជានៅ ជាកាសាព្យាបិន្ទុប្រកាសាប្រាក់តាំង
មានមិយុសកូចៗនៅក្នុងផ្ទុរទាំងនេះ ដែលបានអក្សរ
ដំបូងគឺអក្សរ “សា” វិនិច្ឆិតីរគឺអក្សរ “ម” យ៉ាងច្បាស់។
នៅថ្ងៃទី២០ មករា គ.ស.១៨៥១ ដោយតំណាង
ឲ្យរដ្ឋាភិបាលប្រពេលទាំងមួល សហគមន៍មហាផោធិ
តណ្ឌាបានផ្តល់ព្រះសារីកធាតុខ្លះៗ ដល់ប្រជាធិបតេយ្យ
ក្នុងពិធីមួយដើមហេឡានិក ត្រូវបានគេធ្វើឡើងក្នុងក្រុង

កាលចុត្តា។ ពីដីបញ្ញានតាំណាងទៅទឹកលប្បេះសារីកជាតិ
ទាំងនោះ តាំណាងទូរសព្ទថ្មីបន្ទាប់ ហើយពីអាកាស
យានដ្ឋានដុមដុម មកភាពនៃទីកដីកម្ពុជាដូចមួយនឹងជាតិ
ទាំងនោះ។ ប្បេះសារីបុត្តិត្រូវ ស្ថិតនៅខាងស្តាំនៃអង្គ
ប្បេះសម្បូទ័រ ហើយប្បេះពុទ្ធបន្ទុនប្បេះអង្គដ្ឋាល់បានប្រកាស
ថាលោកជាងតទ័រ:ផ្លូវបញ្ហា និងប្បេះមហាមេត្តល្អាន-
ត្រូវស្ថិតនៅខាងឆ្វេងនៃអង្គប្បេះសម្បូទ័រ និងប្បេះពុទ្ធអង្គ
ដ្ឋាល់បានប្រកាសថា លោកជាងតទ័រ:ខាងមានប្រឈឺ
នោះ គឺត្រូវបានយកមកបញ្ជាគូនប្បេះសិរិមួលកចាំអេ-
ចេតិយនេះជាង។

មហាជាសាធារណន៍ហាត់ (mahapāsāna cava)

មហាថាសាធារណគុហាតាប់ផ្លូវមកសាងទេរីង នៅ
ឆ្នាំ១៩៥២ ហើយបានកសាងចប់សព្វគ្រប់នៅខេមិចុនា
ឆ្នាំ១៩៥៥។ ទីក្រោកនៃការកសាងមហាថាសាធារណគុហាត់
នេះអស់២,២៥០,០០០ដោន។

យើងគ្នរកតែសម្ងាត់ដឹងដើរ នៅក្បែរគុហាមាន
បណ្តាល់យម្ខយដើលជាក់តាំងរូបអ្នកប្រាជ្ញ និងរូបសំ-
ណាកដៃរីង។ ក្នុងនោះមានព្រះនាយាលក្តុណា សម្រួច
ព្រះមហាសង្សោរដីសម្រួចដូចណាតដឹងដើរ។

ថែទិន្យប្រាង៖ ថែទិន្យនុវត្ត (រដ្ឋមន្ត្រី)

ព្រះបាទពោធិ៍យ បានកសាងមហាមីដើល
នាំមកពីរដ្ឋរភ្នាក់។ ដោយទីអាកាសនេះជាកន្លែងគ្នរួម
គោរពនៅក្នុងរដ្ឋមណ្ឌលនោះ ជារៀងរាល់ព្រឹកពិធីលាង
សម្ងាតព្រះតំបន់ព្រះពុទ្ធបងិមា បានទាក់ទងពុទ្ធបិស់ទៅ
ជាប្រើនមកការនៃទីនោះ។

ប្រាង៖ ពុទ្ធបន្ទីរ (ប្រាង៖ ពុទ្ធវេជ្ជៈ)

ព្រះពុទ្ធបន្ទីរនេះ ត្រូវបានគេសាង
ឡើងនៅឆ្នាំ១៩៩១ ក្នុងប្រទេសក្រុមាសភាពមីយ៉ាន់ម៉ា។

Big Buddha: The Monywa Buddha The
Largest Reclining Buddha

This reclining Burma (Myanmar) Was built in 1991.

ပြေးတဲ့သူပြောဖော်ပြန်တွေ့မော်ယော်ပို့ပို့ (ကျော်) ၆။
မာနပေါ်ယော်၁၀၀ (၂၀၀feet)၏ တမစီလှုံးပြု-
ဖော်ပြေးတဲ့ဆာဆာ ပြေးတဲ့ပြန်တွေ့မာနနံယာ
ကာပွဲပြုပြန်တွေ့ရပ်ပြေးတဲ့ တေပါဒီကရအပ်ပြေး-
နှာယုံးလတဲ့နှာယုံးလပြေးနိတွေ့မာန။ တိမာနပြောဟန်ခား
ကိုနှိမ် ပေါ်လမန့်ဆုံးမားပေါ်တော်တမပေါ်ယော်ပြေးတဲ့၏
ပြောနော် (၂၀၀feet) နိုင်ပြေးတဲ့သူပြော နိုင်ဆာရှုံးရပ်ပြေး-
တဲ့ဘာမာန၁၀၀မှုံး၏ သူပြေးတဲ့မော်ယော်ပေါ်တဲ့

ទុកចា ជាព្យាបាលប្រចាំថ្ងៃលបរិនិញ្ញានជំជាងគេនោះ
នឹងបាត់ ឈ្មោះនាប់។ ចិីវនេះ ព្រះពុទ្ធឌ្រោះប្រិនិញ្ញានមួយ
គីកំពុង តែត្រូវគេឆ្លាក់លើចិី នៅខេត្តជិកប្រុកបាត់ខាង
កើតប្រទេសចិន។ ព្រះពុទ្ធឌ្រីនេះ គឺនឹងធ្វើឡើងមាន
ប្រវែង ៤៩៦ម (១,៣៦៥ feet)។ មោយៗរជាទីក្រុងក្នុង^១
ស្តីកសាធារណៈបន្ទប់ក្នុង ដែលស្ថិតនៅចម្ងាយ
១៣៦គ.ម នៅភាគខាងជើងទីក្រុងមណ្ឌល តាម^២
បណ្តាញផ្លូវស្តីដីនឹងជីនជំនាញខាងកើត។

បេតិយលោកខេវី (មហាផ្ទៃ)

Kyauktawgyl Pagoda

នៅក្បែរភាពខាងក្រោង ផ្ទាន់ទៅកាន់ជូរភ្នំមណ្ឌល
ព្រះពុទ្ធបសិតនៅតាមបណ្តាណយក្តា ដែលសាងឡើង
ដោយព្រះពាងមិនដឹង ឆ្នាំ១៩៥៣-៧៥៤ ព្រះពុទ្ធប្រព្រៀវ
បានគេផ្តាក់លើធ្វើដំឡើងចុរៈករប្បន្នដើរដី ស្តិតក្នុងជូរវេត
មួយ។

ចែតិយចិត្តចិញ្ចា (វណ្ណមន)

ចែតិយដែលប្រកបដោយអាចីកំពាំងនេះ ស្តិតនៅ
លើធ្វើដំឡើងចុរៈដែលស្រាប់ដោយមាស ជាហ្មោះដំឡើងចុរៈស្តិតនៅ
ជាច់ពីគេមក្តា មើលទៅហាក់ដូចជាអាចរដ្ឋិលជុំបាន នៅ
លើកំពុលភ្នំមានកម្មស់ពីមាត់សមុទ្រប្រហែល ១២០០
ម៉ែត្រ។ ចែតិយដំឡើងចុរៈមួយនេះ មានកម្មស់ប្រហែល
៨ហូម៉ែត្រ តាមរយៈរឿងព្រៃននិទានប្រាប់ថា ធ្វើដំឡើងចុរៈក្បារ
លីនិងដោយខ្លួនឯង ព្រោះមហិទ្ធិប្រទិន្យព្រះកេសាប្រះពុទ្ធបាន
ដែលបានបញ្ជាផ្លូវក្នុងចែតិយនេះ។ មានរឿងព្រៃនជាប្រើន
ស្តិតឱចែតិយនេះ និងជំនួយខាងអ្នកតារ ក្នុងចែតិយនេះ

ជាក្រុងស្ថិតនៅជាយក្តី មានចម្ងាយប្រហែល ១៦០គ.ម ពីក្រុងយ៉ាងហួន។ វាមានកម្ពស់ ១១គ.ម ទេរដៃម្រាល សម្រាប់អ្នកដើរឡើងពីជំរឿតនុញ្ញន។

បេតិយច្បឹងបានមួយដីលើក្នុងប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា តី

បុជនីយដ្ឋានមួយដីលើក្នុងប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា តី ចេតិយនេះកម្លាប់ព្រះពុទ្ធបជិមាតូច ៥ ព្រះអង្គ ៤ មួយ ឆ្នាំមួងនៅចុងខែ ៩ បុណ្ណែម ខែ ១០ មានពិធីបុណ្យរំលើក ចេតិយក្នុងអំឡុងពេលដែលព្រះពុទ្ធបជិមា ៥ ព្រះអង្គ ត្រូវគេជាក់ជាង្វារហេប្រទក្សិណាដីវិញ្ញី លើឡូកដែល រំលែចទៅជាយក្រុងតាក់ពេងយ៉ាងដើរតាយ។

Aneient Bagan City

មាននគរដ្ឋីកសាសនាបុរាណដីតីរ នៅភាគ អាសីវាគ្វេយ៉ែ តី ទីក្រុងបាកានរបស់ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា និងទីក្រុងអង្គរនៅប្រទេសកម្ពុជា។ ទីក្រុងបុរាណទាំងពីរ នេះគូរច្រកតែសម្អាត់ ចំពោះភាពមហស្សាយស្តីពីប្រវត្តិ

ដ៏អស្សាយ និងចំណុនចេតិយប្រាសាទ និងទាំងប្រាសាទ
ចេតិយនីមួយៗ

ប្រតិបត្តិសាស្ត្រ (បានកសាង)

ព្រះបានអនរចេះ បានកសាងចេតិយនេះ ក្នុង
គ.ស.១០៥៩ បីន្ទន្ទិនទាន់ហើយដឹង ឡើងកែវស់
ព្រះជនខេត្ត។ ព្រះបានចន្ទិសិត្ត៖ បានកសាងបង្កើយក្នុង
ឆ្នាំ១០៦០។ ប្រភពីនេចេតិយនេះនិយាយថា ព្រះបាន
អនរចេះ បាននាំយកព្រះសារីកធាតុផ្តឹងច្បាសខាងមុខ
របស់ព្រះពុទ្ធដែលរកយើង្ហានសូបចាស់មួយ ក្នុងក្រុង
បុរាណចេយេខិត្តយ (ស្រីខេស្រាក់) មកកាន់ក្រុងបាកាន។
ព្រះអដ្ឋិធាតុច្បាស និងវត្ថុចម្លងព្រះចង្វុមព្រះពុទ្ធ ដែល
ប្រទានដោយព្រះថ្វីប្រទេសស្រីលង្ហោ គីបញ្ញា៖ក្នុង
ចេតិយនេះជាច្បាស់

ប្រតិបត្តិសាស្ត្រ (lawkanada Pagoda)

ចេតិយនេះ កសាងនៅឆ្នាំ១០៥៩ ដោយស្អែច

អនរចេះ។ បុដ្ឋនឹយជាតាននេះត្រូវគេដើរដោយចាំបាច់ ជាកន្លែងបញ្ញាំ
ព្រះទន្លេចម្លងរបស់ព្រះពុទ្ធបាន។

ប្រាសាទអាមេរិក (Ananada temple)

ប្រាសាទនេះ កសាងដោយ ព្រះបាទចន្ទសិតិត្ត
ក្នុងឆ្នាំ ១០៩១ ដើម្បីខ្លួនដល់បញ្ញា ដ៏ខត្តមរបស់
ព្រះអង្គមានកម្ពស់ ៣១ហីត តាំណាងឲ្យព្រះពុទ្ធផើមក ៨អង្គ
ដែលបានចូលបរិនិញ្ញានរួចទៅហើយ។ ហើយមានតែ
ព្រះពុទ្ធផើមក ភាគខាងជើង និងខាងក្បែងបុណ្ណោះ
ដែលជាយុបដើម ចំណោកភាគខាងកែវ និងខាងលិច
ជាប្រះពុទ្ធផើមក ដំឡើសឲ្យបានដែលបានធោះដោយក្រើង។
ព្រះពុទ្ធផើមក ភាគខាងកែវតាំណាងឲ្យ ព្រះពុទ្ធកោ-
នាគមនេះ។ ទិសខាងលិច តាំណាងឲ្យព្រះពុទ្ធកស្សុប៊ែះ។
នៅថ្ងៃខាងក្រោម និងខាងលើដំបូល ត្រូវបានគេរំលែច
ដោយប្រកែតែងដូចយ៉ាងរលាច់ដែលបង្ហាញពីក្រើងជាតក ។
នៅហេណុយដំបូល មានស្ថាមព្រះបាទទាំងពីរបស់

ព្រះពុទ្ធឌៃលើបានជាន់។

ស្រាវជ្រាវដោយសមណាតិស្សិត៖ អារុន

បុរាណលេវប្រជែងផ្លូវ

ទីក្រុងប្រាការ

ကမြန်မန်ပျက်ရှိယဉ်ဆုံး

~၁၄၈~

၂၇

ကမြန်မန်ပျော်ရှုံးယဉ်ဆုံး

-၁၄၅-

၂၇

နိဂုံးဘဏ္ဍာဂါရီ

နိဂုံးရွှေဘာနတ်

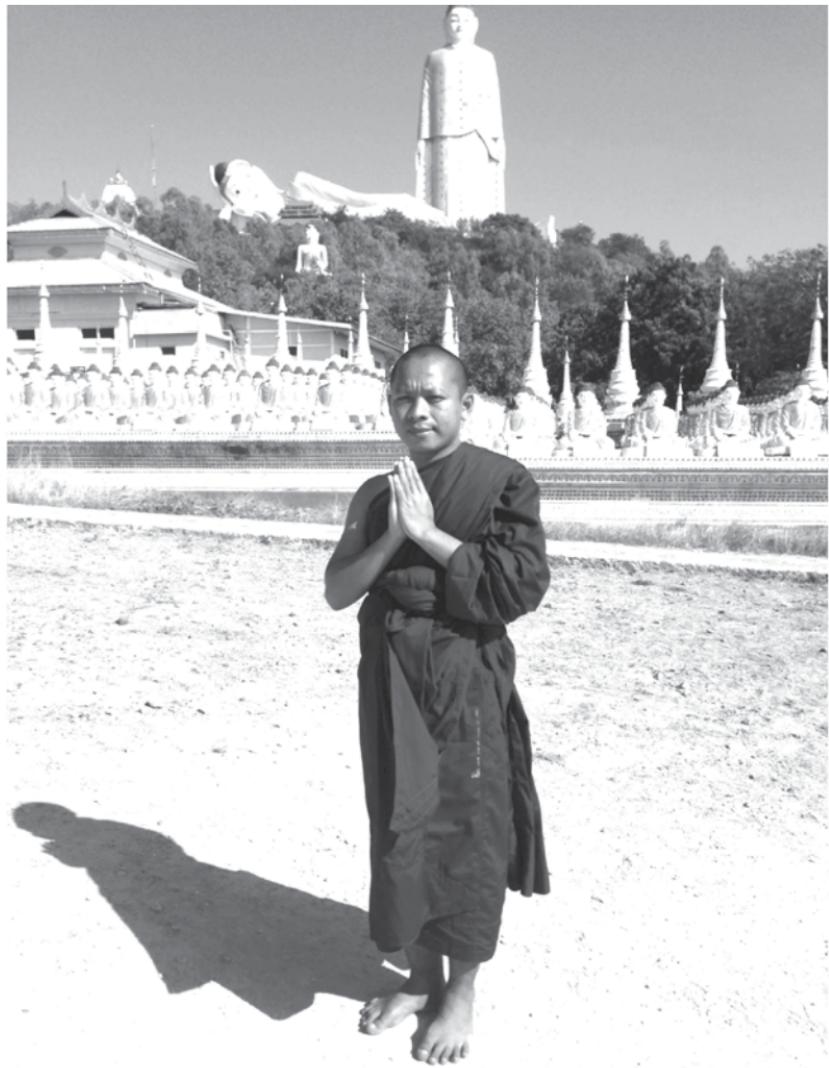
កម្រស់អនុស្សារីយ៉ត្តស

-១៤៦-

ខំ
ខំ

ទីក្រង់ចណ្តាលេ

ក្រសួងអប់រំ យោន្តិសាស្ត្រ

ផ្លូវលេខ ១៩៩៩	ច្បាក់ត្រី
ផ្លូវលេខ ១៩៩៦	ច្បាក់ទៅ
ផ្លូវលេខ ២០០០	ច្បាក់ដែក
ផ្លូវលេខ ២០០៤	វិញ្ញាបនបគ្រប់មក្ខុម
ផ្លូវលេខ ២០១១	បរិញ្ញាប់ត្រប្រធៃនស្រីលង្ហាញ
ផ្លូវលេខ ២០១២-២០១៣	អនុបណ្ឌិតស្រីលង្ហាញ
	ផ្លូវលេខ ២០១៤

ស្រីពន្លេលេខាងបានទោះពុម្ពជ្រាយ

ជំនួយសុខភាពធ្វើចិត្ត សរស់រក្សាទុង ន.ស.២៥៨៨

វិជ្ជាយក្រឹងឈាមចន្ទិត្ត

ភាគ ១

ក្រោរក្រោរដោយ
សាមណ៍រា
ធ្វាលសង្ហារោ បាន សុខន

សញ្ញាបានំ សញ្ញាបានំ ឪនាគិ

ជំនួយសុខភាពផ្លូវចិត្ត សរស់រក្សា ព.ស.២៥៤៦

វីរុប្បទ្ទូនាពលថតនៃពន្លឹង

ភាគ ២

រឿងរៀងរាយ

សាមណ៍

នគរាមិន្ននាម ចាល់ សុខន

នគរាមិន្ននាម ចាល់ សុខន

ជំនួយសុខភាពផ្លូវចិត្ត សរស់រក្សា ៩.ស.២៥៥០

វិនិយោគុទ្ធភាពចល្មិតថត

នាន ៣

ឆ្នាំ ៩ នាក់ នាក់ នាក់

ឯកសារ

សាជ្ញារ ធម្មាលន្ត្រារា

ចាន់ ឈុំ

សព្វចាន់ ដប្បចាន់ ីនាទិ

ជំនួយសុខភាពផ្សេវចិត្ត សរស់រក្សា ៩.ស.២៥៥១

ចំណ្លោមសុខភាពផ្សេវចិត្ត
ភាគ ៥

ព្រះមហាក្សត្រ

សាមណ៍ ម្ចាស់អ្នកដោ ថាន់ ស្វែលន

កម្រិតអនុសាស្ត្រវិប័ណ្ឌស

០៩៣~

ខ្លួន

ពួកសាសនាសម្រាប់អ្នកសិក្សាជំបូង សរស់រក្សា

ព.ស.២៥៥៣

ពួកសាសនាសម្រាប់អ្នកសិក្សាជំបូង

សម្រាប់អ្នកសិក្សាជំបូង

Buddhism for Beginner

សំណើ ទីនឹង ចេច្ចីយ

Questions and Answers

ព្រម្យុបញ្ជីជាមួយ

សាយណ៍ ចាន់ សុខុំ

Translated by Ven. Chan Sochun

សំណ្ងារ-ចថ្នីយ កម្មដល សរស់រក្សា ព.ស.២៥៥៣

ជំនួយ-ចថ្នីយ កម្មដល

ប្រព័ន្ធបៀវិជ្ជាយ

សាមណេរ ធម្មាលក្តារោ ចាន់ សុខន

Translated by: Ven. Dhammadrankaro CHAN SOCHUN

មូលដ្ឋានត្រីបន្ទាន់ មេដ្ឋានជម់
វត្ថុស្តាយចើងឆ្នាំទី១ សរស់រក្សាង ព.ស.២៥៥៥

ប្រព័ន្ធឌ្ឋានត្រីបន្ទាន់ មេដ្ឋានជម់
ឈរក្នុងបឹងកេងកង ខេត្តកណ្តាល ក្រុងក្រោមបឹងកេងកង

បីមួយដាច់មួយបីស៊ែន មួយបីស៊ែន មួយបីស៊ែន

បីមួយដាច់មួយបីស៊ែន មួយបីស៊ែន មួយបីស៊ែន

រៀបចំដោយ
សាមណ៍ ធម្មាលភាព ចាន់ អុខុន

កម្រងនៃទម្ងាប់លូ Garland of Good Habits

សរស់រក្សា ព.ស.២៥៥៥

កម្រងនៃទម្ងាប់លូ

Garland of Good Habits

ក្រោមព្រៀងដែង
សាយណ៍ នូវបញ្ហាកៅ ចាន់ អូន

Translated by: Ven. Dhammadrankaro CHAN SOCHUN

សំណើរបស់ខ្ញុំ ចម្លើយរបស់អ្នក សរស់រក្សា

ព.ស.២៥៥៦

ហេតុធិលក្តុងព្រះពួនសាសនា The Cause and Effect

in Bunnism សរស់រក្សុង ព.ស.២៥៥៧

យោតុធិលក្តុងព្រះពួនសាសនា

The Cause and Effect in Buddhism

ក្រុមព្រៃនក្រុមការ

ភាគីណាក ព្រាសន្ត្រាក នាន់ អូលន

Translated by: Ven. Dhammadrankaro CHAN SOCHUN

ឯកសារ
Copyright © 2013

យល់ដឹងពីការចូលរស្សាត ដៃឆ្នាំទៅនវរស្សានិងសាធារណៈ

សរស់រក្សាទុង ៧.ស.២៥៥៧

យុទ្ធវិជ្ជកម្មប្រជាពលរដ្ឋ

ជជ្ជឆ្នោតស្សានិងសាធារណ

ស្រុកស្រុកដោយ

លាមិន ធម្មនាយក នាន់ សុខុម

រក្សាសិទ្ធិ
Copyright © 2013

យល់ដឹងពីការចេញរស្សាន កបិនទាន និងអាណិសង្គមលាក

សរស់រក្សាទុ ៧.ស.២ ៥៥៧

យោងជើលពីការចេញរស្សាន កបិនទាន និងអាណិសង្គមលាក

រៀបចំនៅរាយ

ក្រសួង កម្មសង្គម នាគ់ សុខន

ក្រសួង
Copyright © 2013

ព្រះរាជីយភេទ ជ្រើញដ្ឋានយកប្រាងបច្ចេកទេស
ដែលបានចេញឡើងដោយ ខ្លួនខ្លួន និង បានគាំទាន ហើយ ស្ថិតិ

• • • • •

មេភ្លេត-ត្រួតពិនិត្យ	ពេលវេលាដែលបានចេញ	ព្រះរាជីយភេទ
ក្រោមពេញ	៥:០០ ព្រឹក	FM ៩៩.០០ MHz
	៦:០០ ល្ងាច អង្គារ, ពុធ, ក្រោមព្រឹក	FM ៨៧.០៥ MHz
បន្ទាយមានដំបូង	៥:៣០ ព្រឹក	FM ៩៩ MHz
	១២:០០ ថ្ងៃព្រឹក ដ៏រាយបន្ទាល់	FM ៩០៦.៥ MHz
ប៊ូយិប៉ែត	៦:០០ ល្ងាច	FM ៩៨.៣ MHz
កំពង់ដំបូង	៥:៣០ ព្រឹក	FM ៩៨.៣ MHz
ឧត្តរមានដំបូង	៥:៣០ ព្រឹក	FM ៩០.៥ MHz

អង្គភាពិទេសខេត្តលោកសាញ់ថ្វាមាសនាគ្រោះពេជ្យនាល (ខ្លួន)
ស្រាយដែលបានឱ្យចូលរិ៍មិនុ UFM ៩០៦.៥ MHz នៃគុណភាពលាយលាចល់យោ
ពាប់ពីមួយច្បាប់រហូតដល់ទីផ្សេងៗ និងស្រីមួយច្បាប់ បញ្ហាស៊ុក ៩.៨ ២៩៨៧
ក្រើនិងថ្ងៃទី ៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០៩៣

ពេលវេលាអ្នក

ប្រធាន

ប្រធានបាលម្នាក់លាង នាទិ អុខុន

សមាជិកគុណភាពខ្ពស់

ក្របស់ព្រៃចបាលពីភាពជំនាញ សិទ្ធិព្រៃស់ឡុង រូបដឹកនាំកសាងកដិ

រូបថតនាំដីកស្រប៖

រូបដឹកនាំធ្វើរបង

រូបថតនាំធ្វើកបិន

របដឹកនាំបុគ្គលិះព្រះវិហារ

រូបសំឡែងដំគានមួយបុណ្យនានា

ផែនក្រោមប្រជាជន

ដែកការជួយកសាងសមិទ្ធិជាល ជល់ប្រទេស
ស្រីលង្ហា ធាប្រទេសភ័អានព្រះពុទ្ធសាសនាថៃរៀនដូច
ត្តាយ ខ្ញុំចាំបាច់ ពេលវោះខ្ញុំកំពុងរស់នៅក្នុងប្រទេស
ស្រីលង្ហា ថែអធិការវត្ថុខ្ញុំចាច់ពីឯងខ្ញុំឲ្យជួយកុដី១ ក្នុងតម្លៃ
៦,៥០០\$ សម្រាប់មជ្ឈមណ្ឌលវិបស្សានអន្តរជាតិរបស់
លោក ក្នុងតំបន់ កត្តរគមា៖(Kataragama) ជាកន្លែង
ឆ្លាយពីទីក្រុងកូឡូបូ ពេលវោះខ្ញុំពិនិងចាច់បាច់ពីឈាម
ជួយលោកទេ ពេលដែលខ្ញុំមកដល់ខ្មែរ ខ្ញុំចាច់ពិភាក្សាគារ
មួយព្រះអង្គគ្រោះ ថែអធិការវត្ថុសំពោះមាស ព្រះនាម
សុវណ្ណប្បញ្ញជាត ឥឡ ធមាអ៉ានី(ធម៉ា) ព្រះអង្គគ្រោះ
វត្ថុនិគ្រាយវ៉ែន(គល់ទទឹង) ព្រះនាម មេត្តាតាលោ
ជីម និងសព្វហ្មចារីរបស់ខ្ញុំមួយចំនួនឡើត
ចាច់ឲ្យយោបល់ចា មានពេធិ៍បុណ្យត្រាប្រាក់ទេទីបអាច

ជូយលោកបាន។ បន្ទាប់មកទីបង្កើបុណ្យផ្ទាក់នៅ វត្ថុ
សំពេជាស កាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ ហើយ
អាចសម្រេចបាននូវកុដី២ ដែលពួកបរិស៊ុទ្ធលួយមលើស
ពីការស្វាន។

2600 ଶଂଖଦୟରେ ପାପତନ୍ତି ପାପତନ୍ତି ହରାମ ଦୀଳାଜୀବା
Sambuddha Jayanthi International Dhamma Resort

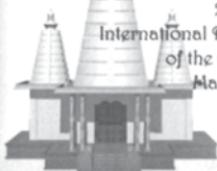
Received with thanks from

Ven. Dhammadrankaro Chan Sochun

Kachas Temple Boabov commune Preah Neth Preah district Banteaymeanchey province, Cambodia

Beging Contribution of two meditation huts towards the Constriction of the
2600 Sambuddha Jayanthi

International Dhamma Resort marking the attainment
of the Enlightenment by lord Buddha
May the Triple Gem bless you !

(Signature)
Ven. Maha Muniyananda Maha Thera
Chief Administrator (Director)
International Buddhist Centre
Kataragama & Colombo - 06
Sri Lanka.

(Signature)
Ven. Chan Sochun
Kachas Temple Boabov
commune Preah Neth Preah
district Banteaymeanchey province,
Cambodia.

ថែរប្រជាធិបតេយ្យ

សម្រោះពិណាទាមពីពេល៖ដំ	ញ្ញាតិមិត្តភូងក្នុមិមួលមកសាទ់
ថ្វីនេះមានជំយសិរិបវា	ក្នុងប្រុសចេញចូលសសងគ្គលោម្ចាយ។
កាមប្រពេទណីខ្លួនពីប្រពេទណា	ក្នុងប្រុសកល្បាតេស្អោះស្វ័យប្រវត្តិភូកាយ
ហំពេញសាទាសងបុណ្យម្រោម្ចាយ	ឲ្យចុងការបាយក្រុងលោកនេះណាយ។
យើងក្នុងការសក់ម៉ែស្រក់ទីកន្លែក	ចិត្តម៉ែករពកនឹងក្នុងត្រូវបានដ្ឋាន។
មានធំកត្តុចំពោះមាតា	ចំបែករសិក្សាលាប់ម៉ែប្រុស។
ឱ្យក្នុងមាសស្បែនសម្ងាត់ចិត្តម្ចាយ	ម៉ែសននសហ្មាយនឹងក្នុងសាងដ្ឋីស
ម៉ែបានទូលារ៉ាក្រែហក្នុងទៅប្រុស	ដែលម្ចាយពារេះក្នុងប្រុសមានបុណ្យម្រោម្ចាយ
ពិតជាមានកំណើនប៉ែបុញ្ញ	ចិត្តម្ចាយវិទ្យាប្រចាំរដ្ឋការពេទន់
បានក្នុងប្រុសប្រុសកបស្បែងសងគ្គលោ	ឱ្យម៉ែបានបុណ្យម្រោម្ចាយបានលោក។
លាងបាបចំង់ម្រោម្ចាយស្រឡេះ	ឲ្យចុងកម្មក្រាស់លើបាប់ខ្លាចផ្លា
ជាតិនេះជាតិក្រោយម្ចាយជុំទុក	ប្រោះក្នុងនេះណាយប្រុសសងគ្គលោម្ចាយ។
សុរាស្រៀងត្រាំនាកពីពេល៖រាំ	ម៉ែប្រុនមុខយំប្រោះក្នុងយោតឆ្លាយ
យ្យាតពីទ្រូងម្ចាយឆ្លាប់ចំឡើម្ចាយ	ម៉ែករសហ្មាយឡើងស្រក់ទីកន្លែក។
ក្នុងអើយទៅចុំណាយប្រុសពន្លឺក	កំបីសោយសោកម្ចាយសិរិបុណ្យនៃក
ឡើងស្រួចម្ចារច្បារអំពេជេក	បានធំលុកឡើងបុណ្យមាត់ទាន។
និមន្តលោកក្នុងសូត្រមន្ត្រនេះសនា	ប្រាសពុទ្ធបរិស៊ែនតាមរឿងដីការ
ឲ្យចាកទុកដុកសងគ្គការម៉ែបាន	បានដល់ក្រើយមហាប្រោះនិញ្ញានហេង។
	អភិបទនេះដូល់ដោយ(ឧ.សិ. អីក សាណុវ)

អ្នកទាល់ខេត្តភាគ៖ អ្នកទាល់ខេត្តភាគ៖ អ្នកទាល់ខេត្តភាគ៖

- ភីរី វិដ្ឋុ សំអៀន
- សាមណោរ អគ្គសិរិមលញ្ញាណា លី ចូនជីន
- ឧបាសក ថាន់ សុជីន (កៅវ) ធ្វើការកុំព្យូទ័រ
- យុវជន ថាន់ ករុណា និស្សិតសកលវិទ្យាល័យកូម្មិនភីពេញ

សព្វជាលំ ចប្បជាលំ ឡិតាលិ
ធម្មទានលួចអស់ទានទាំងពុង

ខ្លោះពុម្ពនឹកទី១ ចំនួន ១,០០០ក្បាល
និងទីក្របាគ់ចំនួន ៥,៥០០,០០០រៀល

សេវាទេស់ដែលព្រៀបព្រៀចោរយ៍

ខ្លួនរីយ៍រាជ នាយករាជ

នាល់ សុខន

- ១- ជំនួយសុខភាពធ្វើបិត្ត ភាគ ១ ដល់ភាគ ៤
- ២- ពុទ្ធសាសនាសម្រាប់អ្នកសិក្សាដំបូង (Buddhism for beginner)
- ៣- សំណួរ ចម្លើយកម្មដុល (Question-Answer action and result)
- ៤- កម្រោងនៃទេស្ថាប់ល្អ (Garland of good habits)
- ៥- មូលដ្ឋានត្រីប៉ះពុទ្ធសាសនា
- ៦- សំណួរបស់ខ្ញុំ-ចម្លើយរបស់អ្នក
- ៧- ហេតុធុន ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា (The Cause and Effect in Buddhism)
- ៨- យល់ដឹងពីការចូលរស្សារ ដំឡើងព្រៀនរស្សារ និងសាចក
- ៩- យល់ដឹងពីការចេញរស្សារ កបិនទាននិងភានិសង្សូលក

តាមពុទ្ធគិស់ជម្រាប់ស្ថាប្លាប្លូនប្លង់ប្រាក់

០៩.	ខ.សិ. ឡើង ឃុនគួយ	\$ ៣០០
០១២.	ខ.សិ. គីម សុវណ្ណា	\$ ២០០
០៣.	កម្មវិធីទាត់សម្រេចប្រាក់ដំរឹងប្រាកាសទៅសំណើល (ទាស់)	\$ ៩០០
០៤.	កុង ហេង ឡើងថែង+ថាទា គីមទាង+ខ.សិ.ហេងពាយធម +លីគុង	\$ ៩០០
០៥.	ខ.សិ. អីក សារុន+សុខ ជូន+ដី គីម សុង ប្រមទាំងក្នុងថោ	\$ ៩០០
០៦.	ខ.សិ.ថោ ឡើងសីម +ខ.ស.ថែង ថ្វូល+ក្នុងថោ ថាទា ណាក់ពុក+សាក់យនន	\$ ២០
០៧.	ខ.សិ. លីម ណាកលី+ក្នុង នោ សារុង	\$ ៩០
០៨.	ខ.សិ. អីច ហេង + ថោ ថែង មីនិច	\$ ៩០
០៩.	ខ.សិ. អិន វិណា ប្រមទាំងក្នុង	\$ ៩០
១០.	ខ.ស. អីច ជូន+ខ.សិ. ស្រីនដុល+អីច សុខឱ្យិង	\$ ៥
១១.	ខ.ស. ថាទា យ៉ែង+ខ.សិ. ផែង ងាំ+ថាទា សុជុល	\$ ៥
១២.	ខ.សិ. ឡី សីឌីម+ខ.ស. សារុង+ចិង សុខភាព	\$ ៥
១៣.	ខ.សិ. ផុច ចំនួលកិណុណា+ខ.សិ. សុកនី	\$ ៥
១៤.	កញ្ញា គី លី	\$ ៥
១៥.	ខ.សិ. គួយ ហិន + ក្នុង គួយ សោក់ណា	\$ ៥
១៦.	ខ.សិ. សុ សុនណារី	\$ ៥

កម្រិតអនុសាស្ត្រ	អតិថិជន	ខ្លួន
១៧.	ខ.សិ. មូល វណ្ណាគេត	\$ ៥
១៨.	ខ.សិ. ឬយី+កុន កែវិន ខំ	\$ ៩
១៩.	ខ.សិ. ទុច វិន + កុន គង់ ចំនួនធន្មាន	\$ ៩
២០.	ខ.សិ. ឬយ យ៉ង + ខ.សិ. ឬយ សុខជ័ត	\$ ៩
២១.	ខ.សិ. នុត ព្រើជា + កុន + ខ.សិ. ជាវីយា	\$ ៩
២២.	ខ.សិ. ឃុន សុវារីយ៉ា	\$ ៩
២៣.	ខ.ស. ម៉ៅ រឿង និងកិយា ប្រមាណំងបុគ្គ	៤០០០១
២៤.	ខ.សិ. ិក តាវី និងស្វាមី ប្រមាណំងបុគ្គ	៤០០០១
២៥.	ខ.សិ. ឈ សុវិជ្ជ	៤០០០១
២៦.	ខ.សិ. ឈយ និងបុគ្គ	៤៥០០០១
២៧.	ខ.សិ. ដុំ យន់	៤០០០០១
២៨.	ខ.សិ. តី ឡ្ងន	៤០០០០១
២៩.	ខ.ស. កែវ ឃុនទឹក និងកិយា ប្រមាណំងបុគ្គ	៤០០០០១
៣០.	ខ.ស. ិក ធម៌ ធ្វើឱ្យ និងបុគ្គ	៤០០០០១
៣១.	កញ្ញា សៀម សុន	៤០០០០១
៣២.	ខ.ស. សែម ធាង និងខ.សិ. ខំ សិម ប្រមាណំងបុគ្គ	៤០០០០១
៣៣.	ខ.សិ. ឃុន ណារិន	៩៥០០០១
៣៤.	ខ.សិ. កុល ស្រីទុច និងស្វាមី	៩៥០០០១

<u>ក្រមាធាមសុវត្ថិភាព</u>	<u>អត្ថលេខា</u>	<u>ចំនួន</u>
៣៥.	ខ.សិ. យ៉ាង ប្រមទាំងបុគ្គ	៩០០០ដុល្លារ
៣៦.	ខ.សិ. ឡូច តី ប្រមទាំងបុគ្គ	៩០០០ដុល្លារ
៣៧.	ខ.សិ. ទី សំអាត	៩០០០ដុល្លារ
៣៨.	លោក ទី សំណង និងករិយា	៩០០០ដុល្លារ
៣៩.	លោក ទី សុគន្លា និងករិយា	៩០០០ដុល្លារ
៤០.	លោក ទី សំនៀង និងករិយា	៩០០០ដុល្លារ
៤១.	ខ.សិ. យុន បុក ប្រមទាំងបុគ្គ	៩០០០ដុល្លារ
៤២.	ខ.សិ. គុច ណែនកី+គុន ពេជ្ជជីលី	៩០០០ដុល្លារ
៤៣.	ខ.សិ. ធមុន សាចិន+ខ.ស. អោម សំភាង	៩០០០ដុល្លារ
៤៤.	ខ.សិ. អោម សុគន្លានី+លោក ចុក សុខម.	៩០០០ដុល្លារ
៤៥.	ខ.សិ. សំភាង កំដើត + យាយ ប្រុទ្ទី	៩០០០ដុល្លារ
៤៦.	លោក លី ប៊ែងចែង និងករិយា	៩០០០ដុល្លារ
៤៧.	លោក ឡើ មេងហុង និងករិយា	៩០០០ដុល្លារ
៤៨.	លោក លី ឡេងខិញ និងកមារី លី បុរីពេត	៩០០០ដុល្លារ
៤៩.	កមារី លី មីអ់ និងកមាភ លី លិនិត់រ	៩០០០ដុល្លារ
៥០.	កមាភ ឡើ ត់រសិន, កមារី ឡើ សិនិត់រ	៩០០០ដុល្លារ
៥១.	លោក ជី ផ្លូងដ់	៩០០០ដុល្លារ
៥២.	ទាយិក អំពុំ ព៉ាយោង	៩០០០ដុល្លារ

កម្រស់អនុករីយ៍ផ្លូវ

-១៧៩-

ខ្លួន

៥៣.	ខ.សិ. គី ដែងអាន	៩០០០១
៥៤.	លោក គីម សុវត្ថ និងករិយា ព្រមទាំងបុគ្គ	៩០០០១
៥៥.	ទាយិក សា យ៉ាណាត	៩០០០១
៥៥.	លោក ខីម ចុងលី និងករិយា ព្រមទាំងបុគ្គ	៩០០០១
៥៧.	កុមារ ឬ ឃើញឯង, កុមារ ឬ ឃើញពោះ	៩០០០១
៥៨.	ខ.សិ. ព្រឹក ណារីន និងស្អាតី ព្រមទាំងបុគ្គ	៩០០០១
៥៩.	កុមារ ធម្ម មេងលី, កុមារ ធម្ម អីលីង	៥០០១
៦០.	ខ.សិ. កង សីវិន	៥០០១
៦១.	ខ.សិ. ហេវីន និន	៥០០១
៦២.	ខ.សិ. សុខ គង់+ខ.ស. សុខ សុជិល+សុខ ចាន់ធីតា	៥០០១
៦៣.	ខ.សិ. សៀវុក ហាង+ខ.ស. ខុង ដីន+កុន ខុង ផែ	៥០០១
៦៤.	ខ.សិ. បាក់ ចិន្ទា + កុន ឱ ដល្តា	៥០០១
៦៥.	ខ.ស. លីវីន សារីត	៥០០១
៦៦.	ខ.សិ. ចុង វិទុសិតា	៥០០១
៦៧.	ខ.ស. សិរុ ខាង និងខ.សិ. ហេវីក សែន ព្រមទាំងបុគ្គ	៩០០B
៦៨.	លោកខី ឡុ កែវ និងខ.សិ. សុ ធម៌ស ព្រមទាំងបុគ្គ	៩០០B

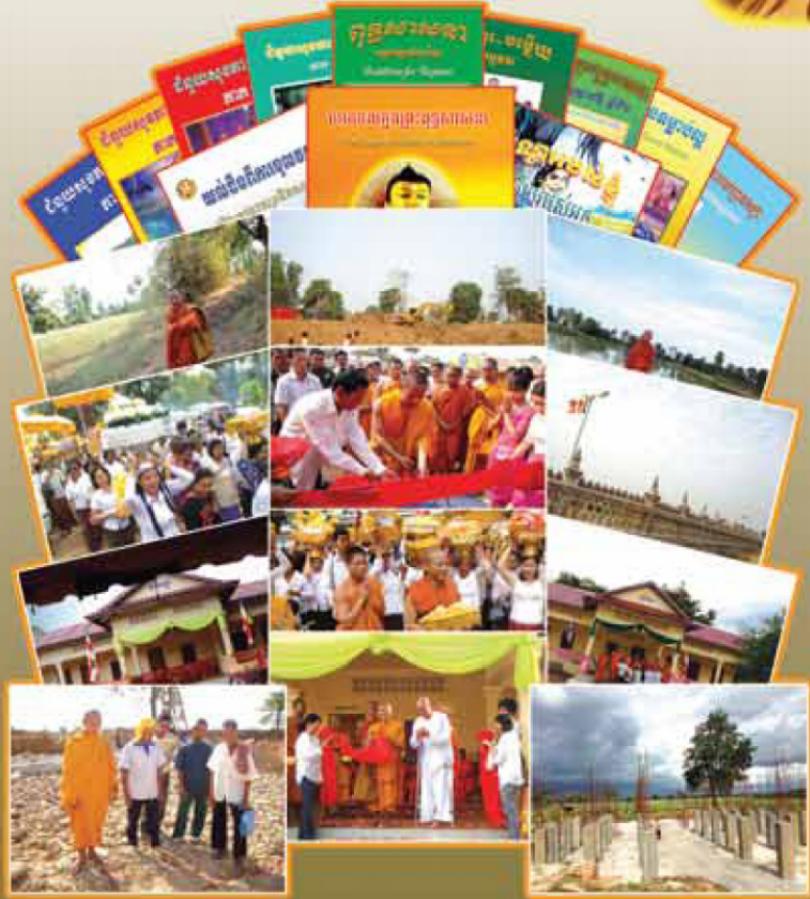

ເມົວໂຫຼດ ເໜີ ຂຸລ
MAO PHON PRINTING HOUSE

Tel: 077 777 800 / 088 8888 908 / 023 63 63 524

E-mail: phonmao@yahoo.com

ជំនួយសម្រាប់បង្កើតការបិទការងារដើម្បីរៀលស៊ុខ

សូមអរគុណ ព្រះមហាក្សត្រ នគរាមេដ្ឋាន (ខ្លួន)

E-mail: sechum_cham@yahoo.com | www.chansochum.org

នាងមួន ថែង ឌីជីថល
MAO PHON Printing House

ISBN-9789996331510

